

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ + ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 1955

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Του, υπό την Ύψηλὴν Προστασίαν τῆς Α.Μ. τοῦ ΒΑΣΙΛΕΩΣ καὶ τὴν ἐπίτιμον Προεδρείαν τῆς Α.Μ. τῆς ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α΄. ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924—1941

Β΄. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 10ον

ΜΑΡΤΙΟΣ 1955

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 6

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Μακένζυ Κίγκ 3 (πρώην Λυκαβηττοῦ) ΑΘΗΝΑΙ — Τηλέφ. 613-571

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΑΡΘΡ. 6 Α.Ν. 1092

Διευθύνσις Περιοδικού: ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Δώρα δ' Ἰστρία 22

Διευθύνσις Τυπογραφείου: «ΠΥΡΣΟΣ» Α.Ε., Ἰερά Ὁδὸς 61

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 1,50 — Ἐτησίᾳ συνδρομὴ ἑσωτ. Δρχ. 12 (νέαι), ἑξωτ. 10 σελλίνια ἢ 2 δολλάρια

Συνδρομαὶ καὶ ἀντίτιμον περιοδικοῦ νὰ στέλλωνται μὲ ταχυδρομικὴ ἢ τραπεζικὴ ἐπιταγὴ ἀπὸ ὁσὼ πῶς

«Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος», ὁδὸς Μακένζυ Κίγκ 3, Ἀθήνας

Ἡ Συντακτικὴ ἐπιτροπὴ ἀποφαίνεται περὶ τῆς δημοσιεύσεως ἢ μὴ τῶν ἀποστελλομένων χειρογράφων, τὰ ὁποῖα δημοσιεύμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

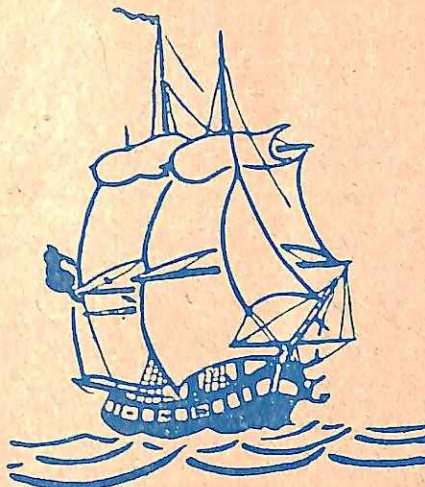
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Τὸ Ναυτικὸν τοῦ 21, Ναυάρχου Δ. Φωκά, Προέδρου Ε.Ε.Σ.Ν.	1—2	The Navy of 1821 by Admiral Phocas, President G. J. R. C.	1—2
Ἡ ἀρχαία πόλις, Γ. Κουρμούλη. β) Ὕμνος στὴν Ἀθήνα, (ποίημα) Γ. Στρατήγη	3	The ancient town by G. Kourmoulis	
Οἱ σύγχρονοι ἐκκλησίαι τῶν Ἀθηνῶν, Μ. Νικολαΐδης. β) Ὁ Εὐαγγελισμὸς, (ποίημα) Σ. Κωτσαρίδης	4	b) Hymn to Athens poem by G. Stratigis	3
Λουίζα Ριανκούρ, Ε. Φωτιάδης. β) Ἡ Ἀνοιξίς (ποίημα) Σ. Κωτσαρίδης	5	Contemporary churches of Athens by M. Nicolaidis	
Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου, Κ. Παπαπαναγιώτου. β) Ὁ Εὐαγγελισμὸς, (ποίημα) Ἡλ. Κωνσταντούρου	6	b) Annunciation (poem by S. Kotsarides	4
Καιρὸς καὶ Κλίμα, Φ. Καραπιπέρη	7	Louisa Riankour by E. Phodiades	
Βυζάντιον, Μ.	8	b) Spring (poem) by S. Kotsarides	5
Ψαρά, Π. Καλονάρου. β) Ὁ Κανάρης, (ποίημα) Α. Βαλαωρίτη	9	The annunciation of the Virgin by K. Papapanagioutou	
Ὁ Βάτος, Γλ. Πρωτοπαππά	10	b) Annunciation (poem) by E. Konstantouros	6
Ἡ ὁροσειρὰ τῶν Ἀλπεων, Ν. Δημητροκάλλη	11	Time and weather by Ph. Carapiperis	7
Φωτογραφίαι δράσεως	12—13	Byzantium by M.	8
Στὴ Νέα Ἑλλάδα (ποίημα), Ἡλ. Βουτιεριδῆ	14	Psara by P. Kalonaros	
Ἡ καθαριότης στὰ ζῶα, Π. Γρίστου	15	b) Canaris (poem) by A. Valaorites	9
Πρώτες βοήθειαι, Ἀπώλεια αἰσθήσεων	16	Raspberry bush by Gl. Protopapas	10
Κίνησις Ε.Ε.Σ.Ν.	17	The mountainrange of Alpes by N. Demetrocalis.	11
Δράσις Ε.Ε.Σ.Ν.	18	Activity in pictures	12—13
Ἡ ἀλληλογραφία τῆς Θεῆς Σταυρούλας	19—20	New Greece poem by E. Voutierides	14
Τὰ μαγικὰ μήλα, Β.	21	Cleanliness in animals by P. Grizpos	15
Μαθητικὴ Συνεγρασία	22—24	First Aid: Unconsciousness	16
Συμβουλές, Τὸ φαγητό, ΑΝ. ΒΩ	25	G. J. R. C. Movement	17
Ἐξώφυλλον: Ἡ ὕψιστις τῆς σημαίας τῆς ἐπαναστάσεως εἰς Ἀμφίσσαν.		Activity of J.R.C. groups	18
Ἐσωτερικὴ ἐξώφυλλον: Σημεῖωμα διὰ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐξωφύλλου.		Aunt Stavroulas' correspondence	19—20
Ὁπισθόφυλλον: Γλυκεῖά μου Ἑλλάδα, Στίχοι Γ. Ἀθάνᾳ, Μουσικὴ Α. Παναγιωτοπούλου.		The magic apples (tale) by AN VO	21
		Pupils' contribution	22—24
		Advices: The meal by AN VO	25
		Front cover: Raising of the flag of Revolution in 1821, in Amphissa.	
		Back cover: My sweet Greece: Verses by G. Athanas.	
		Music by A. Panagiotopoulos.	

Ἡ εἰκὼν τοῦ ἐξωφύλλου ἐλήφθη ἀπὸ τὸ περίφημον λεύκωμα χαλκογραφιῶν τοῦ Γάλλου ζωγράφου καὶ περιηγητοῦ Λονδοβικίου Dupré, (1789—1837) ποὺ ἐπεσκέφθη τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821. Αἱ εἰκόνες τοῦ Dupré εἶναι ἀξιοσημείωτοι, διότι αἱ πλεῖστα ἐξωγραφήθησαν ἐκ τοῦ φυσικοῦ καὶ ἀποδίδουν μὲ πολλὴν ἐπιτυχίαν τὰς φυσιογνωμίας.

Ἡ δημοσιευομένη εἰς τὸ ἐξώφυλλον παριστᾷ τὸν Γαλαξιδιώτην ὀπλαρχηγὸν Μητρόπουλον, ὅστις, ἀνήκων εἰς τὸ σῶμα τοῦ Πανονογιά, συμμετέσχεν εἰς τὴν κατάληψιν τοῦ φρουρίου τῆς Ἀμφίσσης, ὅπου καὶ ὑψώνει τὴν σημαίαν τῆς Ἐπαναστάσεως τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα (10 Ἀπριλίον 1821). Ἡ σημαία, ποὺ ὑψώνει ὁ Μητρόπουλος, δὲν εἶναι ἡ ἐπίσημος κυανόλευκος σημαία τοῦ ἀγωνιζομένου γένους, ἡ ὁποία ἐθεσπίσθη εἰς τὴν Ἐπίδαυρον τὸ ἐπόμενον ἔτος, 1822. Πρὸ τῆς καθιερώσεως τῆς ἐπισήμου αὐτῆς σημαίας καὶ καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας ἀπὸ τῆς ἀλώσεως μέχρι τοῦ Ἀγῶνος, κάθε ὀπλαρχηγὸς καὶ κάθε ἑνοπλὸν σῶμα εἶχε τὸ σῶμα (φλάμπουρον) καὶ τὴν Σημαίαν του (Μπαϊράκι).

Εἰς τὰς διαφορετικὰς αὐτὰς Σημαίας ἐκυρίαιται ὁ Σταυρὸς ἢ εἰκόνες τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, Ἀγίου Γεωργίου, τοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, ἐπεκράτει δὲ εἰς αὐτὰς μεγάλη ποικιλία χρωμάτων καὶ ὀχρεῶν ὡς π.χ. «ἐλευθερία ἢ θάνατος», «ἡ τὰν ἢ ἐπὶ τὰς», «ἐν τούτῳ νίκα» κλπ.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ 1. Τζορτζ
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 36199

Τὸ Ναυτικὸ τοῦ Εἰκοσιένα

Πάντοτε, ἀλλ' ἰδίως κατὰ τὸν πανηγυρισμὸν τῆς Ἐθνικῆς ἐορτῆς, μέγα μέρος τῆς τιμῆς, ποὺ καταθέτομεν οἱ ἐπιγενόμενοι εἰς τὴν ἱερὰν μνήμην τῶν ἡρώων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας ἀνήκει, πρέπει νὰ ἀνήκη, εἰς τοὺς θρυλικούς ναυμάχους τοῦ Ἀγῶνος καὶ εἰς τὸ Ναυτικὸν τοῦ Εἰκοσιένα.

Χωρὶς αὐτὸ ἡ κυριαρχία τῆς θαλάσσης θ' ἀνῆκεν ἀπόλυτα εἰς τοὺς Τούρκους. Ἡ ἐξάπλωσις τῆς ἐπανάστασεως εἰς τὰς νήσους θὰ ἦτο ἀδύνατος. Ἀδύνατος ὁ ἐφοδιασμὸς τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς Στερεᾶς. Ἡ ἐπικοινωνία, ὕλική καὶ πνευματικὴ ἐπικοινωνία, μὲ τὸν ἑξω κόσμον ὄχι εὐκόλος. Καί, τὸ σπουδαιότερον, θὰ εἶχαν οἱ Τούρκοι ὅλην τὴν δυνατότητα νὰ ἐνισχύουν διὰ θαλάσσης τὰς φρουράς των καὶ τὰ διάφορα παράλια φρούρια, μὲ τρόπον ὥστε γρήγορα νὰ καταπνίξουν τὴν Ἐθνικὴν ἐξέγερσιν εἰς τὴν γέννησίν της.

Δὲν εἶναι δύσκολον ν' ἀναλογισθῇ κανεὶς ὅτι, χωρὶς τὴν ὑπαρξιν Ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ, ἡ σφαγὴ τῆς Χίου καὶ ἡ καταστροφὴ τῶν Ψαρῶν θὰ ἐπαναλαμβάνετο εὐκόλῃ εἰς ὅλας τὰς παραλίους Ἑλληνικὰς πόλεις, ὅτι τὸ Μεσολόγγι δὲν θὰ ἀντείχεν ὅσον ἀνθεῖξεν. Ὁ φρικτὸς χαλασμός τοῦ Μωρηά, ἀπὸ τὸν Ἰμπρημ, ποὺ ἐπραγματοποιήθη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ Ἀγῶνος, ὅταν ἐξητλήθησαν οἱ οἰκονομικοὶ πόροι τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου, θὰ ἔμπορεύετο νὰ γίνῃ ἀπὸ τὴν ἀρχὴν πρὶν ἀκόμη προφθάσῃ νὰ συγκινηθῇ ἡ φιλελευθερά κοινὴ γνώμη τῆς Εὐρώπης. Τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικὸν ἐκράτησεν ἀναμμένην τὴν φλόγα τῆς Ἐπανάστασεως. Τὰ Ἑλληνικὰ καράβια τῆς ἐδῶσαν ζωὴν. Αὐτὰ ἐπέτρεψαν εἰς τὰς ἡρωϊκὰς φάλαγγας τῆς ξηρᾶς νὰ ἀνθέξουν καὶ νὰ κρατήσουν τὴν τελευταίαν τῶν πλοίων ἕως τὸ 1827, ἕως τὸ Ναβαρίνον.

Ἀλλ' ἡ εὐλαβικὴ τιμὴ τοῦ ἔθνους πρὸς τὸ ὑπέροχον ἔργον τοῦ ναυτικοῦ τοῦ Εἰκοσιένα παίρνει ἀκόμη καὶ τὴν μορφήν τοῦ καταπλήκτου θαυμασμοῦ ἑμπρὸς εἰς τὸ κατόρθωμα τῆς δημιουργίας πολεμικοῦ ναυτικοῦ ἀπὸ τὸ δουλωμένον γένος.

Δὲν τὸ χωρεῖ πράγματι ὁ νοῦς πῶς ἀπὸ τὰ τρία μικρὰ καὶ ἔρημα νησιά, τοὺς «θαυμασίους σκοπέλους» τοῦ Κάλβου, ἐξεπηδήσαν, κάτω ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς δουλείας, τὰ λαμπρὰ ἐκεῖνα πλοία, καὶ οἱ θαυμαστοὶ ναῦται, ποὺ ἔγραφον τὸν θρύλον, τὸν ὑπέροχον ναυτικὸν θρύλον τοῦ Ἀγῶνος. Καὶ ὅμως... Οἱ πρώτοι ἀρακοὶ ἀποικοὶ ποὺ ἐπέρασαν κατὰ τὸν 12' αἰῶνα, κατατρεγμένοι ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον εἰς τὴν Ὑδραν καὶ τὴς Σπέτσες, καθὼς καὶ αἱ οἰκογένειαι, ποὺ κατέφυγαν στὴν ἔρημν ραχὴ τῶν Ψαρῶν, εἶχαν τόσον ἔμφυτον τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν θάλασσαν, ὥστε, ὅταν εἶδαν πῶς τὰ ξηρὰ καὶ ἀγονα αὐτὰ νησιά δὲν τοὺς παρείχαν τὰ μέσα τῆς ζωῆς, ἀντὶ νὰ τὰ ἐγκαταλείψουν, ἐστράφησαν πρὸς τὴν θάλασσαν διὰ νὰ παρήκων, νὰ ἐπικοινωνήσουν μὲ τὸν ἄλλον κόσμον, νὰ ἐμπορευθοῦν καὶ νὰ ζήσουν.

Μικρὰ καὶ ἄθλια ἦσαν τὰ πρῶτα τοὺς πλοίαρια.

Σιγὰ, σιγὰ ὅμως μὲ τολμηρὸν πρωτοπόρον τὸν Ὑδραῖον Σακελλάριον, ἤρχισαν νὰ ναυπηγοῦν κάπως μεγαλύτερα πλοία, μὲ τὰ ὁποῖα ἐπεχείρουν εἰς τὴν ἀρχὴν μίαν πρωτόγονον ἀκτοπλοῖαν τοῦ Αἰγαίου, χωρὶς πυξίδας, χωρὶς χάρτας, χωρὶς κανένα ναυτικὸν ἐργαλεῖον. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἀγνοοῦσαν. ἤξευραν ὅμως καλὰ τὰς ἀκτὰς, κάθε κάβο, κάθε νησάκι, κάθε ξέρα. Ἡ ἀπέραντη ποικιλία τῶν Ἑλληνικῶν βράχων εἶχε χαραχθῇ βαθειὰ εἰς τὴν μνήμην τῶν μεγαλῶν καὶ τὴν μετέδιδαν μὲ ἐπιμονὴν καὶ ὑπομονὴν εἰς τοὺς νεωτέρους. Τὴν νυκτὰ ὁδηγοῦν τῶν ἦσαν τὰ ἀστρά. Ὁ ἀφελὴς ἀλλὰ ἡρωϊκὸς αὐτὸς πρόλογος ἐτελείωσε εἰς τὰ 1757 διὰ ν' ἀνοίξῃ ἡ ἐποχὴ τοῦ ναυτικοῦ ἐτελείωσε τῶν τριῶν κυρίως νήσων, ἀλλ' ἀκόμη, εἰς μικρότερον βαθμόν, καὶ τῆς Κάσου, τοῦ Γαλαξιδίου, τῆς Μυκόνου. Τότε ἀκριβῶς ὁ Ὑδραῖος Λάζαρος Κοκκίνης ἐναυπήγησε τὸν πρῶτον πάρωνα, τὸ πρῶτο μπρίκι, τὸν τύπον τοῦ πλοίου, ποὺ κυρίως ἐχρησιμοποιήθη κατὰ τὸν Ἀγῶνα. Ἦτο καράβι ὑπερδιπλάσιον ἀπὸ τὰ λατινὰ δικά τῆς ἐποχῆς, βαρὺ ὅμως καὶ ἄκομφο, ποὺ δὲν ἐνέπιπκε καμμίαν ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς Ὑδραῖους ναυτικούς. Ἐν τούτοις ὁ Κοκκίνης ἀμετάπειστος ἐτόλμησε νὰ πλεύσῃ μὲ τὸ καράβι αὐτὸ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ κατόπιν εἰς τὴν Ὑδραν μὲ ἄφθονα κέρδη ἀπὸ τὸ τολμηρὸν αὐτὸ ταξίδι. Οἱ πατριῶται τοῦ τὸν δέχθησαν μὲ θαυμασμὸν καὶ κατὰ πληξιν. Τὸ παράδειγμα τοῦ ἐξῆψε τὰ πνεύματα, ἐκίνησε τὴν μίμησιν, καὶ ἤνοιξε νέους πλατύτερους ὁρίζοντας.

Μεγαλύτερα τώρα καὶ ὠραιότερα καράβια ναυπηγοῦνται. Φέρουν ἀπὸ τὸ ἑξωτερικὸν πυξίδας καὶ χάρτας καὶ ἡ Μεσόγειος ὅλη ἀνοίγει τώρα τὴν πλατεῖα τῆς ἀγκάλῃς εἰς τὴν ἐπιχειρηματικὴν καὶ τὸ ναυτικὸν δαιμόνιον τῶν Ἑλλήνων θαλασσινῶν.

Εἰς τὴν ἀξιόλογον αὐτὴν ναυτικὴν πρόδον, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνευρίσκομεν τὴν αἰώνιον Ἑλληνικὴν ναυτικὴν ἰδιοφυίαν, ἤλθαν νὰ δώσουν γοργότερον καὶ ἀποφασιστικότερον ρυθμὸν τὰ μεγάλα ἱστορικὰ γεγονότα τοῦ τέλους τοῦ 18' αἰῶνος.

Πρῶτα πρῶτα τὰ φιλόδοξα σχέδια τῆς Αὐτοκρατείας τῆς Ρωσίας Αἰκατερίνης, ποὺ κατέληξαν εἰς τὴν Ὁρλωφικὴν ἐπανάστασιν Ἑλλήνων τόπων τοῦ 1770, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνεμίσχθησαν καὶ οἱ Ἕλληνες ναυτικοί, εἶχαν μὲν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ἐκθέσουν εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ Σουλτάνου τοὺς νεωτέρους, νὰ ἐκμηδύνουν τὸ ναυτικὸν τῆς Μυκόνου καὶ τοῦ Γαλαξιδίου ἀλλ' ἡ συνθήκη τοῦ Κιουτσούκ - Καϊναρτζή, ποὺ ἐπηκολούθησε, σημαντικὰ ἐβόηθη εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ. Ἐδόθη πράγματι μὲ τὴν συνθήκην αὐτὴν ἡ ἐλευθερία καὶ μεγαλύτερα νὰ ναυπηγοῦνται τὰ Ἑλληνικὰ ραγιάδικα πλοία καὶ τὸ δικαίωμα νὰ φέρουν τὴν Ρωσικὴν σημαίαν καὶ νὰ ταξιδεύουν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς.

Τὰ προστατευτικὰ αὐτὰ μέτρα ἐδημιούργησαν ἄλλ-

θινήν ἀτμοσφαίραν μεγαλουργίας καὶ ἔδωσαν πελώρια πτερά προόδου καὶ ἀκμῆς εἰς τὴν ναυτιλίαν τῆς Ὑδρας, τῶν Σπετσῶν καὶ τῶν Ψαρῶν.

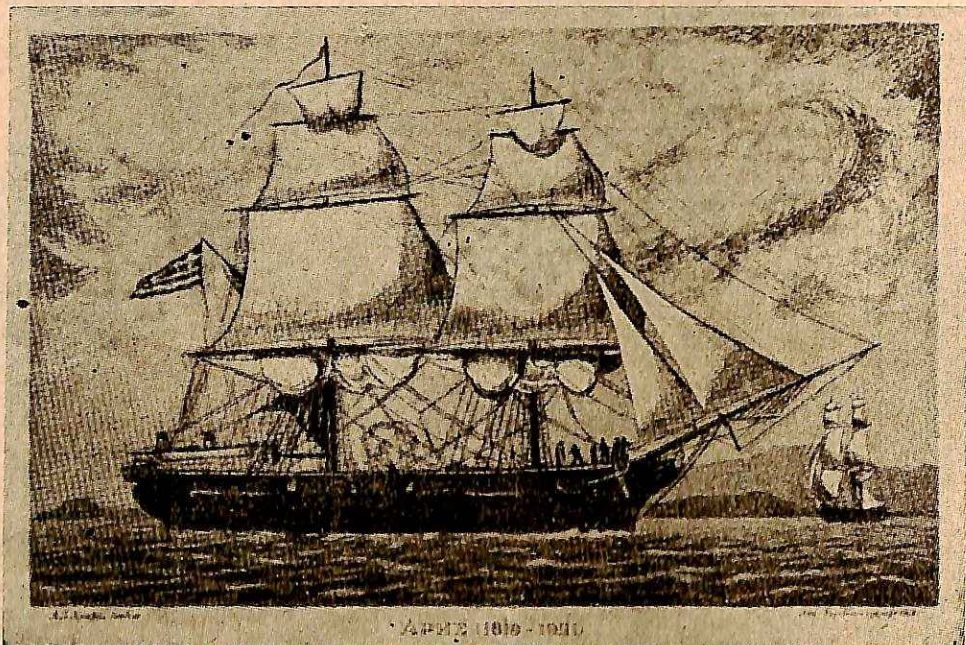
Καὶ ἄλλα ὅμως περιστατικά ἦλθαν ὄχι μόνον νὰ τονώσουν τὴν ναυτικήν πρόοδον τῶν τριῶν νήσων ἀλλὰ καὶ νὰ μορφώσουν τοὺς Ἕλληνας ναυτικούς εἰς τὰ σκληρὰ ἔργα τοῦ ναυτικοῦ πολέμου.

Ὁ νέος Ρωσοτουρκικὸς πόλεμος τοῦ 1787, ποὺ ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ ἀστράψῃ εἰς τὸ Αἰγαῖον τὸ φωτεινὸν μετέωρον τοῦ Λάμπρου Κατσώνη, ἔδωκεν ἐπίσης τὴν εὐκαιρίαν νὰ ὑπηρετήσουν εἰς τὰ πλοῖα τοῦ ἡρωικοῦ ναυμάχου οἱ Ἕλληνες θαλασσινοί, νὰ ναυμαχήσουν μαζὺ του καὶ νὰ ἐξυπνήσουν τὴν ἐμπιστοσύνην των εἰς τὴν πολεμικὴν τῶν ἀξίων.

Ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ πολυτίμου σχολείου τοῦ Κατσώνη συνετέλεσεν εἰς τὴν πολεμικὴν μόρφωσιν τῶν Ἑλληνικῶν πληρωμάτων καὶ ὁ ἀδιάκοπος κίνδυνος τῶν Ἀλγερίνων πειρατῶν, ποὺ ἐπὶ αἰῶνας ἐλυμαίνοντο τὴν Μεσόγειον, μὲ τὰ βαρύτατα ὀπλισμένα καράδια των, καὶ ποὺ εἶχαν ἀναγκάσει καὶ τοὺς Ἕλληνας ναυτικούς νὰ ὀπλίσουν καὶ αὐτοὶ τὰ ἰδικὰ των πλοῖα. Ἦτο ὁ μόνος τρόπος διὰ νὰ ἡμπορέσουν νὰ ἀμυνθοῦν ἀπὸ τὴν μαύρην φοδέρα τῶν πειρατῶν τῆς Ἀφρικῆς καὶ ὁ τρόπος αὐτὸς ὠδήγησεν εἰς τὴν ἀσυναίσθητον ἴσως μετατροπὴν τῶν Ἑλληνικῶν ἐμπορικῶν πλοίων εἰς πολεμικά, μετατροπὴν ποὺ ἡκόλυναν θέβαια αἱ ναυπηγικαὶ συνθήκαι τῆς ἐποχῆς.

Τέλος τὴν πρόοδον αὐτὴν, ποὺ εἶχε φθάσει εἰς τὴν δημιουργίαν ἑνὸς ἀξιολόγου ἐλαφροῦ πολεμικοῦ στόλου, ἦλθεν ἀκόμη νὰ βοηθήσῃ καὶ ὁ οἰκονομικὸς παράγων μὲ τὰ ἄφθονα κέρδη, ποὺ ἀπεκόμιζε κατὰ τοὺς προεπαναστατικούς χρόνους τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικόν.

Ἦτο ἡ ἐποχὴ τῆς ριζικῆς μεταβολῆς, τῆς γενικῆς ἀναστατώσεως, τῶν Ναπολεοντείων πολέμων, ποὺ ἐπηκολούθησαν τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν. Οἱ Ἕλληνες θαλασσινοί, μὲ τὴν ναυτικήν καὶ ἐμπορικὴν τους ἰδιοφυΐαν, εὐρέθησαν ἔτοιμοι νὰ ἐκμεταλλευθοῦν τὴν περίστασιν. Ἡ τολμηρὰ διάσπασις τοῦ ἀποκλεισμοῦ, τὸν ὁποῖον ἐξήσκει ὁ Ἀγγλικὸς στόλος, ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων καὶ ὁ ἐφοδιασμὸς μὲ τρόφιμα τῶν Γαλλικῶν καὶ Ἰσπανικῶν λιμένων ἐσώρευσε ἀφθονὰ κέρδη εἰς τὰς τρεῖς νήσους.

Μὲ τὰ κέρδη αὐτὰ νέα ὠραία πλοῖα ἐναυπηγοῦντο, ἤϋσανε τὸ ἐπίπεδον τοῦ πολιτισμοῦ, ἐβασίλευε περίοδος εὐμαρείας καὶ ἀρχοντίας. Ἀλλὰ πρὸ παντὸς τὰ κέρδη αὐτὰ ἔδωσαν τὰ μέσα, τὰ ὑλικά μέσα, μὲ τὰ ὁποῖα οἱ νοικοκυραῖοι ἀντεπεξῆλθαν, σχεδὸν μόνοι, εἰς τὰ τεράστια ἔξοδα τοῦ ναυτικοῦ ἀγῶνος τοῦ Εἰκοσιένου. Τὰ διέθεσαν ὅλα εἰς τὴν ιδέαν τῆς ἐλευθερίας. Εἰς 20 ἑκατομμύρια χρυσῶν φράγκων ἐκτιμῶνται αἱ εἰσφοραὶ τῶν τριῶν νήσων, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἥμισυ κατέβαλλε μόνῃ ἡ Ὑδρα.

«Ἡ οὐσία μας ἐφθάρη ἀδελφέ», ἔγραφεν ὁ Λάζαρος εἰς τὸν Γεώργιον Κουντουριώτην, «ἀλλ' ἂς ἐλευθερωθῶμεν καὶ ἂς ζήσωμεν πτωχοί...»

Ὅταν ἐσήμανεν ἡ ἁγία ὥρα τῆς ἀνεξαρτησίας αἱ τρεῖς ναυτικαὶ νῆσοι παρέτασαν μεγάλα πλοῖα, ἄνω τῶν 200 τόννων, ἡ Ὑδρα 73, αἱ Σπέτσαι 46, τὰ Ψάρὰ 39, ὅλα ἐξωπλισμένα καὶ ἐφωδιασμένα πρὸς πόλεμον.

Αὐτὸ ὑπῆρξε τὸ θαῦμα τῆς δημιουργίας Ἑλληνικοῦ πολεμικοῦ στόλου κάτω ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς δουλείας.

Ὅσον διὰ τοὺς ἄθλους, ποὺ ἐπετέλεσεν ὁ στόλος αὐτὸς κατὰ τὸν ἀγῶνα καὶ ἡ ἀπλὴ των ἀπαρίθμησις δὲν χωρεῖ εἰς τὰ στενὰ ὅρια τοῦ πτωχοῦ αὐτοῦ ἄρθρου.

Ἡ Ἑρεσσός, ἡ Σάμος, ἡ Μεθώνη, αἱ Πάτραι, ὁ Καφηρεύς, ὁ Γέροντας, ἡ Κρήτη, ἡ Πύλος, τὸ Αἰγαῖον ὅλον, ἐφωτίσθη μὲ τὴν λάμψιν τῶν ἀγώνων τῶν Ἑλλήνων ναυμάχων.

Ἐσκίρτησεν ἡ Ἑλληνικὴ θάλασσα μὲ τὰ ἐπικά των κατορθώματα. Τὰ τραγουδοῦν ἀκόμη τὰ Ἑλληνικά κύματα.

Ἡ τύχη τῆς πατρίδος καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς ἐξηρητήθη ἰδίως ἀπὸ τοὺς ἀγῶνας τοῦ Ναυτικοῦ τοῦ Εἰκοσιένου.

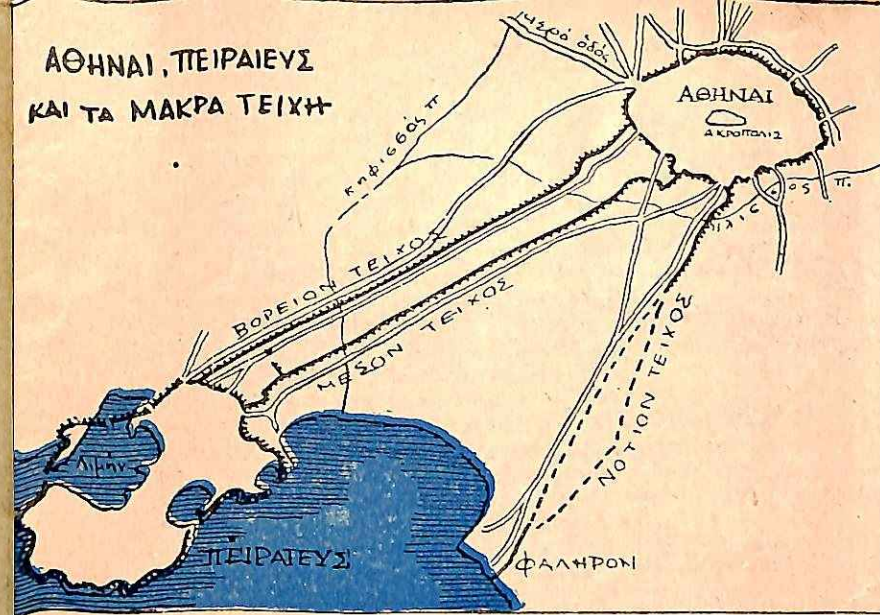
Αὐτὸ ἐξησφάλισε τὸ «κράτος τῆς θαλάσσης» ἀπαραιτήτων προϋπόθεσιν καὶ πρὶν καὶ τότε καὶ πάντοτε διὰ τὴν ζωὴν τῆς Ἑλλάδος.

Ἀντιναύαρχος Δ. Γ. ΦΩΚΑΣ

(Ἡώς, Μάρτιος 1939)

ΑΘΗΝΑΙ, ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

ΚΑΙ ΤΑ ΜΑΚΡΑ ΤΕΙΧΗ

Β'

Ἰδιαίτερα φροντίς κατεβάλλετο διὰ τὴν ἱδρυσιν οἰκοδομημάτων δημοσίας χρήσεως, ὅπως ἦσαν τὰ στάδια, τὰ ἵπποδρόμια, τὰ θέατρα, τὰ γυμνάσια κλπ. Διὰ κάθε ἓνα ἀπὸ τὰ ἱδρύματα αὐτὰ εἶχε ἀναπτυχθῇ ἰδιαίτερος ἀρχιτεκτονικὸς τύπος, ὁ ὁποῖος ἀπέβλεπε εἰς τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν λαμπροτέραν καὶ ἀνεωτέραν κατασκευὴν. Πολλὰ δὲ ἐκ τῶν δημοσίων τούτων κτιρίων ἀνεγνώρισθησαν ὡς πραγματικοὶ καλλιτεχνικοὶ θησαυροὶ τῶν πόλεων, εἰς τὰς ὁποίας ἀνήκαν.

Τὸ καλλιτεχνικὸν ὅμως δαιμόνιον τῶν Ἑλλήνων εὗρε τὴν ἀποκορύφωσίν του εἰς τὴν προσπάθειαν πρὸς ἱδρυσιν τῶν ναῶν. Ὁ τόπος λατρείας τῶν θεῶν, ὁ ναός, ἀπέβη τὸ σέμνωμα τῆς ἑλληνικῆς καλλιτεχνίας. Ὅλαι αἱ ἑλληνικαὶ πόλεις τόσοι τῆς μητροπολιτικῆς Ἑλλάδος ὅσον καὶ τῶν ἀποικίων συνηγωνίζοντο εἰς τὴν ἱδρυσιν ἀπειρῶν ναῶν, τῶν ὁποίων τὴν κατασκευὴν ἀνελάμβανον οἱ διαπρεπέστεροι καλλιτέχναι τῆς ἐποχῆς.

Ἐνεκα τῆς μεγάλης αὐτῆς δραστηριότητος περὶ τὴν ἱδρυσιν ναῶν ἐδημιουργήθησαν διάφοροι ἀρχιτεκτονικοὶ τύποι, οἱ ὁποῖοι ἐλάμβανον συνήθως τὸ ὄνομα ἀναλόγως τοῦ μέρους τοῦ ναοῦ ὅπου ἐτοποθετοῦντο οἱ κίονες καὶ ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κιόνων, οἱ ὁποῖοι τοὺς περιέβαλλον. Τοιοῦτοτρόπως ἔχομεν ναοὺς π ρ ο σ τ ὺ λ ο υ ς, ὅταν εἶχον κίονας μόνον εἰς τὸ μέτωπον ἢ ἁ μ φ ι π ρ ο σ τ ὺ λ ο υ ς, ὅταν ὑπῆρχον κίονες καὶ εἰς τὰς δύο στενωτέρας

πλευράς. Ἐπίσης ὑπῆρχον ναοὶ π ε ρ ῖ π τ ε ρ ο ι, ψ ε υ δ ο σ π ε ρ ῖ π τ ε ρ ο ι, π υ κ ν ὄ σ τ υ λ ο ι, ἄ ρ α ῖ ὄ σ τ υ λ ο ι κλπ.

Οἱ κίονες, οἱ ὁποῖοι περιέβαλλον τοὺς ναοὺς, ἀπετελοῦντο ἀπὸ τὴν βάσιν, τὸ στέλεχος, καὶ τὸ κιονόκρανον, τὸ ὁποῖον ἦτο δωρικοῦ, ἰωνικοῦ ἢ κορινθιακοῦ τύπου. Ὑπεράνω τοῦ κιονοκράνου καὶ μέχρι τῆς στέγης ὑπῆρχον τὸ ἐπιστύλιον, τὸ διάζωμα καὶ ὁ θριγκός. Κάθε ἓνα ἀπὸ τὰ ἀρχιτεκτονικὰ αὐτὰ μέλη ἦτο θαυμασίως ἐπεξεργασμένον εἰς τρόπον ὥστε τὸ σύνολον τῆς ἐξωτερικῆς ὁμορφίας τοῦ ναοῦ νὰ παρέχῃ ἀξιοθαύμαστον καλλιτεχνικὴν ἁρμονίαν.

Τὸ ὅλον οἰκοδόμημα τοῦ ναοῦ ἐστηρίζετο ἐπὶ ὑψηλοῦ παραλληλογράμμου κοπιδωμάτος, τὸ ὁποῖον ἔφερε βαθμίδας ἀπὸ ὅλας τὰς πλευράς. Ἐπετυγχάνετο τοιοῦτοτρόπως ἀνύψωσις τοῦ ὅλου συγκροτήματος τοῦ ναοῦ καὶ ὑπεροχὴ του ἐναντὶ ὅλων τῶν οἰκοδομημάτων τὰ ὁποῖα τὸν περιέβαλλον. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ναοὶ συνήθως ἐκτίζοντο ἐπὶ φυσικῶν ὑψωμάτων, ὑπέπιπτον ἀμέσως εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ προσερχομένου εἰς τὴν πόλιν, προβαλλόμενοι δίκην προθηκῶν τῆς καλλιτεχνικῆς δραστηριότητος τῶν πόλεων.

Πάντας τοὺς ἀρχαίους ναοὺς ὑπερέβαλεν εἰς κάλλος καὶ μεγαλοπρέπειαν ὁ περικαλλὴς Παρθενὼν τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν, ὁ ὁποῖος ἐξακολουθεῖ μέχρι σήμερον νὰ κοσμῇ τὸν ἱερὸν βράχον καὶ νὰ προκαλῇ τὸν γενικὸν θαυμασμόν. Εἰ-

Η ΑΡΧΑΙΑ ΠΟΛΙΣ

Γ. Ι. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ναὶ ἔργον τοῦ «χρυσοῦ αἰῶνος» τῶν Ἀθηνῶν τοῦ Ε' αἰῶνος π. Χ., ἀθάνατον δείγμα τοῦ οὐρανοῦ ὕψους, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀναδιβάσει τότε τὴν τέχνην τὸ δαιμόνιον τῆς φυλῆς.

Παραλλήλως πρὸς τὴν καλλιτεχνικὴν ἐμφάνισιν τῶν πόλεων, κατεβάλλετο ἰδιαίτερα φροντίς διὰ τὴν ἐξασφάλισιν αὐτῶν ἀπὸ ἐχθρικών ἐπιθέσεων. Μόνον δὲ ἀσφαλὲς μέσον ἦτο ἡ ἀνέγερσις ὑψηλῶν καὶ ἰσχυρῶν τειχῶν, τὰ ὁποῖα νὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ καταβάλουν αἱ διάφοροι πολεμικαὶ μηχαναί. Ἐν τούτοις καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἐφρόντιζαν ὥστε τὰ τείχη νὰ μὴ χρησιμεύουν μόνον ὡς περίβολοι τῶν πόλεων καὶ μέσα ἀσφαλείας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ νὰ συμβάλλουν διὰ τῆς κατασκευῆς των εἰς τὸν καλλωπισμὸν αὐτῶν.

Περίφημον ἦτο τὸ συγκρότημα τῶν τειχῶν, τὰ ὁποῖα προεφύλασσαν ἀπὸ τῶν ἐχθρικών ἐπιθέσεων τὰς Ἀθῆνας καὶ τὸν Πειραιᾶ. Ἡ κατασκευὴ τῶν τειχῶν αὐτῶν εἶχεν ἀρχίσει νὰ γίνεταί ὑπὸ τοῦ Θεμιστοκλέους, ἀλλὰ ἡ συμπλήρωσις καὶ ἀποπεράτωσις αὐτῶν ὀφείλεται εἰς τὸν Περικλῆ.

Τὴν φυσικὴν ὀχυρότητα τῆς Ἀκροπόλεως συνεπλήρωναν τὰ μέχρι σήμερον σωζόμενα πανάρχαια τείχη. Πλὴν τῆς Ἀκροπόλεως ὅμως ἦσαν περιτειχισμένα ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν, ὁ Πειραιεὺς καὶ ἡ Μουνυχία διὰ τείχεως πλατύς καὶ ὕψους τεσσαράκοντα πήχεων. Ἐπιπροσθέτως ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν συνεδέετο μὲ τοὺς δύο λιμένας διὰ τῶν λεγομένων μ α κ ρ ὠ ν τ ε ι χ ὠ ν, δηλαδὴ διὰ δύο παραλλήλων τειχῶν, τὰ ὁποῖα ἐκαλοῦντο σ κ ἔ λ η καὶ εἶχον μῆκος τεσσαράκοντα σταδίων. Εἰς ταῦτα πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ τὸ ἐνούμενον μετ' αὐτῶν Φαληρικὸν τεῖχος, μήκους τριάκοντα πέντε σταδίων.

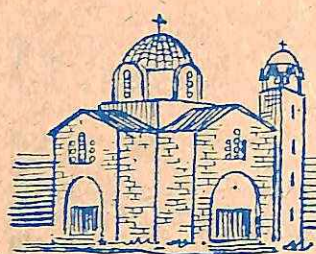
Τέλος εἰς τοὺς δύο λιμένας τῶν Ἀθηνῶν τὸν Πειραιᾶ καὶ τὴν Μουνυχίαν, ἦσαν κατασκευασμένα ν ε ὠ ρ ι α καὶ ν ε ὠ σ ο ι κ ο ι, ὅπου ἀνεῖλκοντο τὰ πλοῖα πρὸς ἐπισκευὴν καὶ προφύλαξιν. Ἦτο ὁ πολεμικὸς ναύσταθμος τῶν Ἀθηνῶν, ὁ ὁποῖος ἠδύνατο νὰ περιλάβῃ τετρακόσια πολεμικὰ πλοῖα καὶ ἀπετέλει τὸ καύχημα τῆς πόλεως καὶ τὸ στήριγμα τῆς δόξης τῆς καὶ τῆς πολεμικῆς τῆς ἰσχύος.

Γ. ΣΤΡΑΤΗΓΗ

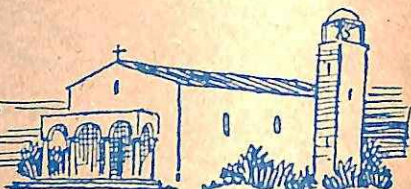
ΥΜΝΟΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Τῆς Τέχνης καὶ τοῦ Λόγου, ὦ Σὺ, γεννήτρα,
ποὺ λάμπεις ἀπὸ αἰθέρα, χρῶμα, φῶς,
Ἀθῆνα, πανελλήνια κυβερνήτρα,
Μάνα Σὲ λέγει τῆς Γῆς κάθε σοφός,
κάθε ποιητὴς μεγάλος, ποῦχει ψάλει
τὸν διάφανο, γαλάζιο Σου οὐρανόν.
Σὲ ὕμνουں ὅλοι οἱ τεχνίτες οἱ μεγάλοι.
Ναός τους καὶ σχολεῖο εἶν' ὁ Παρθενών.
ὦ, χαίρε, Ἀθῆνα, ἀστέρηνη κορὸνα
τοῦ Ὠραίου, τοῦ Μεγάλου, τοῦ Καλοῦ!

Σὰν τὸν χρυσὸ τοῦ Περικλῆ Σου αἰῶνα
ποτές ὁ κόσμος δὲν ξανάειδε ἄλλου.
Πάντα μὲ Πνεῦμα θὰ νικάς τὴν ὕλην
κι ἀθάνατο θὰ ζήσει ὅ,τι γεννάς.
Μὲ λύρα καὶ μὲ Πέννα καὶ μὲ Σμίλη,
μ' αὐτὰ τὸ νοῦ τοῦ Κόσμου κυβερνάς.
Κόρη Θεῶν καὶ τῶν Θεῶν μητέρα,
τῇ Νίκῃ καὶ τῇ Δόξῃ ἔχεις παιδιὰ
κι αἰῶνια θὰ φυτρώνουν ἐδῶ πέρα
τῆς Δάφνης καὶ τοῦ Κότινου κλαδιά!

Σύγχρονες ἐκκλησιές τῶν Ἀθηνῶν

ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ

Ὅταν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰ-
χεν ἐπισκεφθῇ τὰς Ἀθήνας, ἐθαύ-
μασε — ὅπως εἶπε στὸν ἐμπνευσμέ-
νο καὶ ὑπέροχο λόγο του στὸν Ἀ-
ρειο Πάγο — τὸ πλῆθος τῶν βωμῶν
καὶ τῶν εἰδώλων, ποὺ ἐγέμιζαν κυ-
ριολεκτικὰ τὴν πόλι. «Κατὰ πάντα
ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεω-
ρῶ», εἶπε στοὺς Ἀθηναίους, ποὺ ἐ-
λάτρευαν τότε τόσο πολλοὺς θεοὺς,
ὥστε, ἀνάμεσα στοὺς πολυαριθμοὺς
γνωστούς, νὰ ἔχουν καὶ ἀγνώ-
στους. Καὶ ἀπὸ ἓναν τέτοιο βω-
μόν, ἀφιερωμένον «τῷ Ἀγνώστῳ
Θεῷ, εἶχεν ἐμπνευσθῇ, ὅπως εἶναι
γνωστόν, ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν
τὸν θεόπνευστον ἐκείνον λόγον του.

Ἄν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ξα-
ναρχόταν σήμερα στὴν πρωτεύουσα,
θὰ ἐθαύμαζε καὶ πάλι τὸ πλῆθος
τῶν ναῶν της, ποὺ γεμίζουν, ὅπως
καὶ τότε, τὴν ἀπέραντη πολιτεία.
Μὲ τὴ διαφορά, ὅτι δὲν θὰ τοὺς χα-
ρακτήριζε τώρα «δεισιδαιμονεστέ-
ρους», ἀλλὰ θεοσεβεστέρους καὶ εὐ-
σεβεστέρους. Διότι ὁ ἀγνωστός ἐ-
κείνος Θεός, ποῦ, χωρὶς νὰ τὸν ξέ-
ρουν οἱ τότε Ἀθηναῖοι, τοὺ εἶχαν
στήσει βωμό καὶ τὸν ἐσέβοντο, εἴ-
ναι τώρα ὁ ἓνας καὶ ἀληθινὸς Θεός,
ποὺ εἶχε κηρύξει ὁ Παῦλος ἀπὸ τὸν
λόγον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Καὶ σ' αὐ-
τὸν τὸν Θεὸ ἔχουν ἀφιερῶσει οἱ
σύγχρονοι Ἀθηναῖοι τοὺς ναοὺς
τους, γιὰ νὰ Τὸν προσκυνοῦν καὶ νὰ
τὸν λατρεύουν μετὰ πίστι καὶ ἀφοσί-
ωσι.

Καὶ πραγματικὰ, οἱ σύγχρονες
ἐκκλησιές τῶν Ἀθηνῶν δὲν εἶναι κτί-
σματα μεμονωμένων εὐσεβῶν ἀτό-
μων ἢ εὐλαβῶν οικογενειῶν, ὅπως ἦ-
σαν ἄλλοτε, κατὰ τοὺς σκοτεινοὺς
χρόνους τῶν διωγμῶν καὶ τῆς Τουρ-
κοκρατίας. Οἱ περισσότερες ἀπ' αὐ-
τὰς — σχεδὸν ὅλες, μπορεῖ νὰ πῇ
κανεὶς — ἐπήγασαν ἀπὸ τὴν κοινὴ
θρησκευτικὴ συνείδησι καὶ ἰδρύθη-
καν μετὰ γενικῆς συνεισφοράς, ποὺ ἦ-
σαν ἡ ἀπὸ τὴν ἐκδήλωσις τῶν βαθιῶν
θρησκευτικῶν αἰσθημάτων τοῦ λαοῦ.
Γι' αὐτὸ καὶ εἶναι ὅλες σχεδὸν κοι-
νотικές — ἐλάχιστες μόνον ἀνήκουν
σὲ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα ἢ θρη-
σκευτικὰ ὀργανώσεις — καὶ διατη-
ροῦνται μετὰ τὴν εὐλαβικὴν συνδρομὴν
τῶν πολιτῶν.

Ἀλλὰ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος δὲν
θὰ ἔμενε ἱκανοποιημένος μόνον ἀπὸ
τὸ πλῆθος τῶν Χριστιανικῶν ναῶν,
ποὺ φθάνουν σχεδὸν τοὺς ἑκατὸν
τριάντα. Θὰ ἔμενε ἱκανοποιημένος
περισσότερο ἀπὸ τὴν πραγματικὴ
εὐσέβεια, ποὺ θὰ συναντοῦσε μέσα
σ' αὐτοὺς τοὺς ναοὺς. Καὶ θὰ εὐ-
χαριστοῦσε τὸν Θεό, ποὺ ἔκαμε τὸ

κήρυγμά του νὰ ριζώσῃ μέσα στὴν
καρδιά αὐτοῦ τοῦ λαοῦ, καὶ ν' ἀν-
θήσῃ, καὶ νὰ καρποφορήσῃ τόσο
πλούσια.

Διότι, χωρὶς ἀμφιβολία, εἶναι δι-
απιστωμένο ὅτι οἱ Ἀθηναῖκοι λα-
ὸς — ὅπως ἄλλωστε καὶ ὅλος ὁ Ἑλ-
ληνικὸς λαὸς — εἶναι βαθύτατα θρη-
σκευτικὸς. Καὶ ἡ διαπίστωσις αὕτη
δὲν στηρίζεται μόνον στὸν πυκνὸ καὶ
τακτικὸ ἐκκλησιασμό του, ἀλλὰ καὶ
στὶς γενικώτερες καὶ θαυότερες
θρησκευτικὰς του ἐκδηλώσεις.

Οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανικὲς ἐκ-
κλησιές τῶν Ἀθηνῶν, ποὺ ἀνήκουν
στὶς διάφορες ἐνορίες τῆς πόλεως

Σ. Γ. ΚΩΤΣΑΡΙΔΗ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ

Τρανή, τρανότατη γιορτὴ
πολυτραγουδισμένη
ἐσένα ἔχει καλοδεχτὴ
Ἀνοιξὴ εὐωδιασμένη.
Ἀγγελος μ' ὄψη χαρωπὴ
στὴν Παναγίαν τὸν κρίνον
προσφέρει, γιὰ νὰ τῆς εἰπῇ
τὸ μέγα «Χαίρε!» ἐκεῖνο.
Στεφάνια πλέκει ἡ Λευτεριά
με δάφνης πρασινάδας
τὴν κόρη ποὺ χεὶ φῶς, θωριά,
νὰ στέψῃ, τὴν Ἑλλάδα.
Τρανή γιορτὴ, διπλὴ γιορτὴ
φέρνει χαρές, λαχτάρει,
σὲ μάρμαρα λευκὰ γραφτὰ
μ' αἰώνιες, μύριες χαρές.

καὶ λειτουργοῦν σήμερα κανονικά,
εἶναι 123. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὰς ὑπάρ-
χουν καὶ μερικές ἄλλες, ποὺ ἀ-
νήκουν, ὅπως εἴπαμε, σὲ ἱδρύματα
καὶ ὀργανώσεις ἢ ἔχουν ἀνακηρυ-
χθῇ «Χριστιανικὰ μνημεῖα» καὶ ἔ-
χουν ὑπαχθῇ στὸ Δημόσιο.

Ὑπάρχουν ὅμως καὶ 14 ἐκκλησί-
ες, ποὺ ἀνήκουν σὲ ἑτεροδόξους
Χριστιανούς. Καὶ πῶς συγκεκριμένα:
4 στοὺς Καθολικοὺς, 1 στοὺς Ἑλ-
ληνορθόδοξους Καθολικοὺς, 3 στοὺς
Ἑλλήνας Εὐαγγελιστάς, 1 στοὺς
Ἀρμενίους Εὐαγγελιστάς, 2 στοὺς
Διαμαρτυρομένους, 1 στοὺς Ἀρμε-
νοκαθολικοὺς καὶ 1 στοὺς Ρώσους.

Ἀπὸ τὶς ὀρθόδοξες ἐκκλησιές οἱ
σημαντικώτερες εἶναι:

Ὁ Μητροπολιτικὸς ναὸς, ποὺ ἐ-
κτίσθηκε μετὰ πρωτοβουλία τοῦ Δή-
μου Ἀθηναίων. Ἡ ἀνοικοδόμησις ἄρ-
χισε τὸ 1853 καὶ ἐτελείωσε τὸ
1859. Τὸν ἴδιο χρόνο ἔγινε καὶ
ἡ ἀγιογράφισις τοῦ τέμπλου καὶ
ἡ ἐσωτερικὴ διακόσμησης. Γιὰ νὰ κα-
λυφθοῦν τὰ ἐξοδα τοῦ ἔργου,

ποὺ ἔφθασαν τὶς 700.000 δραχμὲς
τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἶχαν πωληθῇ
72 ἐκκλησιαστικὰ οἰκόπεδα καὶ ἐ-
πρόσφεραν γενναῖα ποσὰ ὁ Δήμος
Ἀθηναίων, ὁ Ὁθων, ὁ Σίμων καὶ ὁ
Γεώργιος Σίνας.

Ἡ ἐκκλησία τῆς Ἀγίας Εἰρήνης,
ποὺ εἶναι ἀρχαιότερη ἀπὸ τὸν Μη-
τροπολιτικὸ ναὸ καὶ ὑπῆρξε ὁ πρῶ-
τος Μητροπολιτικὸς ναὸς τῶν Ἀθη-
νῶν. Τὸ κτίσιμό της ἄρχισε τὸ
1846 καὶ ἐτελείωσε μετὰ εἰσφορὰς τῶν
ἐνοριτῶν καὶ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων
τὸ 1892. Ἡ ἐκκλησία ἀνήκει στὸν
λεγόμενον «μοναστηριακὸ τύπον», με-
τὰ πλάγια σκέλη τοῦ σταυροῦ, ποὺ
σχηματίζουν οἱ δύο ἄξονες τοῦ κτι-
ρίου, νὰ καταλήγουν σὲ ἡμικυκλικὰς
κόγχες.

Ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἀγίου Γεωργί-
ου τοῦ Καρύστη, ποὺ εἶναι κτισμέ-
νη στὸν χώρο, ὅπου ὑπῆρχε μιὰ ἀπὸ
τὶς πρῶτες χριστιανικὰς ἐκκλησιὰς
τῶν Ἀθηνῶν, ποὺ τὶς εἶχε κτίσει,
κατὰ τὴν παράδοσι, ἡ Ἀθηναῖς—
Εὐδοκία, σύζυγος τοῦ Θεοδοσίου
τοῦ Β'. Σ' αὐτὴν τὴ θέσι εἶχε κτι-
σθῇ πρῶτα ἡ μεσαιωνικὴ ἐκκλησία
τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, τῆς οικογενεί-
ας Καρύκηδων, καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὸ
1845 ἕως τὸ 1850 ἡ νέα ἐκκλησία,
ποὺ εἶναι βασιλικὴ μετὰ τροῦλλον καὶ
ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ ὠραιότερα
Χριστιανικὰ κτίρια τῶν Ἀθηνῶν
γιὰ τὴν πρωτότυπη σύνθεσί της
καὶ τὶς ἀρμονικὰς ἀναλογίες της.
Ἐχει περιφραγμένη ἀγιογραφίαν (τῆς
Πλατυτέρας, τῶν Εὐαγγελιστῶν,
τῆς Θεομήτορος καὶ τοῦ Ἀγίου Γε-
ωργίου), ἔργα φημισμένων ζωγρά-
φων.

Ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἀγίου Κωνσταν-
τίνου, ποὺ ἐκτίσθηκε τὸ 1871—
1893 μετὰ ἐξοδα τοῦ Δήμου Ἀθηναί-
ων ἀπὸ τὸν ἀρχιτέκτονα Κωνσταν-
τῆζόγλου, ποὺ ἔδωσε στὸ κτίριο ἐλ-
ληνικὸν ρυθμό.

Ἡ ἐκκλησία τῆς Παναγίας τῆς
Χρυσοσπηλαιώτισσης, ποὺ καὶ αὐ-
τὴ ἐκτίσθηκε σὲ χώρο, ὅπου ὑπῆρ-
χε ὁμώνυμη μεσαιωνικὴ ἐκκλησία.
Ἡ ἀνοικοδόμησις (1863—1878) ἔ-
γινε ἀπὸ τὸν ἀρχιτέκτονα Ζέζον,
ποὺ ἔδωσε στὸ κτίριο ἓναν πρωτό-
τυπο ρυθμὸ ἀπὸ ἀρμονικὸν συνδυα-
σμὸ ἀρχαίων ἑλληνικῶν καὶ βυζαν-
τινῶν στοιχείων. Τὰ ἐξοδα, ποὺ ἐ-
πέρασαν τὶς 500.000 δραχμὲς τῆς
ἐποχῆς ἐκείνης, ἐκαλύφθησαν ἀπὸ
εἰσφορὰς τῶν πολιτῶν.

Ἀπὸ τὶς ἐκκλησιὰς τῶν ἑτεροδό-
ξων ἡ σημαντικώτερη εἶναι ἡ Ἀγ-
γλικανικὴ ἐκκλησία, ἡ ὁποία, ἔπει-
τα ἀπὸ διαγωνισμό, ποὺ εἶχε προ-
(Συνέχεια εἰς σελ. 16)

Λουίζα Ριανκούρ

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ, Διευθυντοῦ τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης

Μετὰ τὴν ἐπιβολὴν εἰς τὴν Γαλ-
λίαν τοῦ δημοκρατικοῦ καθεστώτος
ὑπῆρξαν πολλοὶ καὶ πολλοί, ἀρι-
στοκρατικῆς προελεύσεως, ποὺ δὲν
ἠθέλησαν ἢ καὶ δὲν ἠμποροῦσαν νὰ
συμβιβασθοῦν μετὰ τὸν νέον πολιτικὸν
βίον καὶ ἐπρότιμῃσαν τὸν δρόμον
τῆς ἐκουσίας ἐξορίας. Δύο ἀπ' αὐ-
τὰς, παλαιότερα ἢ Δούκισσα τῆς
Πλακεντίας καὶ κατόπιν ἡ Λουίζα
μαρκησία ντὲ Ριανκούρ κατέληξαν
εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου διεκρίθησαν
διὰ τὴν μεγάλην φιλελληνικὴν τὴν
δράσιν.

Καὶ διὰ μὲν τὴν πρώτην θὰ γρά-
ψωμεν ἄλλοτε. Σήμερον θὰ μᾶς ἀ-
πασχολήσῃ ἡ δευτέρα, ἡ ὁποία πρὸ
δέκα πέντε ἀκριβῶς ἐτῶν, τὸν Φε-
βρουάριον τοῦ 1941 — ἐν πλήρει
δόξῃ τῆς Ἑλλάδος — ἔφινε τὴν τε-
λευταίαν φιλελληνικὴν ἢ μάλλον Ἑλ-
ληνικὴν τῆς πνοῆς εἰς τὰς Ἀθήνας,
εἰς ἡλικίαν 95 ἐτῶν.

Ὅταν ἔφυγεν ἀπὸ τὴν Γαλλίαν,
ἔζησε πολλὰ ἔτη εἰς τὴν Ἑλβετίαν,
εἰς τὴν ιδιόκτητον ἐπαυλὶν της. Ὁ ἀ-
συγκράτητος φιλελληνισμὸς της τὴν
παραινέει νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα:
Καὶ τῷ 1900, μόλις ἀπέθανεν ὁ σύ-

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΠ. ΔΟΞΙΑΔΗ

Υψηλὸν Παιδιατρικῆς

Στὶς παρακάτω ἐρωτήσεις, μιὰ
μόνο ἀπὸ τὶς τρεῖς ἀπαντήσεις εἶναι
ἡ σωστὴ. Προσπαθεῖτε νὰ τὴν
βρῆτε καὶ ἔπειτα γυρίσατε στὴ σε-
λίδα 14 γιὰ νὰ δῆτε ἂν βρῆκατε
σωστὰ ἢ ἂν κάνατε λάθος.

1. Τὰ καθημερινὰ λουτρά καθα-
ριότητος.
α) Ἀδυνατίζουν τὸ σῶμα.
β) Προδιαθέτουν σὲ κρυολογήμα-
τα.

γ) Ὁφελούν.
2. Ὁ καλὸς ἀεὶς (δοθῇ), αὐτὸ
τὸ μεγάλο σπυρὶ ποὺ πονάει πολὺ
ὀφείλεται.

α) Σὲ χτύπημα.
β) Σὲ μόλυνσι ἀπὸ μικροβίον.
γ) Σὲ ἀκάθαρτο αἷμα.
3. Ἡ ἡλικία ποὺ τὰ μαρὰ ἀρχί-
ζουν νὰ περπατοῦν χωρὶς βοήθεια
εἶναι.

α) 10 μῆνες.
β) 15 μῆνες.
γ) 20 μῆνες.
4. Μέσα στὴν σπονδυλικὴ μας
στήλη ὑπάρχει.

α) Αἷμα.
β) Μυαλό.
γ) Λεμφικὸ ὑγρὸ.

ζυγὸς της, ἐγκαθίσταται εἰς τὰς Ἀ-
θήνας μετὰ τὴν ἀπόφασιν νὰ δώσῃ
ἐμπρακτον διέξοδον εἰς τὰ αἰσθημα-
τά της πρὸς τοὺς Ἕλληνας, νὰ ἐρ-
γασθῇ διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς
Μακεδονίας καὶ τὴν πραγμάτων
τῆς ὅλης Μεγάλῃς Ἰδέας, νὰ ζήσῃ
ἡ ἰδία ὡς Ἑλληνὶς καὶ νὰ κάμῃ
Ἕλληνα τὸν υἱὸν της, — καὶ μονά-
κριβὸ παιδί της.

Τὰ μεγάλα εἰσοδήματα τῆς ἐκτε-
ταμένης κτηματικῆς περιουσίας της
εἰς τὴν Γαλλίαν ἐπέτρεπαν καὶ πλου-
σίαν ζωὴν νὰ διαθῇ ἐδῶ καὶ τὴν
φιλελληνικὴν ἀγαθοεργίαν της νὰ
ἀναπτύξῃ εἰς εὐρεῖαν ἑκτασιν. Ἡ-
γόρασε τὸ μέγαρον Λεβίδου, ἀπέ-
ναντι τοῦ Ζαπτείου, καὶ ἐγκαταστά-
θη ἐκεῖ, εἰς τὸ κατ' ἐξοχὴν προνομι-
οῦχον σημεῖον τῶν Ἀθηνῶν, ὑπὸ τὴν

«Ὑπερασπιζόμενοι τὴν Ἑλευθε-
ρίαν καὶ τὴν Δημοκρατίαν μετὰ ὅλας
μας τὰς δυνάμεις, εἰς τὴν χώραν
μου, πιστεύομεν ὅτι ἡ ὕληκὴ δύνα-
μις, μολοντὶ ἀπαραίτητος, δὲν ἐπαρ-
κεῖ, μόνη, αὕτη καθ' ἑαυτήν. Ἡ
πραγματικὴ δύναμις τοῦ πολιτι-
σμοῦ μας ἐγκτεταται εἰς τὰς πνευμα-
τικὰς καὶ ἠθικὰς αὐτοῦ ἀξίας».

(Ἀπὸ τὴν προσφώνησιν τῆς Α.Μ. τοῦ
Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Παύλου πρὸς τὸν
Πρόεδρον τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν εἰς Γερμα-
νίαν πρὸς τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1933).

σκίαν τῆς Ἀκροπόλεως. Ἐδῶκεν
Ἑλληνικὴν ὑπὸχρέωσιν εἰς τὸν υἱὸν
της καὶ παιδεύσιν Ἑλληνικὴν, καὶ
ἡ ἰδία μετὰ νέαν ζέσιν συνέχισε τὰς
κλασσικὰς τῆς σπουδᾶς, ποὺ εἶχεν
ἀρχίσει ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας, καὶ ἔ-
μαθε πολὺ ὠραία καὶ τὰ νέα Ἑλλη-
νικά: τὴν καθαρὴν ὁμιλίαν, τὴν ἄ-
κραν, τὴν ἀκροτάτην, μετὰ ἀπόκλι-
σιν ἀπὸ τῆς ἀπλοῦς, — μὴ ἀνεχομένη καμ-
μίαν ὑποχώρησιν εἰς τὴν σύγχρονον
ὁμιλουμένην. — Εἰς τὴν ἐποχὴν μά-
λιστα τῶν ἀγῶνων γλωσσικῶν ἀγῶ-
νων κατὰ τὰ δέκα — δώδεκα πρῶτα
ἔτη τοῦ παρόντος αἰῶνος εἶχε ταχθῇ
ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Γεωργίου Μυ-
στριώτου καὶ ἠγωνίσθη καὶ αὕτη ἑ-
ναντίον τῆς μεταφράσεως τοῦ Εὐαγ-
γελίου, τὴν ὁποίαν ἐμμέσως ἐπεδί-
ωκεν ἡ Σλαβικὴ προπαγάνδα.

Ἡ Μαρκεσία ἠγάπησε τὴν Ἑλ-
λάδα ὅσον ἐμίσησε τὴν δημοκρατι-
κὴν Γαλλίαν. Ἐδοξάθη τὸν Μακε-
δονικὸν ἀγῶνα, τὸ μεγάλο τυτὸ ἐ-

πος τῆς φυλῆς μας, καὶ ἐνίσχυε
μετὰ κάθε τρόπον τὸν «Ἑλληνισμόν»,
τὸ ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν μας δικαιῶν
περιοδικῶν τοῦ Νεοκλέους Κασάκη.
Ἐξ ἴσου γενναιοδωρὸς ἐφάνη καὶ
κατὰ τοὺς πολέμους τοῦ 12 καὶ 13,
καὶ ὡς Ἑλληνὶς πλέον ἐχαίρεισεν
τὸν διπλάσιον τῆς Ἑλλάδος.
Ἐγλύκανε τὸν πόνον τῶν προσφύ-
γων τοῦ 1922, εἰσέφερε μεγάλα πο-
σὰ ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν
Δωδεκανήσων καὶ ὑπὲρ τοῦ Πανα-
γίου Τάφου. Καὶ διαρκῶς ἐχάριζε
γενναῖα ποσὰ εἰς ὅλα τὰ εὐαγῆ ἱ-
δρύματα καὶ εἰς κάθε φιλελληνικὸν
σκοπὸν. Ὑπῆρξεν ἐκ τῶν ἰδρυτῶν
καὶ μεγάλων εὐεργετῶν τοῦ Νοσο-
κομείου «Ἁγία Ἐλένη» καὶ ἐμπνεύ-
στρια τῆς «Εργατικῆς Στέγης».

Τὴν λατρεῖαν της πρὸς τὴν Ἑλ-
λάδα ἔδειξε καὶ ὅταν ὁ υἱὸς της,
ποὺ συνέπεσε νὰ λείπῃ εἰς τὸ ἐξω-
τερικὸν κατὰ τὴν ἐπιστράτειον τοῦ
12, ἀπηνήθη τὴν θετὴν του πατρί-
δα καὶ δὲν ἦλθε νὰ στρατευθῇ, ἀ-
ψηφῶν τὰς ἐκκλησίας τῆς μητέρας
του. Καὶ ὅχι μόνον αὐτὸ: Ὅταν
μετὰ δύο ἔτη ἐπεστράτευσεν ἡ Γαλ-
λία διὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1914, ἔ-
σπευσε νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν πραγμα-
τικὴν του πατρίδα, ἀλλὰ μισήτην
εἰς τὴν μητέρα του δημοκρατικὴν
Γαλλίαν. Τόσον ἐτραυματίσθη τότε
ἡ Λουίζα, ὥστε ἦλθεν εἰς πλήρη
ρῆξιν μετὰ τὸν υἱὸν της. Καὶ ἐκράτησεν
ἡ διάστας αὕτη σχεδὸν μέχρι τοῦ
θανάτου της.

Κατὰ τοὺς σηματοπολισμούς,
πλὴν τῆς ἐπισήμου Ἑλληνικῆς ση-
μαίας, ὕψωνεν εἰς τὸ ἀρχοντικόν της
καὶ τὴν Βυζαντινὴν χρώματος κι-
τρίνου μετὰ μαῦρον δικέφαλον ἀετὸν.
Καὶ εἰς τοὺς στενοὺς της φίλους διέ-
νεμε καὶ μίαν τοιαύτην Βυζαντινὴν
σημαίαν, σύμβολον τῆς Μεγάλῃς
Ἰδέας, εἰς τὴν ὁποίαν ἕως θανάτου
ὑπῆρξε πιστή. Ὅσοι ἐπολέμησαν
διὰ τὴν Μακεδονίαν εὗρισκαν ἄσυ-
λον εἰς τὸ μέγαρόν της μέχρι τῆς
τελευταίας στιγμῆς της. Αἱ Ἑλλη-
νίδες — σήμερα μάλιστα ποὺ ὀρθώ-
νεται πελώριον τὸ ζήτημα τῆς «Ρή-
γαινας» Μεγαλονήσου — ἄς ἔχουν
παράδειγμα τὴν φιλελληνίδα, ποὺ
ἔζησε καὶ ἀπέθανε μετὰ τὸ ὄραμα τῆς
Μεγάλῃς Ἑλλάδος.

Σ. Γ. ΚΩΤΣΑΡΙΔΗ

ΕΡΧΕΤΑΙ Η ΑΝΟΙΞΗ

Γλυκαίνουνε τὰ μεσημέρια
κι ἡ γῆ σὰ νὰ μοσχοβολᾷ.
Καθάρια φαίνονται τ' ἀστέρια
κι ἡ σὺχ' ἡ θάλασσα κυλά.
Φύλλα πετοῦνε τὰ κλαράκια
κι ἀνατριχιάζει ἡ μυγαλιά.
Ὅνειρα κάνουν τὰ σποράκια
στὴς μάνας γῆς τὴν ἔγκαλιά.
Ἀνοιξὴ! κι ἀπὸ πέρα φθάνει
πόθος ζωῆς ἀργογεννά.
Θεῖα βουλή ποὺ κύκλους κάνει
καὶ μιὰ κοιμίζει μιὰ ξυπνά.

Ο ΕΓΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

ΚΩΣΤΑ ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Εἰς τὴν Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας ζοῦσαν δύο εὐσεβεῖς καὶ δίκαιοι ἄνθρωποι, ὁ Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἄννα. Τοὺς ἤγωνε ἀμοιβαία στοργὴ καὶ σεβασμός. Ἐνα σύννεφο ὁμῶς θλίψεως τοὺς ἐτύλιγε. Ἡ Ἄννα ἦταν στεῖρα καὶ δὲν ὑπῆρχε ἐλπίς νὰ ἀποκτήσῃ παιδί. Ἐνοιωθάν τῇ ζωῇ τῶν ἁδείων. Ἠλπίζαν ὁμῶς στὴν Παντοδυναμίαν τοῦ δημιουργοῦ. Ὁ Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἄννα παρακαλοῦσαν τὸν ὕψιστο μερονυχτὶς νὰ κάμῃ τὸ θαῦμα του. Καὶ πράγματι : Ἀπέκτησαν μὲ τὴ βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ἓνα χαριτωμένο κοριτσάκι, ποὺ τὸ ὠνόμασαν Μαριάμ.

Ἡ μικρὴ Μαριάμ ἦταν ἡ ἀθώοτης προσωποποιημένη. Οἱ γονεῖς τῆς εὐγνωμονοῦντες τὸν ὕψιστον τὴν ἔταξαν στὸ ναὸ τῶν Ἱεροσολύμων. Ἐμείνεν ἐκεῖ πολλὰ χρόνια. Ὅταν τελείωσε τὸ τάξιμο, ἐγύρισε κοντὰ στοὺς γονεῖς τῆς. Πολλὲς ὁμῶς φορές φαινόταν βυθισμένη σὰν σὲ ἔκστασι. Ἡ μητέρα τῆς ἀνησυχῆσε. Ἐνα δειλινὸν εἶπε στὸν Ἰωακείμ.

Δὲν βλέπω τὴ Μαριάμ μας ξεγνοιαστὴ σὰν πρῶτα. Κάποτε κάποια μυστικὴ φλόγα ροδίζει στὰ μάτια τῆς. Πολλὲς φορές χλωμὴ ψιθυρίζει ψαλμούς. Κάποια ἀπόκομμη ἔγνοια γυροφέρνει σὰν πεταλούδα στὴν πάναγνη ψυχὴ τῆς.

— Ἡσυχάσε, Ἄννα καὶ διώξε τὸν φόβο ἀπ' τὴν καρδιά σου. Ἡ ψυχὴ μου εἶναι γεμάτη ἀπὸ θεϊκὰ προσηνύματα. Ὁ Θεὸς εἶναι μαζί τῆς καὶ ἡ χάρις του τὴν προστατεύει.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἡ Μαριάμ σὰν κρίνου ψυχὴ ἔτρεξε καὶ ἔπεσε μὲ ζω-

ηρὴ συγκίνησι· στὴν ἀγκαλιά τους. — Σεβάσμιον γονεῖς μου, τοὺς εἶπε, καθὼς προσευχόμεν στὸν ἔπουρανιον πατέρα μας παρουσιάσθηκε μπροστὰ μου ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ καὶ μὲ ἀνέκφραστη γλυκύτητα μοῦ ἔψαλε : — Χαίρε Κεχαριτωμένη. Θὰ φέρῃς στὸν Κόσμον τὸν υἱὸ τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ λυτρώσῃ τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα. Θὰ εἶσαι ἡ πιὸ εὐλογημένη ἀπὸ ὅλες τὶς γυναῖκες ἀνάμεσα στοὺς αἰῶνες. —

Ἐνόμισα πῶς φτερούγιζαν γύρω μου Τάγματα ἀγγέλων. Ἐνα δυνατό φῶς λαμπρὸ καὶ ὑπέργειο μὲ περιέλασε. Ἐτρεμα καὶ ἔκπληκτη ρώτησα :

— Καὶ πῶς θὰ γίνῃ αὐτό;

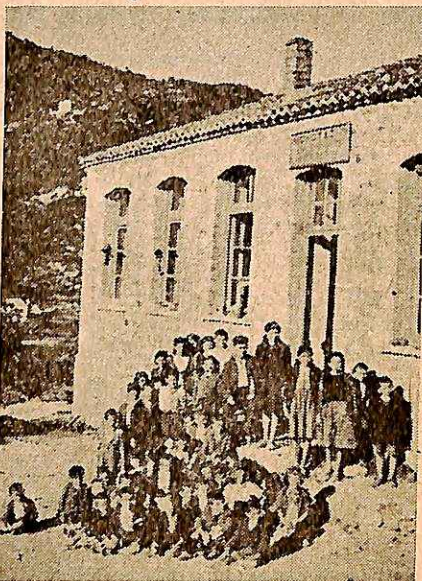
— Μὲ τὴν ἐπιφοίτησι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μοῦ ἀπήντησε ἀπαλά. Εἶναι θέλημα Θεοῦ. Τὰ ἀδύνατα εἰς τοὺς ἀνθρώπους εἶναι δυνατὰ γιὰ τὸν Παντοδύναμον καὶ Πανάγαθον Θεό.

— Ὡ μάννα τοῦ Κυρίου μας, μεγάλη ἡ χάρις σου. Καμμιά ἄλλη γυναῖκα στὸν κόσμον δὲν θὰ εἶναι περισσότερο εὐλογημένη. Θὰ εἶσαι ἡ Βασίλισσα καὶ ἡ μεσίτρια σὲ γενεὲς γενεῶν.

Στὸ φτωχικὸ, στὴν κούνια, στὸ ἀχύρινο στρώμα καὶ στὸ χρυσὸ κρεβάτι, ὅπου θὰ ξαγρυπνᾷ μὲ λαχτάρα καὶ θὰ δέεται ἓνα πρόσωπο, μὴ καρδιά, μὴ ψυχὴ, ἐνὸς ἀρρώστου, ἐνὸς ἀπελπισμένου, ἐνὸς ἐγκαταλελειμμένου, ἡ χάρις σου θὰ χύνῃ τὸ βάλοισμα τῆς παρηγορίας

καὶ θὰ σκορπᾷ τὴν ἀχτίδα τῆς ἡλιόχαρης ἐλπίδας. Οἱ αἵνοι «πάσης πνοῆς» θὰ ἀντηχοῦν στὸ Σύμπαν μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος. Μόνο ποὺ νοιώθουμε μὲ σπαραγμὸ ὅτι ὁ πόνος σὰν πύρινη ρομφαία θὰ περάσῃ τὰ φυλλοκάρδια σου καὶ τὰ δάκρυά σου θὰ γίνουν ὠκεανοί.

Ἔτσι εἶπαν καὶ ἔπεσαν καὶ προσκύνησαν τὴν Παρθένο Μαριάμ. Ἡ παρθένη Μαριάμ, ποὺ τὴν ἐξαύλωνεν ὁ Εὐαγγελισμὸς ἐσήκωσε ἀπαλά τοὺς γονεῖς τῆς καὶ γονάτισε ἡ ἴδια σὲ μιὰ κατανυκτικὴ προσευχῇ. Ἀγαλλίασι πλημύρισε στὰ σπλάχνα τῆς. Ὁ ἥλιος βασιλεύοντας στεφάνωσε τὸ μέτωπό τῆς. Οἱ γονεῖς τῆς δάκρυσαν ἀπὸ ἀνέκφραστη καὶ ἔνθε χαρὰ.

ΕΣΝ τοῦ Δημ. Σχολ. Μαυρονερίου Φιλιατρῶν ἐδοήθησαν εἰς τὴν κατασκευὴν γεφύρας τοῦ χωριοῦ τῶν Juniors of Elem. School Mavroueri, Philiates, helped in the reconstruction of the village bridge

Η. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΡΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ

Ἄγγελος οὐρανόσταλτος, ἀστραφτερός κι αἰώνιος τοῦ Ἀνάρχου μηνυτής.
Ὁ Γαβριὴλ, στὸ φτωχικὸ, πετὰ γοργὸς καὶ μόνος, μίας Κόρης ταπεινῆς.
«Χαίρε, Παρθένη!», οὐρανικά, τὰ χεῖλη του μιλοῦνε, — τοῦ κρίνου εὐωδία —
«Χαίρε, Μαριάμ, ἀθάνατη, ποὺ κόσμοι Σ' εὐλογοῦνε μ' ἐλπίδα στὴν καρδιά!»
«Τὴν προαιώνια Βουλὴ τοῦ Πλάστη θε ν' ἀκούσης, Χαριτωμένη Ἐσὺ!...»
Δύναμη Ὑψίστου θὰ δεχθῇς καὶ Γυιὸ θὲ νὰ γεννήσης, τοῦ κόσμου ἀπαντοχὴ!...

«Εἰρήνης ἄρχοντα τρανόν, Πατρὸς ἔπουρανίου Παιδὶ εὐσπλαχνικό!...»
Ἐσκυψε ἡ Κόρη ταπεινὰ καὶ εἶπε : «Τοῦ Κυρίου ἡ δούλη εἰμ' ἐγώ!...»
Τὰ χρόνια πέρασαν, περνοῦν κι οἱ ἄνθρωποι νοσταλγοῦνε τὸν θεῖον ἀσπασμό... (γοῦνε)
«Κύριε, εἰρήνη δόσε μας!, ἄχ! πόσο λαχταροῦμε τὸ θεῖο δῶρο αὐτό!...»
Τῶν Λαῶν σμίξε τις καρδιές!... Ἀγάπης τὴν ἡμέρα φέξε στὸν Κόσμον αὐτό!...
Εἰρήνη, Κύριε, δόσε μας!... Ἀς λάμψῃ στὸν αἰθέρα σὰν ἄστρο μαγικό!...

Δ' ΑΝΕΜΟΣ

«Κάθε εἰκόνα τοῦ οὐρανοῦ εἶναι βγαλμένη ἀπὸ τὸ παιγνίδισμα τοῦ ἀνέμου», λένε με κάποια ποιητικὴ διάθεσι, ὅταν θέλουν νὰ τονίσουν πόσο σημαντικὸ ρόλο παίζει στὸν καιρὸ ὁ ἀνεμος. Ὁ συννεφιασμένος ἢ καθαρὸς οὐρανός, ἡ ὑψηλὴ ἢ χαμηλὴ θερμοκρασίᾳ τοῦ ἀέρος, ὁ πνιγρὸς ἢ ὁ εὐχάριστος καιρὸς κλπ. ἐξαρτῶνται κατὰ κάποιο τρόπο ἀπὸ τὸν ἀνεμο. Ὁ λαὸς μας ἐξ ἄλλου, λέει χαρακτηριστικά : «κάθε ἀνεμος ἔχει τὸν καιρό του».

Ὁ ἀνεμος, τὸ σπουδαῖο αὐτὸ μετεωρολογικὸ καὶ κλιματικὸ στοιχεῖο, δημιουργεῖται ἀπὸ τὴν κίνησι τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος. Εἶναι δηλαδὴ ἓνα ρεῦμα ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, ἡ περισσότερον ἀπλὰ κινούμενος ἀήρ. Ὁ ἀήρ αὐτὸς παρὰ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους πνέει συνήθως ὀριζοντίως, ἐνὼ στὶς ὑψηλότερες περιοχὰς τῆς ἀτμοσφαίρας, ἡ κίνησις του πολλὰς φορές εἶναι διαφορετικὴ.

Τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀνέμου, ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρουν πρὸς πολλὴ εἶναι ἡ διεύθυνσις, ἀπὸ ποῖο δηλ. σημεῖον τοῦ ὀρίζοντος πνέει καὶ ἡ ἔντασίς του, ἡ ταχύτης δηλ. ἡ δύναμις μὲ τὴν ὁποῖαν κινεῖται, ὁ ἀτμοσφαιρικός ἀήρ.

Γιὰ τὸν προσδιορισμὸ τῆς διεύθυνσεως τοῦ ἀνέμου καὶ ἐπειδὴ ἦταν ἀρκετὰ δύσκολο νὰ καθορισθῇ ἐπακριβῶς τὸ σημεῖον ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔπνεε ὁ ἀνεμος, ὑπεδείχθησαν ὡς πηγαὶ διεύθυνσεως τὰ 4 κύρια καὶ τὰ 4 ἐνδιάμεσα σημεία τοῦ ὀρίζοντος. Ἐκ τούτου ὁ Βόρειος ἀνεμος (Β) εἶναι γνωστός στὴ γλῶσσά τῶν ναυτικῶν μας ὡς τραμουντάνα, ὁ Βορειοανατολικὸς (ΒΑ) ὡς Γραῖγος, ὁ Ἀνατολικὸς (Α) ὡς Λεβάντες, ὁ Νοτιοανατολικὸς (ΝΑ) ὡς Σορόκκος, ὁ Νότιος (Ν) ὡς Ὠστρία, ὁ Νοτιοδυτικὸς ὡς Γαρμπής, ὁ Δυτικὸς (Δ) ὡς Πονέντες

Σκίρων, ὁ βορειοδυτικὸς ἀνεμος

ΚΑΙΡΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑ

ΦΩΤ. Π. ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗ, Ὑψηλοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ζεφυρος

καὶ τέλος ὁ βορειοδυτικὸς ἀνεμος (ΒΔ) φέρει τὸ ὄνομα Μαΐστρος. Διὰ λόγους καθαρὰ ἐπιστημονικοὺς χρησιμοποιοῦμε σήμερα καὶ τὰς ἐνδιάμεσους τῶν 8 ἀνωτέρω διεύθυνσεων καὶ ἔχομε ἔτσι ἓνα σύστημα 16 ἐν ὧν διεύθυνσεων.

Οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας κάθε ἀνεμο τὸν παρατηροῦσαν ἰδιαίτε- ρως, παίρνοντάς τον σὰν ἓνα ξεχωριστὸ ἄτομο. Βρίσκομε σήμερα στὸν γνωστὸ «Πύργο τῶν ἀνέμων» εἰς Ἀθήνας τὴ μορφή, σὲ ἀνάγλυφες παραστάσεις, καὶ τὴν ὀνομασίαν, ποὺ ἔδιναν σὲ κάθε ἀνεμο χω-

ΚΑΙΚΙΑΣ

ριστά. Βλέπομε τὸν ψυχρὸ καὶ θελλῶδη ΒΟΡΕΑ νὰ συμβολίζεται μὲ ἓναν γενειοφόρο γέροντα, ποὺ κοντὰ στὸ στόμα του, δειγμά τοῦ θα- ρύδου, ποὺ προκα- λεῖ, ὅταν πνέῃ, κρα- τᾷ ἓνα κογγύλι.

Ὁ ΒΑ ἀνεμος, ΚΑΙΚΙΑΣ, ποὺ φέρνει τὸ χιόνι, τὶς καταιγίδες καὶ τὸ χαλάζι, εἰκονί- ζεται ἀπὸ ἓνα γέρο μὲ ἀκαλύπτα χέ- ρια, ποὺ φαίνεται σὰν νὰ τινάζῃ τὸ χαλάζι, ποὺ βρίσκεται ἐπάνω στὴν ἀσπίδα του.

Ὁ ΑΠΗΛΙΩΤΗΣ, Ἀνατολικὸς ἀνεμος, εἶναι με τὶς βροχοπτώσεις του εὐνοϊκὸς στὴ γεωργίαν καὶ ἐμ- φανίζεται στὸ ἀνάγλυφο σὰν ἓνας ὠραίος νέος, ποὺ κρατᾷ στὰ χέ- ρια του φρούτα, σπο- ρους καὶ λαχανικά.

Ἐνας γενειοφόρος γέρος τυλιγμένος στὸν μακρὸ μανδύα του εἰκονεῖ τὸν ΕΥ- ΡΟΝ, τὸν ΝΑ ἀνε- μο, ποὺ ἀπ' τὸν Ἡσί- οδο χαρακτηρίστηκε σὰν ἓνας ὕγρος καὶ ἀπὸ τὸν Ὁμηρὸ σὰν θελλῶδης ἀνεμος.

Ὁ ὕγρος ΝΟΤΟΣ εἶναι ἓνας ἐ- λαφρὰ ἐνδεδυμένος νέος μὲ μιὰ ἁ- δεια ὕδρια στὰ χεῖρα του, ποὺ μό- λис ἔχει ἀδειάσει τὸ νερὸ τῆς.

Ὁ ΝΑ ἀνεμος, ΛΙΨ, ἐμφανίζεται σὰν ἓνας ὠραίος νέος μὲ γυμνὰ πό- δια, ποὺ κρατᾷ στὰ χεῖρα του ἓνα κομμάτι ἀπὸ τριήρη, σύμβολο τῆς χαοῆς τῶν ναυτικῶν, ὅταν εἶ- ναι ἀσθενής, ἀλλὰ καὶ τοῦ τρόμου τῶν ὅταν εἶναι ἰσχυρός.

Ὁ ΖΕΦΥΡΟΣ, Δυτικὸς ἀνεμος, εἶναι κι αὐτὸς ἀνυπόδητος νέος μὲ τὸν χιτῶνα του γεμάτον λουλούδια καὶ θεωρεῖται ἀπ' τὸν Ὁμηρὸ ἄλ- λοτε μὲν τρικυμιώδης καὶ ἄλλοτε ἡπιος, ποὺ συντελεῖ στὴν ὥριμανσι τῶν καρπῶν.

Τέλος, ὁ ἀνεπιθύμητος ψυχρὸς καὶ ξερός ΒΔ ἀνεμος, ὁ ΣΚΙΡΩΝ, παρουσιάζεται σὰν ἓνας βαρυντυ- μένος γέρος μ' ἓνα εἶδος πυρωσιάς

στὰ χεῖρα του, ποὺ σκορπᾷ κάρ- δονα ἀναμμένα καὶ στάχτη.

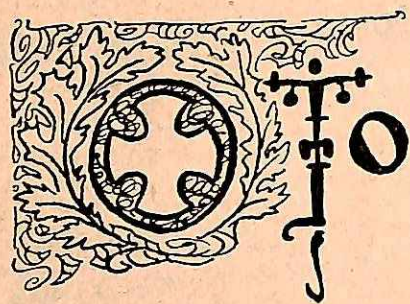
Γιὰ τὸν προσδιορισμὸ τῆς διευ- θύνσεως τοῦ ἀνέμου εἶχαν ἐπινοή- σει οἱ Ἀρχαῖοι ἓναν τύπο ἀνεμοδεί- κτου, τὸν ὁποῖον μέχρι καὶ σήμερα χρησιμοποιοῦμε, ἐφ' ὅσον βέβαια δὲν διαθέτομε ἄλλα μέσα. Εἶναι μία στενόμακρη ταινία ἀπὸ λεπτὸ ὕ- φασμα, ποὺ δένεται στὴν κορυφὴ ἐ- νὸς κατακορύφου στύλου. Ἡ ταινία αὐτὴ κινεῖται μὲ τὴν μικρότερη πνοὴ τοῦ ἀνέμου πηγαίνοντας πρὸς τὴν ἀντίθετη διεύθυνσι ἀπὸ ἐκείνην ποὺ πνέει ὁ ἀνεμος. Ἡ προσωπικὴ ἐκτίμησις τῆς διεύθυνσεως τοῦ ἀνέ- μου εἶναι ἐπίσης μία ἀπλή καὶ πρα- κτικὴ μέθοδος, ἡ ὁποία πολλὰς φο- ρὲς χρησιμοποιεῖται. Τὰ Γραφεῖα Καιροῦ φυσικὰ καὶ τὰ κατὰ τόπους Μετεωροσκοπεῖα χρησιμοποιοῦν, σὲ μεγάλη ποικιλία τύπων, εἰδικὰ ὄρ- γανα μεγάλης ἀκριθείας, ὅπως ἀ- νεμοδείκτες, ἀνεμόμετρα, ἀνεμογρά- φους κλπ., ποὺ μᾶς δείχνουν ὅχι μό- νον τὴν διεύθυνσιν ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν- τασιν τοῦ ἀνέμου, ποὺ ἐκφράζεται εἴτε με τὴν ταχύτητα εἴτε με τὴν πίεσι, ποὺ ἀσκεῖ αὐτὸς ἐπάνω στὰ διάφορα σώματα.

Ἡ ἔντασις παίζει τὸν πιὸ σημαν- τικὸ ρόλο στὸ στοιχεῖο αὐτὸ ποὺ λέ- γεται ἀνεμος, ἐξαρτᾶται δὲ ἀπὸ τὸ πόσον γρήγορα κινεῖται ὁ ἀήρ. Ἡ ἔντασις τοῦ ἀνέμου, ποὺ κυρίως με- τράται σὲ μέτρα κατὰ δευτερόλεπ- το ἢ χιλιόμετρα τὴν ὥρα, συνο-

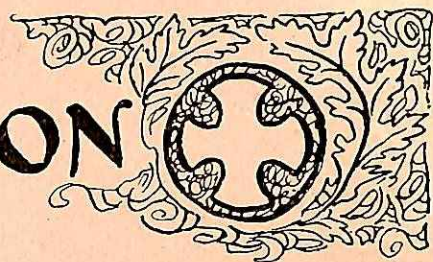
δεύει μὲ τὴν ἡμέρη καὶ πῇ κανεὶς τὴν καθημερι- νή μας ζωὴ καὶ ἔχει ἄμεσο σχεῖς ὅχι μό- νον μὲ τὴν ψυχικὴ διάθεσι τῶν ἀτόμων, ἀλλὰ καὶ μ' αὐτὴ τὴν εὐημερίαν μίας περι- οχῆς καὶ ἀκόμα τὴν ἔθνικη Ὀικονομία τῆς χώρας. Ἰσως διαβάσαμε στὶς ἐφη- μερίδες γιὰ τὰ τραγικὰ θύματα καὶ τὶς φοβερὰς καταστροφές, ποὺ ἐση- μειώθησαν τελευταίως ἀπὸ δυνατοὺς ἀνέμους στὴν Ἀμερική.

Ἡ ἔντασις ἢ καλύτερα ἡ δύναμις τοῦ ἀνέμου μπορεῖ νὰ μετρηθῇ καὶ μὲ προσωπικὴ ἐκτίμησι τοῦ ἀν- θρώπου. Ἐχει μάλιστα καθιερωθῇ διεθνῶς γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ μίαν κλί- μαξ ἀπὸ 0-12 βαθμῶν. Ἡ νηνεμία ποὺ ἀντιστοιχεῖ στὸ 0 τῆς κλίμακος χαρακτηρίζεται ἀπὸ μίαν τελείαν ἀπνοίαν καὶ ὁ καπνὸς ὑψάνεται κα- τακορύφως. Ὁ ὑπόπνέων ἀνεμος (1) ἐκτρέπει τὸν καπνόν. Ὁ ἀσθε- νής (2) εἶναι αἰσθητὸς στὸ πρόσωπο καὶ κάνει τὰ φυλλώματα νὰ θροῖ- ζουν. Ὁ λεπτός (3) κινεῖ τὰ φύλ- λα καὶ τοὺς μικροὺς κλώνους τῶν δένδρων. Ὁ Μέτριος (4) σηκώνει κονιορτὸ καὶ τὰ φύλλα τῶν δένδρων ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Ὁ Λαμπρὸς (5) (Συνέχεια εἰς σελ. 16)

Το ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ

Ἐνῶ ἡμεῖς οἱ σύγχρονοι Ἕλληνες καμαρώνομεν ἀνεπιφυλάκτως διὰ τοὺς προγόνους μας τῆς κλασικῆς ἀρχαιότητος καὶ καυχώμεθα ὅτι εἰ-
μεθα ἀπόγονοι ἐκείνων, μὲ κάποιαν ἐπιφύλαξιν ὁμιλοῦμεν διὰ τοὺς βυ-
ζαντινοὺς προγόνους μας, ἐπηρεα-
σμένοι ἀκόμη ἀπὸ τῆς μεροληπτικῆς κρίσεως περὶ Βυζαντίου δυτικῶν ἰδιῶς ἐπιστημόνων, οἱ ὅποιοι μὲ προ-
καταλήψεις, καὶ κάποτε μὲ φανατι-
σμόν, παρεγνώρισαν τὴν ἀξίαν τοῦ
βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ. Καὶ εἶναι μὲν
ἀλήθεια ὅτι ἡ νεωτέρα ἱστορικὴ ἔ-
ρευνα, ἀποκατέστησε τὴν ὁρθὴν καὶ
δικαίαν ἀντίληψιν περὶ Βυζαντίου,
ἀκόμη ὅμως καὶ σήμερον ἐξακολου-
θοῦμεν νὰ ἀποκαλοῦμεν βυζαντινι-
σμόν κάθε ἄκαιρον ἢ περὶ ἀσήμαντα
συζητήριον.

Καὶ ὅμως τὸ Βυζάντιον προσέ-
φερον ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας εἰς
τὸν πολιτισμόν. Δι' αὐτοῦ ἐγνώρισθη
εἰς τὴν Δύσιν ὁ ἑλληνικὸς πολιτι-
σμός καὶ εἰς αὐτὸν ὀφείλεται κυρίως
ἡ διαμόρφωσις τοῦ ἑλληνοχριστιανι-
κοῦ πολιτισμοῦ, ποὺ προεφύλαξε
τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν μονομέρειαν
καὶ μέχρι σήμερον ἀποτελεῖ τὴν
βάσιν πάσης ὑγιоῦς ἀναπτύξεως.

Τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν προσέδω-
καν οἱ μεγάλοι τῆς ἐκκλησίας Πα-
τέρες, οἱ ὅποιοι σπουδάσαντες εἰς
φιλοσοφικὰς σχολὰς ἔλαβαν τὴν εὐ-
καιρίαν νὰ ἐκτιμήσουν δεόντως τὴν
ἀξίαν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων.
Τοιοῦτοτρόπως ὁ Μέγας Βασίλειος
(+379), γράφων πρὸς τοὺς ἀνε-
πιστοὺς του, συνίστα εἰς αὐτοὺς νὰ με-
λετοῦν τοὺς κλασικοὺς, καρποῦμενοι
ἐξ αὐτῶν ὅ,τι καλόν. Ὁ Γρηγόριος ὁ
Ναζιανζηνὸς (+389) λέγει ὅτι ὅλοι
ὅσοι ἔχουν νοῦν ἀνομολογοῦν ὅτι
πρῶτον τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν εἶναι
ἡ μόρφωσις, ὅχι μόνον ἡ Χριστιανι-
κὴ, ἀλλὰ καὶ ἡ προχριστιανικὴ,
τὴν ὁποῖαν μερικοὶ κακῶς σκεπτό-
μενοι θεωροῦν σφαλερὰν καὶ ἀπο-
μακρύνουσαν τοῦ Θεοῦ.

Τόση δ' ἦτο ἡ ἀγάπη τῶν ἐκκλη-
σιαστικῶν συγγραφέων πρὸς προ-

χριστιανικοὺς συγγραφεῖς ὥστε ὁ
μητροπολίτης Εὐχαΐτων, ἐν Μικρᾷ
Ἀσίᾳ ἔγραψε περὶ τὸ 1100 ἐπί-
γραμμα πρὸς τὸν Σωτήρα, διὰ τοῦ
ὁποῖου τὸν παρακαλεῖ νὰ δεχθῇ εἰς
σωτηρίαν τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν
Πλούταρχον, διότι ἡ διδασκαλία τῶν
ὁμοιάζει πολὺ μὲ τὴν ἰδικήν του.

Μάρτυρες τῆς ἐξαιρέτου ἐκτιμή-
σεως πρὸς τὴν ἑλληνικὴν φιλολογίαν
εἶναι μεγάλοι συγγραφεῖς τῆς ἐκκλη-
σίας, ὅπως ὁ Φώτιος, ὁ Ἀρόβας, ὁ
Ψελλός, ὁ Εὐστάθιος, ὁ Σιφυλίνος,
ὁ Μιχαὴλ Ἀκομινάτος καὶ τόσοι
ἄλλοι, ποὺ προήγαγον τὴν μελέτην
τῶν ἀρχαίων συγγραφέων καὶ προ-
εφύλαξαν ἐπὶ χίλια καὶ πλέον ἔτη
τὴν πνευματικὴν κληρονομίαν τῶν.

Ἀσφαλῶς ὑπῆρχαν καὶ τότε οἱ
στεννοκέφαλοι οἱ θεωροῦντες «διαβο-
λικήν» τὴν προχριστιανικὴν φιλολο-
γίαν, ἀλλ' εἰς ποῖαν ἐποχὴν καὶ εἰς
ποῖον λαὸν μέχρι σήμερον ἔλλειψαν
οἱ στεννοκέφαλοι, οἱ «οὐ κατ' ἐπίγνω-
σιν» ζηλοῦντες, πρὸς βλάβην τῆς ὑ-
γιоῦς θρησκευτικότητος;

Καὶ ἡ ἱεραποστολικὴ καὶ ἐκπολι-
τιστικὴ δράσις τοῦ Βυζαντίου ἰδιῶς
πρὸς τὰ βάρβαρα σλαβικά φῦλα, εἰς
ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποῖαν κράτος
καὶ ἐκκλησία εἶχαν νὰ ἀντιμετωπι-
σούν τόσους περισπασμούς καὶ κιν-
δύνους, εἶναι ἀξία πάσης ἐκτιμή-
σεως.

Καὶ ἡ φροντίς τῆς ἐκκλησίας διὰ
τὴν ἡθικὴν ἐποικοδόμησιν τῶν πι-
στῶν εἶναι ἀξιόλογος. Χωρὶς νὰ δι-
ῆσχυρισθῇ κανεὶς ὅτι τὸ Βυζάντιον
παρέχει πρότυπον ἡθικῆς, εἶναι ἀν-
αντίρροπον ὅτι κάθε προσπάθεια
κατεβάλλετο πρὸς ἡθικὴν διαπαιδα-
γώγησιν τοῦ λαοῦ. Βεβαίως, ὅπως
εἰς κάθε κοινωνίαν καὶ εἰς κάθε ἐπο-
χὴν ἔχει καὶ τὸ Βυζάντιον ἀπὸ ἡθι-
κῆς ἀπόψεως ὅχι ὀλίγα τρωτά.

Ἀλλ' ὥς μὴ λησμονοῦμεν καὶ πό-
σοι εὐγενεῖς χαρακτῆρες ἀνεδείχθη-
σαν καὶ πόσοι μὲ κίνδυνον αὐτῆς
τῆς ζωῆς τῶν, ἐμόχθησαν διὰ τὴν
νίκην τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἡθικοῦ,
καὶ ὅτι πολλάκις λαϊκαὶ στάσεις ἐξε-

δηλοῦντο ἀπὸ ἡθικὰ ἐλατήρια καὶ
ἀπὸ ἀντίδρασιν πρὸς φαύλους ἄρ-
χοντας. Ἄλλως ὥς μὴ λησμονοῦμεν
ὅτι ἀμετάτρεπτος ἱστορικὸς νόμος κα-
θορίζει ὅτι κάθε ἄτομον, κάθε κοι-
νωνία, κάθε ἐποχὴ πρέπει νὰ μετροῦ-
ται μὲ τὸ μέτρον τῆς ἐποχῆς, καὶ
ὅτι ὑπ' αὐτὴν τὴν ἀποψιν ἡ ἡθικὴ
στάθμη τοῦ Βυζαντίου δὲν ἦτο κα-
τωτέρα ἀπὸ τὴν ἡθικὴν τῶν συγχρό-
νων κοινωνιῶν τῆς Δύσεως.

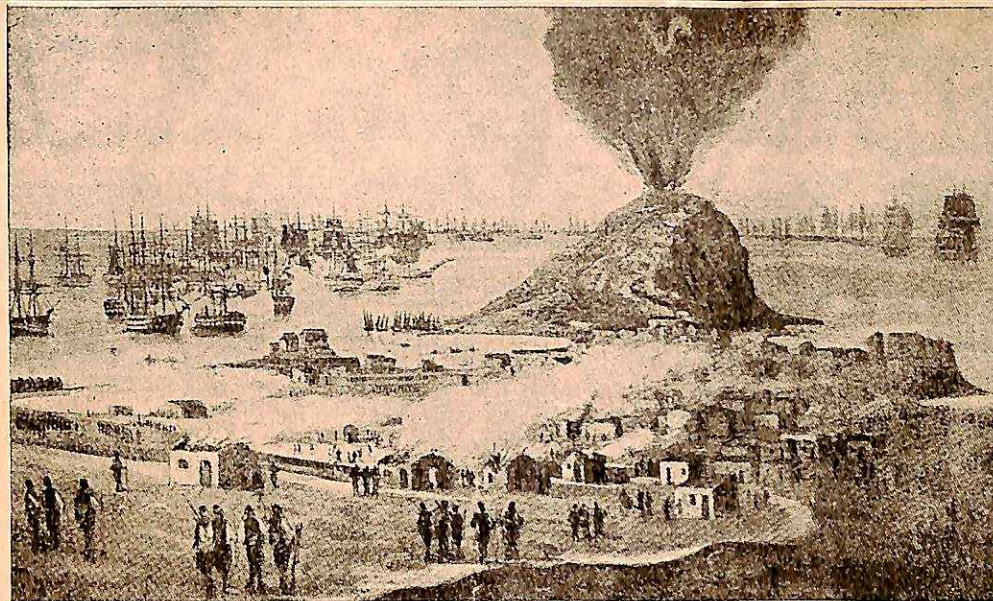
Ἀσφαλῶς ἡ υπερβολικὴ ἔρευνα
περὶ καθαρῶς δογματικὰ ζητήματα
ἐπέφερον — ἂν καὶ δὲν παρημελεῖτο
ἡ περὶ τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὰς ἐπι-
στήμας ἔρευνα — μίαν ἀξιοκατά-
κριτον μονομέρειαν καὶ ἐμείωσε τὸ
ἐνδιαφέρον διὰ ζωτικὰ ζητήματα,
πράγμα ποὺ συνετέλεσεν εἰς τὴν
παρακμὴν καὶ τὴν πτώσιν τοῦ Βυ-
ζαντίου.

Ἄν τὸ Βυζάντιον, παρ' ὅλας τὰς
δυσχερείας, κατὰ τῶν ὁποίων εἶχε νὰ
ἀντιπαλαίσῃ, κατώρθωσε νὰ ἐπιζήσῃ
ἐπὶ χίλια ἔτη, εἶναι πράγματι ἀξιο-
θαύμαστον. Καὶ τὸ ἀξιοθαυμαστότε-
ρον εἶναι ὅτι ἂν καὶ ἔπεσε τὸ 1453,
ἡ παράδοσις καὶ ὁ πολιτισμός του
ἐπέζησε καὶ μετὰ τὴν πτώσιν καὶ
ἐξηκολούθησε νὰ φωτίζῃ καὶ νὰ ἐπι-
δρᾷ ὅχι μόνον εἰς τὴν Ἀνατολὴν
ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Δύσιν, καὶ ἔγινεν,
οὕτως εἰπεῖν, ἡ γέφυρα μεταξὺ ἀρ-
χαίου καὶ νεωτέρου κόσμου καὶ ὅχι
ὀλίγον συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀναγέν-
νησιν τοῦ δεκάτου ἑκτοῦ αἰῶνος.

Αὐτὸ εἶναι τὸ ἑλληνικὸν θαῦμα,
τὸ μέγα κατόρθωμα τοῦ ἑλληνισμοῦ,
ποὺ καταδεικνύει τὸ ἀληθινόν του
μεγαλεῖον, διότι παρ' ὅλους τοὺς περὶ
ὑπάρξεως ἀγῶνας του, συνταράσσεται
ἀλλὰ δὲν καταποντίζεται, δέ-
χεται τραύματα ἀλλ' ἔχει τὴν δύνα-
μιν νὰ τὰ ἐπουλώνη· παλεῖται ἀλλὰ
δὲν νικᾶται, καὶ ἂν ὑποκύνη πρὸς
ὥραν ἀναγεννᾶται τοῦλάχιστον πνευ-
ματικῶς ὥς ὁ μυθικὸς φοῖνιξ.

Τμὴ καὶ δόξα εἰς τὴν αἰωνίαν
Ἑλλάδα καὶ εἰς τὴν μεσαιωνικὴν του
ἐμφάνισιν, τὸ Βυζάντιον!

M.

Τὰ Ψαρά

Ἀπ' τὴ μυροβόλο Χίο, δώδεκα
μόνον μίλια βορειοδυτικὰ ἀπέχουν
τὰ Ψαρά καὶ χωρίζονται ἀπὸ ἑνα
στενὸν, ποὺ συχνὰ εἶναι φουρτουνια-
σμένο καὶ κακοθάλασσο. Σπάνια
προσεγγίζουν βαπόρια στὰ Ψαρά
καὶ ὅποιος θέλει νὰ πάγῃ νὰ ἐπισκε-
φθῇ τὸ ἐνδοξο νησί, εἶναι ἀναγκα-
σμένος νὰ ταξιδέψῃ μὲ βενζινό-
πλοια, ἀπ' αὐτὰ ποὺ κάνουν τὴν
τακτικὴν συγκοινωνίαν Χίου-Ψαρῶν.
Τὸ νησί αὐτό, ποὺ τὸ ἐστεφάνωσεν
ἡ Δόξα τοῦ Ἱεροῦ Ἀγῶνος τοῦ 21
εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ μικρότερα τοῦ
Αἰγαίου πελάγους καὶ σὲ θέσι ἀπό-
μερη. Ἐχει ἑκτάσι μόνις 40 τετρα-
γωνικά χιλιόμετρα καὶ εἶναι σχεδὸν
ἐντελῶς ἄγονο, ἰδιῶς τὸ βόρειο
τμήμα του, ὅπου δεσπόζει τὸ βου-
νὸ τοῦ Ἀγίου Ἡλίου καὶ μόνον τὸ
νοτιώτερον τμήμα παρουσιάζει κά-
ποια ἵχνη βλαστήσεως. Γι' αὐτὸ καὶ
οἱ ὀλίγοι κάτοικοι τῶν Ψαρῶν ἀσχο-
λοῦνται μὲ τὰ καΐκια, μὲ τὴν ψαρι-
κὴ καὶ μὲ τὴ θάλασσα περισσότερο.

Στὴ Ν.Δ. ἄκρῃ βρίσκεται τὸ κυ-
ριώτερον καὶ θὰ ἔλεγα τὸ μοναδικὸ
χωριὸ τοῦ νησιοῦ, στὴν ἴδιαν ἀκρι-
βῶς θέσι τῆς παλαιότερας πολιτείας,
ποὺ κατεστράφη κατὰ τὸ 1824
καὶ ὅπου δεσπόζει ὁ ὀγκώδης καὶ
ἀπόκρημνος κάβος τοῦ Παληόκα-
στρου, ποὺ τὸν ἐδόξασαν οἱ Ψα-
ριανοὶ μὲ τὸν Ἀντώνιον Βρατσάνον
ὁ ὁποῖος ἀνετίναξε στὸν ἀέρα τὰ
ὀχυρώματα καὶ ὅπου περνώντας
στὴν Ἀθανασία, ἔφερε τὸν ὀλεθρο
σὲ πολυαριθμούς τούρκους εἰσβο-
λεῖς (22 Ἰουνίου 1824).

Τὸ σημερινὸ χωριὸ τῶν Ψαρῶν
βρίσκεται στοὺς πρόποδες τοῦ Πα-

ληόκαστρου καὶ εἶναι γραφικώτατο
μὲ τὸ μικρὸ λιμανάκι του καὶ τὰ κά-
τασπρά του σπιτάκια, ποὺ παρου-
σιάζουν ἰδιομορφία χαρακτηριστικὴ,
καθὼς καὶ νοικοκυρώσυνη. Ἀνάμεσα
στὰ σπιτάκια αὐτὰ ὑπάρχουν καὶ
μερικά ἐρείπια τῶν παλαιῶν σπιτιῶν
τοῦ Ἀποστόλη Κανάρη καὶ ἄλλων,
ποὺ μόνον τὰ θεμέλια σχεδὸν
σῶζονται σήμερα, ἡ σωρὸ ἀπὸ
πέτρες. Ὁ σημερινὸς πληθυσμός
τοῦ νησιοῦ δὲν υπερβαίνει τοὺς 800
κατοίκους, ἀπ' τοὺς ὁποίους πολ-
λοὶ εἶναι ἀπόγονοι τῶν παλαιότε-
ρων ἡρώων τοῦ 21, ἀλλὰ καὶ ἀρκε-
τοὶ εἶναι μεταγενέστερα ἐγκατε-
στημένοι. Σῶζονται ἐπίσης στὰ
Ψαρά καὶ μερικὲς ἐκκλησίαις πα-
λαιές, ὅπως ὁ Ἅγιος Νικόλαος, ἡ
Μεταμόρφωσις, καθὼς καὶ πολλὰ
ἐκκλησιάκια, διάσπαρτα σ' ὅλο τὸ
νησί, ποὺ πλαισιώνουν τὴς βουνοκορ-
ρῆς καὶ μαρτυροῦν τὴν εὐλάβειαν
τῶν Ψαριανῶν, τῶν παλαιότερων
καὶ τῶν σημερινῶν.

Ἄν καὶ ἀπομονωμένα, τὰ Ψαρά
εἶναι γνωστὰ ἀπ' τὰ πιὸ ἀρχαῖα
χρόνια, ἀφοῦ ἀναφέρονται στὸν
Ὅμηρον (Ὀδύσσεια Γ', 171) μὲ τὸ
ὄνομα Ψύρα. Ἐπίσης καὶ ὁ γεωγράφος
Στράβων βεβαιώνει ὅτι ὑπῆρχε
στὸ νησί πόλις μικρὴ, ὅπου ἐλα-
τρεύετο ὁ Διώνυσος καὶ ὁ Βάκχος,
ὅπως μαθαίνομε ἀπ' ἄλλους ἀρ-
χαίους συγγραφεῖς. Ἀλλὰ καὶ
ἀπὸ ἀνασκαφῆς, ποὺ ἔγιναν ἐκεῖ,
φαίνεται ὅτι οἱ ἀρχαῖοι κάτοικοι
εἶχαν κάποιον πολιτισμὸ καὶ κίνη-
σι, γιὰτὶ βρέθηκαν ψηφιδωτά, ἀ-
νάγλυφα καὶ ἐπιγραφές, ποὺ μαρ-

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε
τὴν Ἑλλάδα]

ΤΑ ΨΑΡΑ

ΠΕΤΡΟΥ Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ

τυροῦν ὅτι τὸ νησί ἦταν κατοικημέ-
νο καὶ μὲ κάποια ζωὴ, ἂν καὶ ἄγο-
νο, φτωχὸ καὶ ἀκατάλληλο γιὰ καλ-
λιέργεια.

Ἀπὸ τὸ 1770 οἱ Ψαριανοί, ὠργα-
νωμένοι σὲ κοινότητα καλὴ, διέθε-
ταν 60 καὶ πλέον μικρὰ πλοῖα κα-
ταδρομῶν καὶ μὲ αὐτὰ ἐνεργοῦσαν
μεγάλες καταστροφές στοὺς Τούρ-
κους. Ἀπὸ τότε εἶχαν ὀχυρώσει τὸ
Παληόκαστρο, ποὺ ἦταν ὡς φαίνε-
ται, ἡ ἀρχαία Ἀκρόπολις τοῦ νη-
σιοῦ. Ἀργότερα ἀρχίσαν νὰ ναυπη-
γούν ἐμπορικὰ πλοῖα καὶ ἐκέρδιζαν
πολλὰ χρήματα κάνοντας μεταφορὰς
τροφίμων καὶ πολεμοφοδίων κατὰ τὸ
διάστημα τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστά-
σεως καὶ τῶν πολέμων τοῦ Ναπο-
λέοντος, ὁπότε ἡ Μεσόγειος ἦταν
σὲ ἀποκλεισμό. Τότε ἐφθασαν σὲ
μεγάλῃ ἀκμῇ οἱ Ψαριανοί, ἔχτισαν
πολυτελέστατα ἀρχοντικά, τὰ ὁ-
ποῖα ἐθαύμαζαν οἱ ξένοι περιηγηταὶ
καὶ ὁ πληθυσμὸς τῶν Ψαρῶν ἐμεγά-
λωσε. Ἡ πόλις εἶχεν αὐτοδιοί-
κησι, μὲ Βουλὴ καὶ Δημογεροντία,
διεκρίνοντο δὲ μεταξὺ τῶν Ψαρι-
ανῶν οἱ Βρατσάνοι, οἱ Ἀργυρήδες,
ὁ Παπανικολῆς, οἱ Καλημέρηδες ὁ
Νικόδημος, οἱ Κοτζιάδες, ὁ Κανά-
ρης καὶ ἄλλοι. Ψαριανὸς ἦταν ἐπί-
σης καὶ ὁ Ἰωάννης Βαρβάκης (1750
1825). Τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα τῶν Ψα-
ριανῶν ἦταν θαυμαστά γιὰ τὴν τα-
χύτητα καὶ τὴν ὁμορφίαν τους καὶ τὴς
παραμονές τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ
1811 ὑπερέβαιναν τὰ 70 μὲ 2 χι-
λιάδες ναῦτες καὶ μὲ 750 κανόνια
γιὰ ν' ἀντιμετωπίζον τοὺς πειρα-
τὰς, ποὺ ἦταν τότε πολυαριθμοὶ
καὶ ἐπικίνδυνοι στὴ Μεσόγειο θά-
λασσα.

Ἡ ἐπανάστασις ἐκνήρυθη στὰ
Ψαρά 10 Ἀπριλίου 1821 καὶ ἀ-
κριβῶς τὴν ἴδιαν ἡμέρα, ποὺ ὁ Πα-
τριάρχης Γρηγόριος Ε', ἐθυσιάζετο
στὴν Κ) πόλιν. Ὅλοι οἱ πρόκριτοι
Ψαριανοὶ εἶχαν μυηθῇ στὴ Φιλικὴ
Ἐταιρίᾳ καὶ τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα
τῆς νήσου ἐνώθησαν μὲ τὰ Ὑδραϊκὰ
καὶ τῶν Σπετσῶν. Ἀλλὰ οἱ Ψαρι-
ανοί, μὲ τὸν Παπανικολῆ, τὸν Ἀπο-
στόλη, τὸν Κανάρη, τὸν Πιπίνου κλπ.
(Συνέχεια εἰς σελ. 16)

Α. ΒΑΛΑΩΡΙΤΗ

ΚΑΝΑΡΗΣ

Τὴ νύχτα ποὺ παραδερνεις μ' ἕνα δαυλὶ στὸ χέρι
κ' ἐσπιθοβόλεις κεραυνούς κ' ἐφεγγες σὰν ἀστέρη,
ὅταν φτωχός, ἀγνώριστος, μικρός, χωρὶς πατρίδα
τὴ ματωμένη ἐπλεῦρνες Κανάρη, ναυαρχίδα,
ἂν ὅταν ἀναπήδησες μὲ τὴν ὀρμὴ τοῦ στύλου
μέσα στὴ μαῦρη τὴ σπηλιὰ τοῦ Καραλή τοῦ σκύλου,
κανένας μωντὶς σοῦλεγε ὅτι θε νάρθη ὥρα
νὰ ἰδῇς, Κανάρη, ἐλεύθερη τὴ δύστυχη τὴ χώρα,
πῶρρεῦ ἐτοιμοθάνατη, — ὅτ' ἤθελες φωτίσει

μ' αὐτὸ τ' ἀστροπελέκι σου Ἀνατολὴ καὶ Δύσι,
Ἄν ἕνας μάντις τόλεγε, ποῖος ἦθε τὸν πιστέψει;
Μόνος ἐσύ, ποὺ γνώριζες ὅτ' εἶχανε φυτέψει
βαθιὰ βαθιὰ στὰ σπλάχνα σου τὰ χέρια τοῦ Θεοῦ σου
βοτάνι παντοδύναμο, τροφὴ τοῦ κεραυνοῦ σου...
Τὴν πίστη τὴν ἀκλόνητη στοῦ ἔθνους σου τὴν τύχη
Αὐτὴ Κανάρη σῶσαψε τὸν σιδερένιο πῆχυ
κι ἔδωσε στὸ καράβι σου χίλια φτερά νὰ τρέχῃ.

Ο ΒΑΤΟΣ

ΓΛ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΠΑ

Ξέρετε άραγε γιατί ο Βάτος, αυτός ο μικρός άγκαθωτός θάμνος, που φυτρώνει στις άκρες των κήπων και στις πλαγιές των μονοπατιών, σ' άσ τραβάει τ' αρούχα με τ' άγκάθια του, κάθε φορά που θ' περάσετε από κοντά του και θέλει ν' σ' άσ ξεσχίση ;

Δέν τ' κάνει βέβαια από κακία, αλλά γιατί έχει κάποιο σοβαρό λόγο. Αυτός ο βάτος ήταν μιά φορά — σ' α παλιά χρόνια — μιά χαριτωμένη κοπέλλα, που τής άρεσαν οι περιπέτειες και τ' ταξίδια. Και ν' πώς συνέβη ν' μεταμορφωθεί σ' αυτό τ' άγκαθωτό φυτό, που βλέπομε σήμερα.

Κάποτε ή Βάτος με τ'ς δυο φίλες της, τ'η Νυχτερίδα και τ'η Αϊθουα, έκαναν μιά έμπορικ' ήταιρεία κι άποφάσισαν ν' γυρίσουν τόν κόσμο σ'άν πραγματουτάδες, γιά ν' πουλήσουν διάφορα έμπορευμάτα. 'Αλλ' έπειδή δέν είχαν χρήματα σκέφθηκαν ν' προσφέρουν στήν ήταιρεία ό,τι μπορούσε ό καθένας τους. 'Η Νυχτερίδα, πούχε πλούσιους συγγενείς έπήγε και δανείστηκε χρήματα κι έβαλε τ' κεφάλαιον. 'Η Αϊθουα, άφου σκέφθηκε και ξανασκέφθηκε, άπεφάσισε ν' προσφέρη τ' αλκικνα σκεύη, πού είχε σ'ό σπίτι της. 'Αλλ' ή καμημένη ή Βάτος δέν είχε ούτε χρήματα, ούτε πράγματα γιά ν' δώση στήν ήταιρεία. Τί ν' κάνει λοιπόν ; Συλλογίστηκε τότε, ότι είχε ένα περίφημο, πλούσιο φόρεμα χρυσοκέντητο και άργυροπλούμιστο, πού τής είχε κάνει δώρο μιά φορά ή πόλις των 'Αθηνών στήν έρρη των Παναθηναίων, γιά ν' λάβη μέρος στήν πομπή των παρθένων. 'Αφου ετοιμάσθηκαν λοιπόν οι τρεις πραγματουτάδες, ξεκίνησαν μ' έλπίδες και μ' όνειρα, γιά ν' κατακτήσουν όλον τόν κόσμο.

Τ'α σχέδια τους ήταν πολλά και διάφορα. 'Αρχισαν λοιπόν οι τρεις φίλες ν' αρίζουν στις διάφορες πολιτείες, προσπαθώντας ν' πουλήσουν τ'ά έμπορευμάτα τους, πού τ'α διαλαλούσαν σ'άν τ'α καλύτερα του κόσμου. 'Αλλ' όσα κι αν έλεγε ή Νυχτερίδα και ή Αϊθουα κι όσα κι αν προσέθετε ή Βάτος, πού ήταν κι ή πιό έξυπνη κι ή πιό έπίμονη, δέν κατάφερναν ν' πείσουν τούς πελάτες ν' αγοράσουν κάτι από τ'α τόσα διαλεχτά τους έμπορευμάτα. Τότε άπεφάσισαν ν' μπουν' σ' ένα καϊκι και ν' τραθήξουν πέρα σ'τ' άνοιχτά γιά ν' πάν σ' άλλες πολιτείες μ' ανθρώπους, πού θ'άδειχναν περισσότερο ένδιαφέρον γιά τ'α τόσα σπουδαία πράγματα, πού διέθεταν.

Ένα πρωινό του Μάρτη ξεκίνησαν μ' ούριον άνεμο, πλέοντας πρ'ς τ'ην Κόρινθο πούξαιραν ότι ήταν πλούσια και μεγάλη πόλις, με κατοίκους, πού διψούσαν γιά κομψότητα και πολυτέλεια: «'Ε!... έδώ πιά, έλεγε και ξανάλεγε ή Βάτος, είμαι σίγουρη π'ώς θ'α πείσω κάποια μεγάλη άρχόντισσα ν' αγοράση αυτό τ'ο περίφημο φόρεμα, πού μου τ'ο χάρισε μιά δόλοκληρη πόλις και τ'ο φόρεσα στήν έορτή των Παναθηναίων!»

— 'Αν δέν πουλήσης έσύ τ'ην πραγματία σου αγαπητή μου, έλεγε στήν Νυχτερίδα, αυτό δέν θ'α μου κάνη και τόση έντύπωσι!... Δέν έχεις ούτε μιά κορδέλλα κι ούτε μιά χρυσή κλωστή!... Πουλ'ας τόσο έξευτελισμένα πράγματα, πού κανείς δέν θ'α γυρίση ν' τ'α κοιτάξη!...

Κι αν κι έσύ δέν καταφέρης ν' αώσης αυτά τ'α χάλκινα σκεύη, πού είναι σ'άν σκουριασμένα άπ' τ'ην πολυκαιρία έλεγε πάλι στήν Αϊθουα ούτε κι αυτό θ'α μου φανή περίεργο. 'Αλλ' όσο γιά μένα, είμαι βεβαίως ότ'ι κάποια κομψή Κορίνθια κυρία θ'α θαυμάση αυτό τ'ο άριστούργημα!...

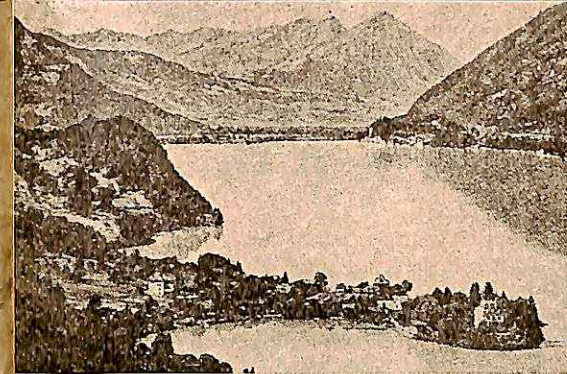
Και λέγοντας αυτά, πήγαινε κι έρχόταν κι έκανε τόσο άπότομα κινήματα, πού ή βάρκα έγειρε άπ' τ'η μιά μεριά κι άρχισε ν' γεμίζει νερά.....

— Γιά πρόσεξε π'ώς μιλάς!... φώναξε τότε στή Βάτο ή Νυχτερίδα. Και κάνοντας ν' σηκωθεί άπό τ'η θέσι της έγειρε άπ' τ'ην άλλη μεριά τ'ης βάρκας, πού άρχισε ν' γεμίζει νερά κι άπ' τ'ο δικό της μέρος. 'Απ' τ'ς φωνές τους κι άπό τ'ο σούσουρο πού έκαναν, ξύπνησαν τότε τ'ο θεό τ'ης θάλασσας Ποσειδ'ωνά, πού άμέριμος κι ήσυχος άναπαύοταν σ'α βάθη του Πόντου.

Ποιός είν' αυτός πού ταραίζει τόν ύπνο μου; φώναξε ώργισμένος ό

θεός. Και πετάχθηκε άπάνω σ'ένοντας σ'ό χέρι τ'η φοβερή του τρίαίνα. 'Αλλά καθ'ώς άναταράχθηκε ή θάλασσα άπό τ'ο δόρυ του θεού, τ'ο κύμα φούσκωσε κι άφρισε και ξεχύθηκε μανιασμένο πάνω σ'τ'η βάρκα. Τ'ο νερό πλημύρησε τ'ο κατάστρωμα και μανιασμένο χτύπησε άλύπητα τ'ην π'ώρα και τ'α πλευρά. Τότε τ'ο μικρό βαρκάκι έγειρε σπασμένο άπό τ'η μιά μεριά και μόλις πού πρόφτασαν οι τρεις κοπέλλες ν' αηδήσουν μέσα σ'τ'η θάλασσα, φωνάζοντας μ' άπελπισία βοήθεια. Σ'τ'ς φωνές και σ'τ'ς παρακλήσεις τους ή θεά 'Αθηνά κατέβηκε άπό τόν 'Ολυμπο και σ'άν τις είδε ν'α κινδυνεύουν ν'α πνιγούν τούς είπε: «Δέν μ'αυ' ν'α σ'ας σώσω, γιατί σ'ας καταράστηκε ό θεός Ποσειδ'ωνας. 'Αλλά γιά ν'α μη χαήτε όλότελα, θ'α σ'ας μεταμορφώσω σ' άλλα πλάσματα και θ'α έξακολουθήσετε ν'α ζήτε». Κι άπλώνοντας τ'ο χέρι της, τ'ην Βάτο τ'ην μεταμόρφωσε σ' ένα άγκαθωτό φυτό, τ'ην Νυχτερίδα σ' ένα πουλί τ'ης έφρας και τ'ην Αϊθουα σ'ό γνωστό σ'ας θαλασσινό πουλί, πού τ'ο λέμε Γλάρο. Γ'ι' αυτό άπό τότε ή Νυχτερίδα, πού φοβάται μη τυχόν τ'ην δούν οι δανειστές της, βγαίνει τ'η νύχτα και τ'ην ήμέρα κουνιάζει σ'τ'η φωλιά της. 'Ο Γλάρος γυρίζει σ'ε άκρογιάλια και βουτάει κάθε λίγο σ'τ'η θάλασσα μη τυχόν και θρεί τ'α χάλκινα σκεύη του, πού πιστεύει ακόμα ότι μιά μέρα ή θάλασσα θ'α τ'α βγάλη σ'τ'ην άμμουδιά. Κι ή Βάτος έγινε δεντράκι άγκαθωτό, πού πιάνει τ'α μονοπάτια και τούς φράκτες, άπ' όπου περνούν οι διαβάτες. 'Οποιος περνάει άπό κοντά της, τόν γραπώνει με τ' άγκάθια της και παρατηρεί τ'ι φόρεμα φοράει άπάνω του. 'Ελπίζει και τώρα ότι κάποτε θ'α πιάση αυτόν, πού θ'α φοράη τ'ο χρυσοκέντητο φόρεμά της, τ'ο δώρο τ'ης πόλεως των 'Αθηνών. Κι αν ποτέ τόν πιάση, τότε ν'αστε βέβαιον π'ώς δέν θ'α τόν άφιση ν'α τ'ης ξεφύγη.

Κι έκανε τόσο άπότομα κινήματα...

Μία λίμνη των 'Αλπεων

‘Η μεγαλύτερη όροσειρά τ'ης Ευρώπης είναι αι 'Αλπεις. ‘Η όροσειρά αυτή αρχίζει άπό τ'α παράλια τ'ης Μεσογείου θαλάσσης, σ'α σύνορα περίπου Γαλλίας και ‘Ιταλίας, προχωρεί πρ'ς βορράν κα' όταν φθάση σ'α σύνορα Γαλλίας — ‘Ελβετίας διευθύνεται πρ'ς άνατολάς μέχρι τ'ης Βαυαρίας και Αυστρίας, κατόπιν κάνει μιά καινούργια καμπή πρ'ς τ'α νοτιοανατολικά και τελειώνει σ'τ'ην πεδιάδα τ'ης Ούγγαρίας, κοντά σ'ό Δούναβι ποταμό.

Σχηματίζεται έτσι ένα μεγάλο όρεινό τόξο, πού άπλώνεται σ'ε πολλές χώρες: ‘Ιταλία, Γαλλία, ‘Ελβετία, Βαυαρία, Αυστρία μέχρι Γιουγκοσλαβίας. ‘Ανάλογα δ'ε με τ'η χώρα, σ'τ'ην όποία διακλαδίζονται αι 'Αλπεις, παίρνουν και διάφορα όνόματα: ‘Ιταλικές, Γαλλικές, ‘Ελβετικές, Βαυαρικές, Αυστριακές.

Τ'ο όρεινό αυτό τόξο έχει μάκρος 1200 περίπου χιλιόμετρα, τ'ο δ'ε πλάτος του κυμαίνεται άπό 150—300 χιλιόμετρα. Σ' αυτή τ'ην όροσειρά βρίσκονται και τ'ο ψηλότερο όρος τ'ης Ευρώπης, τ'ο Λευκόν όρος, τ'ο όποιο ή κορυφή φθάνει τ'α 4.810 μέτρα. Όσο γιά τ'ην έπιφάνεια, πού καταλαμβάνει ή μεγάλη αυτή όροσειρά, έχει έκταση 175.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα, είναι δηλ. μιάμιση φορά όση είναι ή έκταση τ'ης πατρίδος μας!

Δέν πρέπει έν τούτοις ν'α υποθέσωμε, ότι αι 'Αλπεις αρχίζουν και τελειώνουν σ'α όρια, πού είπαμε παραπάνω. Οι γεωλόγοι, δηλ. οι έπιστήμονες, πού μελετούν τ'ο φλοιό τ'ης γης, τόν τρόπο του σχηματισμού του και τ'ς μεταβολές του, έχουν άποδείξει, ότι και άλλα όρη τ'ης Ευρώπης, όπως τ'α Πυρηναία σ'τ'ην ‘Ισπανία, τ'α ‘Απέννινα σ'τ'ην ‘Ιταλία, ακόμη και ή όροσειρά τ'ης δικής μας τ'ης Πίνδου είναι διακλαδώσεις των 'Αλπεων και έσχηματίσθηκαν τ'ην ίδια περίπου έποχή και άπό τ'α ίδια πετρώματα.

‘Η μεγάλη αυτή όροσειρά δέν είναι άκατοίκητη ούτε γυμνή. ‘Οραίες πόλεις και χωριά υπάρχουν στις κοιλάδες, πού σχηματίζει και στις όχθες των λιμνών, πού υπάρχουν άφθονες ανάμεσα σ'α βάθη της. Όλα δ'ε τ'α ύψώματα και οι βουνοπλάγιές, μέχρι ύψους 2000 μέτρων είναι σκεπασμένες άπό πυκνότατα και ώραιότατα δάση άπό έλατα και άλλα δέντρα. ‘Ακόμη ψηλότερα σχηματίζονται ώραιότατες κοιλάδες, οι όποιες τ'ο χειμώνα μ'έν είναι σκεπασμένες άπό χιόνι, αλλά τ'ην ά-

Είς τ'ο περιδ'ωριον τ'ης Γεωγραφίας

Η ΟΡΟΣΕΙΡΑ ΤΩΝ ΑΛΠΕΩΝ

ΝΙΚ. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΗ

νοίζει και τ'ο καλοκαίρι ως τ'ς άρχές τ'ου φθινοπ'ρου σκεπάζονται άπό παχύ καταπράσινο χορτάρι και σχηματίζονται ώραιότατα λειβάδια, όπου οδηγούν οι κάτοικοι των χαμηλότερων περιοχών τ'α κοπάδια τους γιά βοσκή. Σ'τα όρεινά αυτά λειβάδια βόσκουν οι περίφημες έλβετικές άγελάδες, άπό τ'ο γάλα των όποιων παρασκευάζεται τ'ο έξαίρετο τυρί και τ'ο συμπετυκνωμένο γάλα, τ'α όποία στέλλονται σ'ε όλο τόν κόσμο.

Μόνο οι ψηλότερες κορυφές είναι σκεπασμένες άπό αιώνια χιόνια. Διότι εκείνα πού πέφτουν τ'ο χειμώνα δέν προφθαίνουν ν'α λυώσουν τ'ο καλοκαίρι κι έτσι τ'ο καινούργιο χιόνι βρίσκει τ'ο παλιό. Δέν πρέπει όμως ν'α φαντασθούμε, π'ώς τ'α χιόνια αυτά μένουν πάντα σ'τ'ην ίδια θέση. Πρώτα - πρώτα οι άνεμοι παρασύ-

γ'α πρ'ς τ'α κάτω λέγονται παγετώνες, οι όποιοι, καθ'ώς λιώνουν συνεχώς, τροφοδοτούν με νερό μικρούς και μεγάλους ποταμούς, καμιά φορά και αρκετά μεγάλους, όπως ό ‘Ααρ και ό Ροδανός. Οι μεγάλοι παγετώνες έχουν καθένας και τ' όνομά του. Όνομαστότερος είναι ό παγετώνας τ'ου Ροδανού σ'τ'ς ‘Ελβετικές και ή θάλασσα των πάγων σ'τ'ς Γαλλικές ‘Αλπεις.

Τ'α νερά αυτά οι κάτοικοι των περιοχών εκείνων δέν τ'α άφήνουν άνεκμετάλλευτα. Κινούν με τούς καταρράκτες πού σχηματίζουν διάφορα υδροηλεκτρικά εργοστάσια, τ'α όποια παράγουν έτσι φθηνό ηλεκτρικό ρεύμα. Μ' αυτό τόν τρόπο έχει κατορθώσει ή ‘Ελβετία, αν και είναι χώρα, πού δέν έχει πρώτες ύλες, όπως γαιάνθρακες, σίδηρο και πετρέλαιο, ν'α είναι μιά άπό τ'ς πιό βιομηχανικές χώρες τ'ης Ευρώπης.

Μιά τόσο μεγάλη ψηλή όροσειρά φυσικά άποτέλούσε, παλαιότερα τουλάχιστον, μεγάλο έμπόδιο σ'τ'ην ανάπτυξη τ'ης συγκοινωνίας μεταξύ των γειτονικών χωρών, σ'τ'ς όποιες διακλαδίζεται. Μόνο σ'ε ώρισμένα χαμηλά σημεία ανάμεσα σ'α διάφορα βουνά ήταν δυνατή ή διάβασις. 'Αλλά κι αυτή ήταν επικίνδυνη, άπό τ'ς χιονοθύελλες, πού ξεσπούν συχνά σ'α μέρη εκείνα.

Σήμερα τ'α πράγματα δέν είναι τόσο δύσκολα, γιατί ό άνθρωπος με τ'ο έπινοητικό μυαλό του και με τ'α τέλεια μηχανήματά του κατόρθωσε ν'α τρυπήση τ'α βουνά, ν'α ανοίξη σήραγγες, άπό τ'ς όποιες περνούν σιδηρόδρομοι, χωρίς δυσκολίες και κινδύνους.

Θ'α ένόμιζε κανείς π'ώς σ'τ'ην περιοχή των 'Αλπεων δέν θ'α μπορούσε ν'α ζή ό άνθρωπος, γιατί δέν θ'α ήταν δυνατόν ν'α έξασφαλίση τ'α μέσα τ'ης ζωής του. Έν τούτοις ή πραγματικότητα είναι πολύ διαφορετική. ‘Η γεωργία βέβαια σ'α μέρη εκείνα είναι πολύ περιορισμένη και ή γεωργική παραγωγή πολύ μικρή.

(Συνέχεια είς σελ. 14)

'Από τήν κίνησιν τοῦ ΕΕΣΝ

Ἀπὸ τὸ κόψιμο τῆς Βασιλόπιτας Ἐρυθροσταυριτῶν καὶ Σαμαρειτῶν εἰς Θεσσαλονίκην. Εἰς τὴν φωτογραφίαν ὁμιλῶν ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ Πρόεδρος τοῦ Προϊσταμένου Τμήματος Ε. Ε. Σ. Κεν. Μακεδονίας κ. Μ. Σιγάλας.

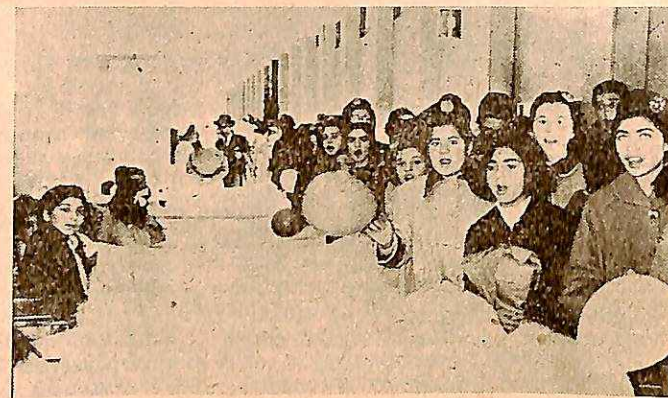
From the cutting of new year's cake for the Juniors and Samaritans in Salonica. In the photo the Prof. of Salonica University and President GRC of C. Macedonia Mr. M. Sigalas.

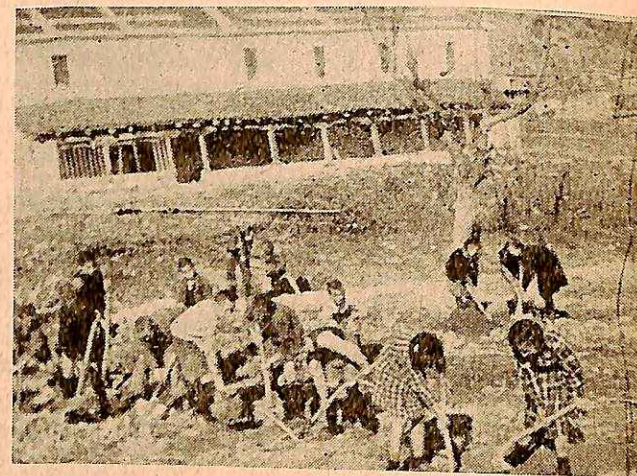
Ε.Σ.Ν. τοῦ Ἀναμορφωτικοῦ Σχολ.Θηλέων Ἀθηνῶν ἔρραψαν φορεματάκια γιὰ τὰ παιδάκια τοῦ Βρεφοκομείου. Junior girls of Reformatory school with the dresses they sewed for the babies of the infant asylum.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. τοῦ Δημ. Σχολείου Λιάπης Ἰωαννίνων εἰς τὸν σχολικὸν κήπον. Juniors of Elem. School Liapi, Epirus in their school garden.

Ε.Σ.Ν. τοῦ Ἰδιωτ. Σχολ. «Φῶς» Χαλανδρίου εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον Βούλας ὅπου ἐμοίρασαν δῶρα καὶ ἐψυχαγώγησαν τοὺς ἀσθενεῖς. Juniors of Private School «Phos» Chalandri distributed gifts and recreated the sick children of the R.C. Asklepieion in Vonla.

Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ δημ. Σχολ. Ἀετοῦ Ἀμυνταίου εἰς τὸν Σχολ. κήπον. Juniors of Elem. School Aetos, Macedonia in their School garden.

ΕΕΣΝ τοῦ Δημ. Σχολ. Φορτωσίου εἰς τὸν Σχολ. κήπον. Juniors of Elem. School Phortosion in their school garden.

Τὸ συμβούλιον τῆς ὁμάδος Ε.Σ.Ν. τοῦ 8ου Δημ. Σχολ. Ἡρακλείου Κρήτης καταχωρεῖ τὴν δρασίμ τῶν Ἐρυθροσταυριτῶν τοῦ Σχολ. ἔτους. The JRC council of 8th Elem. School, Heracleion Crete writes down the Juniors' activity.

Ε.Σ.Ν. μαθ. τοῦ Γυμν. Σπάτων Ἀττικῆς φυτεύουν δένδρα. Juniors of Secondary School Spata Attica working for the reafforestation.

Ε.Σ.Ν. τῆς Στ' τάξ. τοῦ Β' Γυμν. Ἀρρένων Πειραιῶς ἔψαλλον τὰ κάλαντα ὑπὲρ ἐνισχύσεως τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Λευκάδος. Juniors of 2nd High School for Boys Piraeus sang the carols to raise money for the reconstruction of the church in the island of Leucas.

Ἡ Ὅμας Ε.Σ.Ν. τῆς Δ' τάξεως τοῦ 41ου δημ. Σχολ. Β' Περιφερείας Ἀθηνῶν ἐπισκέφθη τὸ ὀρφανοτροφεῖον Βουλιαγμένης καὶ ἐμοίρασε δῶρα εἰς τὰ ὀρφανὰ. JRC group of 4th grade of 41st Elem. School 2nd district Athens visited, the orphanage in Vouliagmeni and distributed gifts.

Οἱ Ε.Σ.Ν. τοῦ Δημ. Σχολείου Ἀγιάννης Πιερίας ἀναδασώνουν τοὺς χώρους τοῦ Σχολείου, τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Νεκροταφείου. Juniors of Elementary School Ayianni Pierias working for the reafforestation.

Ε.Σ.Ν. τοῦ Α' δημ. Σχολ. Ὀρεστιάδος, Θράκης ψάλλουν τὰ κάλαντα ὑπὲρ τῶν πτωχῶν. Juniors of 1st Elem. School Orestias singing the carols to raise money for the poor.

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

ΑΠΩΛΕΙΑ ΑΙΣΘΗΣΕΩΝ

Πολλές φορές από δυστύχημα ή από αρρώστεια χάνουμε τās αίσθήσεις μας.

Αιτία μπορεί να είναι η διασεισις του ἐγκεφάλου (που μπορεί να συμβῇ από πέσιμο ή από αυτοκινητιστικό δυστύχημα) ή σ ο β α ρ α ί μ ο ρ ρ α γ ί α και πολλές άλλες αιτίες.

Η απώλεια αίσθήσεων μπορεί να είναι γενική ή μερική. Γενική είναι όταν ο πάσχων δεν παρουσιάζει καμμία αντίδραση.

Όταν είναι μερική ο πάσχων ψιβρίζει συνήθως κάτι ή απαντά ασυνάρτητα εις τās ἐρωτήσεις μας.

Όταν ο άνθρωπος, που ἔχασε τās αίσθήσεις του, ἔχει πρόσωπο κόκκινο ή πρὸς τὸ βυσσινί χρώμα, (ὁ σφυγμός του είναι τότε ταχύς), τὸν ξαπλώνουμε με τὸ κεφάλι ψηλότερα ἀπὸ τὸ σῶμα, ξεσφίγουμε ὁ τι πιέζει τὸ λαιμὸ του και δάζουμε κρύα ἐπιθέματα στὸ κεφάλι.

Όταν τὸ πρόσωπό του είναι ὠχρό, (τότε ὁ σφυγμός του είναι αὐτόματος), τὸν ξαπλώνουμε με τὸ κεφάλι χαμηλότερα ἢ στὸ ἴδιο ἐπίπεδο με τὸ σῶμα.

Μὴ προσπαθῆτε νὰ φέρετε εις τās αίσθήσεις του τὸν πάσχοντα φωνάζοντάς του δυνατὰ ἢ ρίχνοντάς του νερὸ εις τὸ πρόσωπο. Ἀφοῦ τὸν βάλετε νὰ πιάσῃ καὶ τὸν σκεπάσετε, ὥστε νὰ μὴ κρυώνη, νὰ καλέσετε γρήγορα τὸν γιαντῆρ.

ΛΙΠΟΘΥΜΙΑ

Ἀμεσος αἰτία τῆς λιποθυμίας είναι ἡ ἀνεπαρκὴς τροφοδοσία τοῦ ἐγκεφάλου με αἷμα. Σὲ τέτοιες περιπτώσεις μὲν ὁ πάσχων ξαπλώσει ἀναλαμβάνει τās αίσθήσεις του, διότι ἡ τροφοδοσία τοῦ ἐγκεφάλου με αἷμα ξαναρχίζει κανονικά.

Ἀτομα, που εὐρίσκονται σὲ μεγάλο συνωστισμό, που είναι πεινασμένα, κουρασμένα, φοβισμένα ἢ ἀντικρύζουν αἷμα, μπορεί νὰ λιποθυμήσουν καὶ ἂν ἀκόμη είναι ἀπολύτως υγιᾶ.

Ἀν σὰς ἔρχεται λιποθυμία λυγίσατε τὸ σῶμα σας πρὸς τὰ ἔμπροσθεν φέρνοντας τὸ κεφάλι ἀνάμεσα εις τὰ γόνατα. Ἡ ἀκόμη καλύτερα ξαπλώσατε κάτω χωρίς νὰ βάλετε μαξιλάρι καὶ ξεσφίξτε ὅ,τι σφίγγει τὸ σῶμα σας.

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Κρατήσατε τὸν πάσχοντα ξαπλωμένο. Ἀν τὸν ἀφήσετε νὰ σηκωθῇ μπορεί νὰ ξαναλιποθυμήσῃ. Ξεσφίξτε τὸ κολλάρ του. Ὅταν ἀνακτήσῃ τās αίσθήσεις του λίγο τσάι ἢ καφὲς μπορεί νὰ κάνει καλὸ. Ἀν ὁμως δὲν ἐπανέρχεται εις τās αίσθήσεις του τότε δὲν ἔχομε περιπτώσιν ἀπλῆς λιποθυμίας καὶ πρέπει νὰ καλέσωμε τὸν ἱατρὸ τὸ ταχύτερο.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελ. 5)

1. Τὰ καθημερινὰ λουτρά καθαριότητος οὔτε ἀδυνατίζουν οὔτε σὲ κρυολογήματα προδιαθέτουν. Τὸ ναντίον σκληραγωγούν τὸ σῶμα καὶ προφυλάσσουν ἀπὸ διάφορες μολυσματικὲς ἀρρώστειες τοῦ δερμάτος. Βέβαια κανονικὸ μπάνιο δὲν εἶναι εὐκόλο σὲ πολλὰ σπίτια, ἀλλὰ ἕνα τρίψιμο με βρεγμένο πανί ἢ σφουγγάρι εἶναι δυνατό σὲ ὅλους ἡς. Ἀν λοιπὸν ἀπὸ ἀμέλεια ἢ τεμπελιά δὲν τὸ κάνουμε τούλάχιστον ἂς μὴ προσφασίζομαστε ὅτι δὲν τὸ κάνουμε διότι εἶναι βαθερὸ γιὰ τὴν υγεία.

2. Ὁ καλόγηρος ὀφείλεται σὲ μόλυνσι τοῦ δερμάτος ἀπὸ ἕνα μικρόβιο, ποὺ τὸ λένε σταφυλόκοκκο. Σήμερα γίνεται εὐκόλα καὶ γρήγορα καλὰ, ἂν γίνῃ ἐγκαίρως θεραπεία με πενικιλίνη ἢ ἄλλα παρόμοια φάρμακα. Ὅσο πιὸ καθαρὸ βαστοῦμε τὸ σῶμα μας τόσο λιγώτερος κίνδυνος ὑπάρχει νὰ βγάλουμε δοθιήνες.

3. Τὰ περισσότερα μῶρά μπορούν καὶ περπατοῦν χωρίς νὰ κρατιοῦνται ἀπὸ πουθενὰ γύρω στὴν ἡλικία τῶν 15 μῶν. Αὐτὸ βέβαια δὲν σημαίνει ὅτι δὲν ὑπάρχουν καὶ παιδιὰ ποὺ ἀρχίζουν νὰ περπατοῦν μερικὸς μῆνες πιὸ νωρίς ἢ πιὸ ἄργα. Ἀν ὅμως ὑπολογίσωμε τὴν ἡλικία, ποὺ περπατοῦν, σὲ μεγάλο ἀριθμὸ παιδιῶν ὁ μέσος ὅρος εἶναι περίπου 15 μῆνες.

4. Μέσα στὴν σπονδυλική μας στήλη ὑπάρχει μυαλό, ὁ νωτιαῖος μυελός, ποὺ εἶναι μιὰ προέκτασι τοῦ μυαλοῦ, ποὺ ὑπάρχει μέσα στὸ κρανίον μας δηλαδὴ τὸ ἐγκεφάλου. Ὑπάρχει ἐπίσης κι ἕνα ὑγρὸ, ποὺ περιβάλλει τὸν νωτιαῖο μυελό, τὸ ἐγκεφαλονωτιαῖο ὑγρὸ.

ΣΠ. ΔΟΞΙΑΔΗΣ

Η ΟΡΟΣΕΙΡΑ ΤΩΝ ΗΛΠΕΩΝ

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 11)

Ἀντίθετα εἶναι πολὺ ἀνεπτυγμένη ἡ κτηνοτροφία, ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν δασῶν, ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν ὑδατοπτώσεων καὶ ὁ τουρισμός. Τὰ πυκνὰ δάση, ποὺ σκεπάζουν τὰ βουνά, οἱ ὠραῖες λίμνες, ποὺ σχηματίζονται ἀνάμεσα τῶν καὶ τὰ ὠραία τοπία, ποὺ ἀντικρύζει κανεὶς παντοῦ, τραβοῦν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη πολλοὺς ἐπισκέπτες, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους οἱ κάτοικοι κερδίζουν πάρα πολλὰ χρήματα.

Ἀξιοθαύμαστοι κυρίως εἶναι οἱ Ἑλβετοί, οἱ ὁποῖοι ἔχουν κατορθώσει με τὴν εὐγενειά τους, τὴν ἐργατικότητά, τὴν τιμιότητά τους νὰ ἀναπτύξουν τὸν τουρισμὸ τους, σὲ τέτοιο βαθμὸ, ὥστε ἐνῶ ἡ Ἑλβετία εἶναι μιὰ ἀπὸ τῆς πιὸ ὀρεινὲς περιοχὲς τῆς Εὐρώπης, ὁ Ἑλβετικὸς λαὸς νὰ εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς πλουσιώτερους λαοὺς τῆς Ἠπείρου μας.

ΝΙΚ. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ

ΛΥΣΕΙΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1955 ΤΡΙΓΩΝΩΝ

Ὁριζωντίως καὶ καθέτως.
1) Μῆνιν 2) Ἥπτα 3) Ντὸ 4) Ἰα 5) Ν.

ΣΚΑΛΑ

1) Εἰς 2) Ἔτος 3) Ἑλπίς 4) Εὐηνος 5) Ἑλευσίς 6) Ἑκάτερος 7) Ἐπίδουρος 8) Ἐρμούπολις 9) Ἐρατοσθένης.

ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Μίνδαρος — Πίνδαρος.

ΣΚΑΛΑ

1) Κῶς 2) Καλαί 3) Κασίων 4) Κέρκυρα. ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ
1) Κότα 2) Σόμπα.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

33+33+3+3=72, 44+4+4+4+4=60

ΣΚΑΛΑ

1) Περίανδρος 2) Πελοπίδας 3) Πίνδαρος 4) Πρίamos 5) Πυλαίος 6) Πύλος 7) Πρὸς 8) Πῶς.

ΣΚΑΛΑ

1) Ἀραξος 2) Ἀμοργός 3) Αἴγυπτος 4) Ἀμαζόνιος 5) Ἀμβρακικός 6) Ἀριστοτέλης. ΤΡΙΓΩΝΩΝ

1) Ἡ 2) Ὁς 3) Κῶς 4) Ἀδεν 5) Σοῦλι 6) Σμύρνη 7) Σπάρδα 8) Σικράτης 9) Βεζούβιος.

ΣΠΑΖΟΚΕΦΑΛΙΑ

1) Πυθαγόρας ὁ Σάμιος 2) Ἀσπακὸς ὁ ποτάμιος 3) Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός 4) Ἀκρίς ἡ πρᾶσινη 5) Θαλῆς ὁ Μηλίσσιος 6) Δημήτριος ὁ Πολιορκητής 7) Πτολεμαῖος Β ὁ Φιλάδελφος 8) Σόλων ὁ Ἀθηναῖος.

ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Σπύρος — Σύρος. ΣΠΑΖΟΚΕΦΑΛΙΑ
1) Ἑστία 2) Λαχνός 3) Λάκαινα 4) Ἰάσων 5) Ναυάγια 6) Ἀσιτία 7) Σάμος.

ΜΙΑ ΠΕΡΙΕΡΓΗ ΠΡΟΣΘΕΣΙΣ

1) Ἀ δέκαρος 10 2) Πεντέλη 5 3) Φατρία 3 4) Δύο σμος 2 5) Καθένα 1 6) Κλέπτα 7 5) Παρεσῆν 6 8) Ἀποκτῶ 8
10+5+3+2+1+7+6+8=42

ΤΡΙΓΩΝΩΝ

1) Ἀλαμάνοι 2) Ἀλάμια 3) Ἀλῶνι 4) Μῆνα 5) Ἀμὶ 6) Νᾶ 7) Ἀ.

ΜΠΕΡΔΕΜΕΝΑ ΟΝΟΜΑΤΑ

1) Κάρολος Ντίκενς 2) Χᾶνς Ἀντερσεν 3) Ἐκτωρ Μαλό 4) Μάρκ Τουαῖν 5) Οὐίλιαμ Σαίξπηρ 6) Μπερνάρ Σῶ 7) Ἰούλιος Βέρν 8) Ἀλέξανδρος Δουμάς 9) Βίκτωρ Οὐγκώ.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Ἄρτα — Ξέρξη = Ἀρταξέρξης.
Ἡ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

Σμύρνη, Κολοφῶν, Χίος, Ἄργος, Ἴος, Ἄργος, Ἴος, Ἀθήναι, Σαλαμίς.

ΠΕΡΙΕΡΓΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

Ὑποκόμισο δρασ. 0,50
Πενηταράκι » 50
Καλώδιο » 2
Διόπτρα » 2
Φωτομετρία » 3

Σύνολον

57½

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Λαμβάνομεν τοὺς ἀριθμοὺς κατὰ πρῶτον 1, 5+3,6+4,7 καὶ εὐρίσκουμε διὰ τῆς προσθέσεως τούτων, ἑκτὸς τοῦ ἀπορίσματος = 98 καὶ τοὺς ἄλλους δύο ἀριθμοὺς 9,8 ὅποτε μᾶς ὑπολείπεται ὁ ἀριθμὸς 2 τὸν ὁποῖον προσθετέμενον εἰς τὸ 98 λαμβάνομεν τὸ ζητούμενον.

ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

1) Ἄρης 2) Ρῆμα 3) Ἥμαρ 4) Σάρα.

ΣΚΑΛΑ

1) Κάκτος 2) Καρκὰς 3) Καλλιόπη 4) Κερρατῆς 5) Κυκλάμιον.
1) Ἐν 2) Ρίς 3) Ρίον 4) Ἰκτίς 5) Κύπρος 6) Ὀλυμπος 7) Σικράτης.

1) Νᾶ 2) Τίς 3) Υἱὸς 4) Νάξος 5) Ἀσάβια 6) Νισάρα.

ΔΙΠΛΗ ΣΚΑΛΑ

1) Σῶ Ἀθλητῆς 2) ΣυνΑιγεὺς 3) Συρι' Ἀδῶς 4) Στέμμα Ἀλῆς 5) Σιδερί Ἀρς.

ΕΛΛΙΠΟΦΩΝΗΝΤΑ

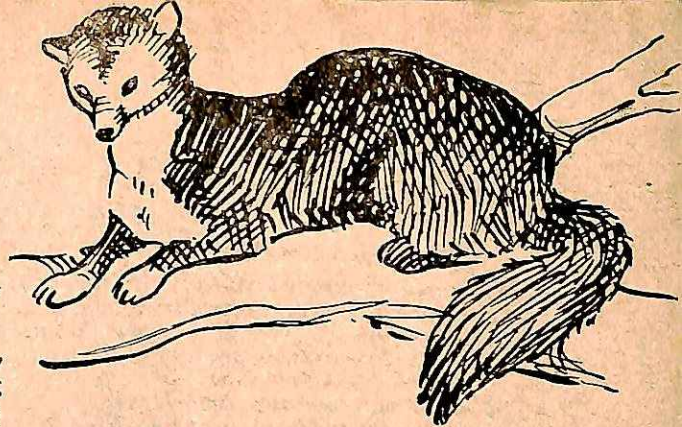
Δεῖ δὲ χρημάτων καὶ ἔνευ τούτων οὐδὲν ἐσπὶ γενέσθαι τῶν δεινῶν.
Αἰρετώτερος ὁ καλὸς θάνατος ἀντὶ αἰσχροῦ βίου.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Εἶναι τὸ Ω τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀλφαβήτου.

Κουνάβι, Ἀσβός, Βίδρα

ΠΑΝΟΥ ΓΡΙΣΠΟΥ

Κουνάβι

Ὅλα τὰ ζῶα φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σώματός των. Πλένονται καὶ καθαρίζονται, εἴτε με τὴ γλώσσα τους, εἴτε παίρνοντας πρᾶγματικὸ μπάνιο στὸ νερὸ. Πολλὰ ἐπίσης φροντίζουν γιὰ τὴν καθαριότητα τῆς κατοικίας των. Ἐνα ἀπὸ τὰ ζῶα, ποὺ ἀγαπᾷ ἐιδικότερα τὴν καθαριότητα καὶ θέλει τὴ φωλιά του πεντακάθαρη εἶναι ὁ Ἀσβός.

Τὸν Ἀσβὸ τὸν ὀνομάζουν καὶ Ἀσβο καὶ Τρόχο. Στὴν Κρήτη τὸν ὀνομάζουν Ἀρκάλο. Εἶναι ἕνα μικρὸ ζῶο, πολὺ ἔξυπνο, με συμπαθητικὴ φυσιογνωμία, ποὺ ἀνήκει στὴν οἰκογένεια τῶν ἰκτιδῶν. Στὴν ἴδια οἰκογένεια ἀνήκουν τὸ Κουνάβι καὶ ἡ Βίδρα.

Ὁ Ἀσβὸς σὰν ἔξυπνο ζῶο ποὺ εἶναι θὰ μπορούσε νὰ ἐξημερωθῇ καὶ νὰ ζῇ κοντὰ στὸν ἄνθρωπο, ἀφοῦ μάλιστα ἀγαπᾷ τὴν τεμπελιά καὶ τὸ χουζοῦρι. Ἐν τούτοις δὲν ἐξημερώνεται, γιὰτὶ ἀγαπᾷ περισσότερο τὴν ἐλευθερία του καὶ προτιμᾷ νὰ ψοφήσῃ παρά νὰ ζήσει περιορισμένο.

Ὁ Ἀσβὸς εἶναι ἕνας καλὸς ἀρχιτέκτονας. Τὸ σπίτι του τὸ φτιάχνει μέσα στὴ γῆ, σκαβοντας τὸ χῶμα με τὰ δυνατὰ καὶ πλατεῖα σὰν φτυαρία, νύχια του. Δὲν θαυμάται νὰ σκάβῃ, προκειμένου νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀνεσί του. Ἀνοίγει ἕναν κεντρικὸ χῶρο, νὰ ποῦμε τὸ δωμάτιο τῆς κυρίας διαμονῆς του, καὶ ἕνα ἢ δύο ἄλλους πλαϊνοὺς χώρους μικρότερους. Ἡ φωλιά αὐτὴ ἔχει μιὰ κυρία εἴσοδο καὶ μιὰ ἄλλη ἀκόμα πρὸς τὸ ἀντίθετο μέρος τῆς πρώτης, ποὺ χρησιμεύει ὡς ἐξόδος κινδύνου. Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ αὐτὲς τῆς δύο εἰσόδους, ἀνοίγει καὶ ἄλλες μι-

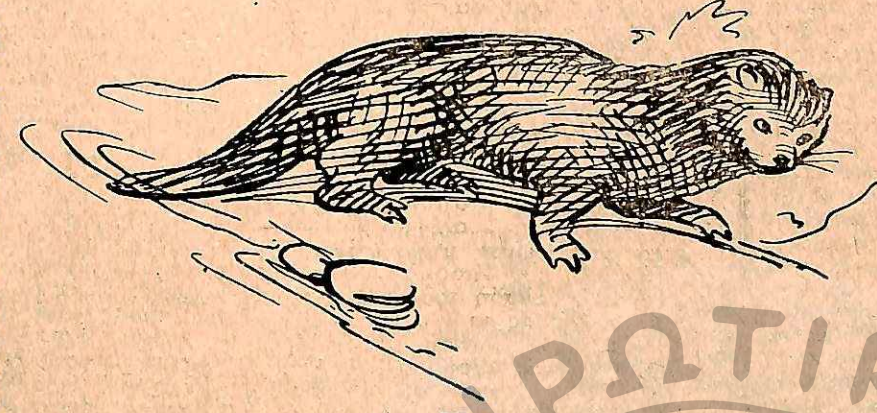
κρότερες, ποὺ χρησιμεύουν ὡς ἐξαιρετιστῆρες τῆς κατοικίας του. Τὴν κατοικία του, λοιπόν, ὁ Ἀσβὸς τὴν διατηρεῖ πολὺ καθαρή. Γιὰ τὰ ἀποπατήματά του, ἀνοίγει μικροὺς λάκκους ἔξω καὶ σὲ ἀπόστασι ἀπὸ τὴ φωλιά του, ποὺ κατόπιν τοὺς σκεπάζει με χῶμα.

Αὐτὴ τὴν ἀδυναμία, ποὺ ἔχει ὁ Ἀσβὸς στὴν καθαριότητα τῆς γυνώριζι ἡ πονηρὴ Ἀλεπού. Ὅταν θέλῃ, λοιπόν, νὰ τὸν διώξῃ ἀπὸ τὴ φωλιά του, γιὰ νὰ θρονιαστῇ ἡ ἴδια, χωρὶς νὰ κοπιάσῃ νὰ φτιάξῃ μόνῃ τῆς δικῆς τῆς φωλιά, πηγαίνει καὶ λερώνει, δύο, τρεῖς φορές μέσα στὴ φωλιά ἢ μπροστὰ στὴν εἴσοδο. Καθαρίζει ὁ καυμένος ὁ Ἀσβὸς τῆς ξένες ἀκαθαρσίες μὰ ὅταν δὴ πῶς τὸ κακὸ ἐπαναλαμβάνεται, σηκώνε-

στεριά καὶ τὸ ἄλλο κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ. Τὸ νερὸ ἀνέβαινε βέβαια μέσα στὴν τρύπα, ἀλλὰ δὲν πατάει τὴν κατοικία τῆς, γιὰτὶ αὐτὴ εἶναι ἀνοιγμένη ὑψηλότερα ἀπὸ τὴ στάθμη τῆς λίμνης. Ἐρεῖ βλέπετε τὴν ἀρχὴ τῶν συγκοινωνούντων ἀγγείων καὶ τὴν ἐφαρμόζει στὴν πράξι. Ἀπὸ τὴν ὑποδρόχιο ἐξοδο, ἡ βίδρα βουτάει μέσα στὴ λίμνη ἢ στὸ ποτάμι καὶ κυνηγᾷ τὰ θύματά της κι ὅταν ἀκόμα ἡ ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ εἶναι παγωμένη.

Τὰ ζῶα τῆς οἰκογενείας αὐτῆς τῶν ἰκτιδῶν, κυνηγιοῦνται ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο γιὰ τῆς πολυτίμες γούνες τους. Οἱ γούνες αὐτὲς στὸ ἐμπόριο εἶναι γνωστὲς ὡς λ ο ὕ τ ρ, ἔ ρ μ ῖ ν ε ς καὶ τ ζ ῖ μ π ε λ ῖ ν ε ς.

Ἀπὸ τῆς γούνης τῶν κουνάβιων, τοῦ ασβοῦ καὶ τῆς βίδρας γίνονται τὰ ἐλληνικὰ λούτρα. Ἐρμίνες ζοῦν μόνο στῆς βόρειες περιοχὲς τῆς Εὐρώπης. Τζι-

Βίδρα

ται καὶ φεύγει. Ἀνοίγει καινούργια φωλιά σὲ ἄλλο μέρος, πιὸ πέρα. Μήπως χάθηκε ὁ τόπος;

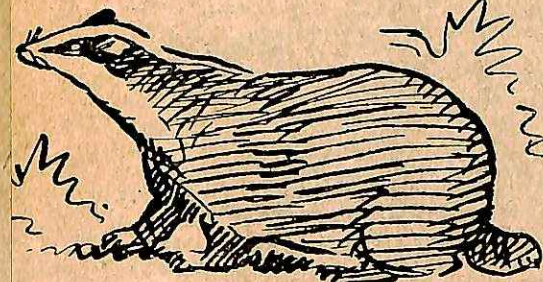
Συγγενικὸ ζῶο πρὸς τὸν Ἀσβὸ, εἶναι ἡ Βίδρα. Ζεῖ κοντὰ σὲ λίμνες καὶ σὲ ποτάμια, ὅπου ἀναζητεῖ τὴν τροφὴ τῆς στα ἔνδρα ζῶα. Ψάρι, βατραχία, καθούρια, νεροπούλια κι ἄλλα τέτοια. Καμμιά φορὰ μπαίνει καὶ στὴ θάλασσα, γιὰ νὰ κυνηγῇ θαλασσινὰ. Τῆς ἀρέσει, βλέπετε, ἡ ποικιλία.

Τὸ μήκος τῆς εἶναι ἕνα μέτρο καὶ 30 πόνοι. Ἀλλὰ ἀπὸ τὸ μήκος αὐτὸ, 40 πόνοι εἶναι ἡ οὐρά. Τὰ πόδια τῆς εἶναι κοντὰ καὶ τὰ δάκτυλά τῆς ἐνώνονται με μιὰ μεμβράνη σὰν τῆς χίνας. Ἐτσι κολυμπᾷ πιὸ εὐκόλα. Μοιάζει με μικρὴ Φώκια, ὁ λαὸς ὅμως τὴν ἔχει βγάλει ποταμόσκυλο. Στὴν ἀρχιτεκτονικὴ καὶ στὴν καθαριότητα μοιάζει κι αὐτὴ τοῦ ασβοῦ. Τὴ φωλιά τῆς τὴ φτιάχνει πολὺ μαστορικὰ καὶ τὴν κρατᾷ πεντακάθαρη. Τὴν ἀνοίγει μέσα στὸ χῶμα στὴν ὄχθη τῆς λίμνης ἢ τοῦ ποταμοῦ, καὶ τὴν κάνει με δύο στόμια. Τὸ ἕνα βγαίνει στὴ

μπελίνες στὴν Εὐρώπη δὲν ὑπάρχουν πουθενὰ. Ζοῦν μόνο στὴ βόρειο Ἀσία καὶ βόρειο Ἀμερικὴ. Τέλος στὸ βόρειο Εἰρηνικὸ ὠκεανὸ, ζεῖ ἡ θαλασσινὴ βίδρα, ποὺ ἡ γούνα τῆς εἶναι τὸ πιὸ ἀκριβὸ γουναρικὸ στὸν κόσμον, ἀνώτερη ἀπὸ τὸ καλύτερο βελούδο.

Τὸ κυνήγι τῶν ζῶων αὐτῶν, εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ σκληρὰ καὶ τὰ πιὰ δύσκολα. Ποιὰ ἀπὸ τῆς κυρίες, ποὺ φοροῦν με τὴν εὐχαρίστησι αὐτὰ τὰ γουναρικά, θὰ μπορούσε ποτὲ νὰ φανταστῇ πόσες ἀγωνίες καὶ πόσο σκληρὴ προσπάθεια στοιχίζει ἡ ἀπόκτησι τῶν;

Παιδιά!
Μὴ ξεχνᾶτε
τὸ φύτεμα τῶν
δένδρων.

Ἀσβός

ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΛΛΑΔΑ

Ἑλλάδα! ὅποιος σὲ νοιώθει, βλέπει πάλι
τὸ πνεῦμα σου τὸ στοχασμὸ νὰ ὀρίξει,
κι ἡ θεία σου εἰκόνα ἐμπρὸς του νὰ προβάλῃ
σὰν λάμψι, πὺλ βαθὺ σκοτάδι σχίζει.

Σὲ νοιώθουμε σὰ λατρευτὴ Μητέρα
τὸ πνεῦμα μας καὶ πάλι νὰ τὸ σέρνει
ἀπὸ τὴν ταπεινὴ ζωὴ πρὸς πέρα.

Ἑλλάδα! Ἰδέα καὶ λατρεία μεγάλη!
κι ἂν μάταια τὸ στόμα μας πασχίζει
τὴ νέα σου δόξα ἀρμονικὰ νὰ ψάλλῃ
μὰ τὴν ψυχὴν ἡ ἀγάπη σου γεμίζει.

Σὲ νοιώθουμε σὰ θεῖου φωτὸς ἀχτίδα
πάντα στὴ σκέψι ἐμπρὸς Ἐσὺ νὰ φέρνῃς
μὴ μόνον λέξῃ ἀθάνατη «Π α τ ρ ῖ δ α»!

ΤΑ ΨΑΡΑ

(Συνέχεια ἀπὸ σελίδα 9)

ἦταν οἱ τολμηρότεροι καὶ πρῶτοι
αὐτοὶ ἐκμεταλλεύσαντες μὲ μεγάλη
ἐπιτυχία τὰ πυρπολικά. Γι' αὐτὸ
καὶ οἱ Τούρκοι εἶχαν πάρει τὴν ἀπό-
φασιν νὰ ἐξολοθρεύσουν πρῶτα τοὺς
Ψαριανοὺς καὶ ὕστερα τὰ ἄλλα νη-
σιά. Εἶχαν πολλὰς φορὰς δοκιμάσει
οἱ Τούρκοι, ἀλλὰ δὲν τὸ κατάρθω-
σαν. Τελικὰ τὸ καλοκαίρι τοῦ ἔτους
1824 ὁ ναύαρχος τοῦ Ὀθωμανικοῦ
στόλου, Χοσρέφ πασάς, μὲ 200
καὶ περισσώτερα πλοία πολεμικά
καὶ μεταγωγικά, φθάνει στὰ Ψάρ-
κα καὶ ἐνεργεῖ κρυφὰ ἀπόβασιν ἀπὸ
ἄλλο μέρος, ἐνῶ ἕνα σημαντικό τμή-
μα τοῦ πολεμικοῦ στόλου του εἶχεν
λάβει θέσιν ἀπέναντι τὴν πόλιν τῶν
Ψαρῶν, ὅπου ἄρχισε σφοδρότατο
βομβαρδισμὸν. Οἱ κάτοικοι, εἰδοποι-
ημένοι ἀπὸ καιρὸ, εἶχαν λάβει τὴν
ἀπόφασιν νὰ μὴ ἀκολουθήσουν τὴν
συμβουλὴ νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν
πόλιν, ἀλλὰ νὰ μείνουν ἐκεῖ καὶ ν'
ἀντισταθοῦν μέχρι θανάτου.

Ἐκαμαν ὅμως τὴν ἀπρονουσία νὰ
καταστρέψουν τὰ πλοία τους καὶ νὰ
χρησιμοποιήσουν τὰ κανόνια τους
ἀπ' τὴν ξηρὰ, περιμένοντες καὶ τὴ
βοήθεια τοῦ ὑπολοίπου Ἑλληνικοῦ
στόλου, ὁ ὁποῖος ὅμως ἀργοῦσε νὰ
φθάσῃ. Ὁ βομβαρδισμὸς τῶν
Τούρκων ἄρχισε στὴς 16 Ἰου-
νίου 1824 καὶ συνεχίζονταν ἡμέρες,
ἐνῶ οἱ Ψαριανοὶ πολεμοῦσαν σὰν
λιοντάρια. Ἀλλὰ ὁ ἀγὼν ἦταν ἀνί-
σος. Οἱ Τούρκοι κατάρθωσαν νὰ
ἐπιτύχουν ἀπόβασιν στὴς 20 Ἰου-
νίου καὶ τὴν ἐπομένη ἐπληκροῦ-
θησεν ἡ καταστροφὴ. Ὁ Χοσρέφ
πασάς, ἐκτὸς ἀπ' τ' ἀμέτρητα
πολεμικά του, διέθετε καὶ 14 χι-
λιάδες Γενιτσαροὺς, οἱ ὁποῖοι κα-
τέστρεψαν συθέμελα τὴν πόλιν τῶν
Ψαρῶν, καίοντες, βομβαρδίζοντας
καὶ σφάζοντας τὸν ἀμαχο πληθυ-
σμὸ. Ἀλλὰ ὅλοι ἐπολέμησαν στὰ
Ψάρκα μέχρι τελευταίας πνοῆς. «Υ-
πὲρ γονέων καὶ τέκνων καὶ ὑπὲρ πα-
τρίδος τὸν ὅσιον Ἀγῶνα ἐτέλεσαν»,
ὅπως ἔγραψεν ὁ Κάλβος στὸν ἀθά-
νατον ὕμνον του πρὸς τὸ ἔνδοξο αὐ-
τὸ νησί, τοῦ ὁποῖου ἡ τελευταία ἀν-
τίστασις ἦταν ἡ θυσία τοῦ Ἀντωνί-
ου Βραστάνου μὲ τὴν ἀνάτιναξιν τῶν
ὀχυρῶν τοῦ Παλαιόκαστρου.

Στὴς 3 Ἰουλίου 1824 ὁ Τουργ-
κὸς στόλος τοῦ Χοσρέφ ἔπαθε πα-
νωλερρία ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν στό-

λον, ἔξω ἀπ' τὰ Ψάρκα, ἀλλὰ ἡ κα-
ταστροφὴ τοῦ εὐπόρου νησιοῦ εἶ-
χε συντελεσθῇ, πρὶν προφθάσουν
τὰ ἑλληνικά πλοία.
Ἡ καταστροφὴ τῶν Ψαρῶν συνε-
κλόνησε τὴν Ἑλλάδα καὶ ὁλόκλη-
ρον τὸν Κόσμον. Οἱ Φιλέλληνες καὶ
οἱ ξένοι λόγιοι καὶ ποιηταὶ ἔγρα-
ψαν ἄρθρα φλογερὰ καὶ ὕμνους. Ἐ-
τσι ἡ δημοσία γνώμη ἦτο κατασυγ-
κινήμενη καὶ τὸ μικροσκοπικὸ νησί
τῶν Ψαρῶν ἔγινε τόσο γνωστὸ, ὥ-
στε ἡ δόξα του ἐκοινολογήθη στὰ
πέρατα τοῦ Κόσμου.

Τὸ νησί τῶν Ψαρῶν ἀπελευ-
θερώθηκε τελικὰ τὸ 1912 (Ὁ-
κτωβρίου 22), κατὰ τὸν Πρῶ-
τον Βαλκανικὸ πόλεμον, ὅποτε τὸ
Ἑλληνικὸ ἀντιτορπιλικὸ «Ἰέραξ»
μὲ κυβερνήτη τὸν Ψαριανὸ Ἀντων.
Βραστάνο ἀπόγονο τῶν ναυμάχων
τοῦ 21, ἀπεβίβασεν ἀγήματα, ἀφ' οὗ
ἐδομάρτισε τὸ Τουργικὸ Διοικητή-
ριο. Καὶ τότε τὰ ναυτάκια μας ἐ-

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

(Συνέχεια ἀπὸ σελίδα 4)

κηρύξει ἡ Ἀγγλικανικὴ παροικία
τῶν Ἀθηνῶν, ἐκτίσθη ἀπὸ τὸν
Ἑλληνα ἀρχιτέκτονα Κλεάνθη. Ὁ
ρυθμὸς τοῦ κτιρίου, πὺλ ἀποτελεῖ
ἕνα ἀπὸ τὰ ὠραιότερα ἀρχιτεκτονι-
κά ἔργα τῶν Ἀθηνῶν, εἶναι μίγμα
ρωμανικοῦ καὶ γοθικοῦ ρυθμοῦ,
προσαρμοσμένου στὸ Ἀττικὸ περι-
βάλλον.

Μ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

ΕΣΝ τοῦ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Γεωργίου, Λε-
βαδείας ἐντυσαν δύο πτωχὰ παιδάκια τοῦ
σχολείου τῶν.

Juniors of Elem. School Agchos Georgios
Levadia bought garments for two poor pupils
of their school.

τοποθέτησαν ἕνα στεφάνι ἀπὸ δά-
φνες στὰ ἐρείπια τοῦ σπιτιοῦ τοῦ
Κωνσταντίνου Κανάρη, ἐπαναλαμ-
βάνοντας τὸ ἀθάνατο ἐπίγραμμα
τοῦ Σολωμοῦ:
«Στῶν Ψαρῶν τὴν ὁλόμαυρη ράχην
περπατώντας ἡ Δόξα μονάχη...».

ΠΕΤΡΟΣ Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΣ

ΚΑΙΡΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑ

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 7)

λυγίζει τὰ μικρὰ δένδρα καὶ σχημα-
τίζει μικρὰ κύματα στὴ θάλασσα
καὶ τὴς λίμνες. Ὁ Ἰσχυρὸς (6) κι-
νεῖ μεγάλους κλάδους καὶ κάνει τὰ
τηλεφωνικά σύρματα νὰ συρίζουν.
Ὁ σφοδρὸς (7) κινεῖ ὁλόκληρα τὰ
δένδρα καὶ κάνει τὸ βάδισμά μας
δύσκολο. Ὁ Ὀρμητικὸς (8) σπά-
ζει τοὺς κλώνους τῶν δένδρων καὶ
ἐμποδίζει τὸ βάδισμα. Ἡ Θύελλα
(10) ξεριζώνει δένδρα καὶ προξε-
νεῖ στὴς οἰκοδομὰς σημαντικὰς ζη-
μίες. Ἡ Σφοδρὰ Θύελλα (11) πολ-
λὺ σπανίως παρατηρεῖται στὴν
ξηρὰ συνοδεύεται δὲ ἀπὸ μεγάλες
ζημίες. Τέλος ὁ Τυφὼν (12) προξε-
νεῖ καταστροφὰς ἐξαιρετικὰ σοβαρὰς.
Ἐχει διαπιστωθῇ ἀπὸ διάφορες
παρατηρήσεις ὅτι στὰ δικά μας
πλάτη, ἡ ἐντασις τοῦ ἀνέμου ἐμ-
φανίζει ὀρισμένες μεταβολὰς τόσο
κατὰ τὴ διάρκειαν τοῦ 24ώρου ὅσο
καὶ κατὰ τὴ διάρκειαν τοῦ ἔτους.
Κατὰ τὴν νύκτα ὁ ἀνεμὸς εἶναι συ-
νήθως ἀσθενής· ἡ ἐντασις του αὐ-
ξάνει μὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ Ἡλίου
καὶ σημειώνει τὸ μέγιστόν της κατὰ
τὴς πρῶτες μεταμεσημβρινὰς ὥρες.
Κατὰ τὸν χειμῶνα ἐξ ἄλλου ἡ ἐν-
τασις τοῦ ἀνέμου εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ
πλεῖστον μεγαλυτέρα ἀπὸ τὴν ἐν-
τασιν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ καλο-
καιριοῦ.

Ὁ ἀνεμὸς καθὼς κι ὁλόκληρη ἡ
κυκλοφορία τοῦ ἀέρος στὸν πλανή-
τη μας εἶναι στενὰ συνδεδεμένη μὲ
τὴ διανομὴ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέ-
σεως. Ὅμως ἡ ἀνομοιομορφία τοῦ
φλοιοῦ τῆς Γῆς, μὲ τὴς θάλασσας
καὶ τὰς ἡπείρους, τὰ ὄρη καὶ τὴς
πεδιάδες, οἱ διαφορὰς τῆς θερμοκρα-
σίας ἀπὸ τόπο σὲ τόπο, οἱ ἐποχὲς
τοῦ ἔτους κτλ. συντελοῦν στὴ δη-
μιουργία τῶν διαφορῶν συστημά-
των ἀνέμου σὲ κάθε τόπο χωριστά.
Αὕτη ἡ τελευταία κατηγορία τῶν ἀ-
νέμων, πὺλ τοὺς ὀνομάζουν τοπι-
κούς ἀνέμους, θὰ σκιαγραφηθῇ στὸ
ἐπόμενο σημεῖωμα τῆς στήλης
αὐτῆς.

Φ. ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗΣ

ΚΙΝΗΣΙΣ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΟΙ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΑΙ ΑΘΗΝΩΝ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΡΑΝΟΝ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Μὲ συγκινητικὴν προθυμίαν οἱ ἐρυθροσταυρίται
Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ περιχώρων, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν
τοῦ ἐράνου τοῦ Ε.Ε.Σ. τῆς 17ης Μαρτίου ἐ.ἔ. προσε-
φέρθησαν: α) νὰ διανεμίσουν εἰς τὰς συνοικίας τῶν
χιλιάδας φεῖγ-βολὰν διὰ τῶν ὁποίων ἀναγγέλλεται
ἡ διενέργεια τοῦ ἐράνου καὶ εἰς τὰ καταστήματα
τούτων μεγάλους προπαγανδιστικοὺς πίνακας τοῦ
ἐράνου καὶ β) νὰ συμμετάσχουν εἰς τὰς ὁμάδας, αἱ
ὁποῖαι τὴν 17ην Μαρτίου ἐ.ἔ. θὰ διενεργήσουν τὸν
ἐράνον.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΜΕΝ

1) Τοὺς προκηρυχθέντας διαγωνισμοὺς διὰ τὰ
βραβεῖα: α) «Ἀχ. Κύρου» καὶ β) «Ἰζόλα». (Αἱ προ-
κηρύξεις τούτων ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ Περιοδικὸν
τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 1954.

2) Τὴν συμμετοχὴν εἰς τὰς Διεθνεῖς Ἐκθέσεις διὰ
τῆς ἀποστολῆς πινάκων σχολικῆς τέχνης μὲ θέματα
ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἐνδιαφέροντα τῶν μαθητῶν, οἱ
ὁποῖοι θὰ συνοδεύωνται ἀπὸ σύντομον ἐπεξηγήσιν
τῶν εἰκονιζομένων θεμάτων καὶ ἀναγραφὴν τοῦ ὀνό-
ματος τοῦ ἐρυθροσταυρίτου μαθητοῦ, τῆς ἡλικίας καὶ
τοῦ σχολείου αὐτοῦ.

3) Τὴν ἐτοιμασίαν ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων
λευκωμάτων καὶ τὴν ἔγκαιρον ἀποστολὴν τούτων εἰς
τὰ Γραφεῖα μας.

4) Τὴν ἔγκαιρον ἀποστολὴν εἰς τὰ Γραφεῖα μας
τῶν Γενικῶν Δελτίων καὶ Καταστάσεων ἐγγράφῃς
μελῶν Ε. Ε. Σ. Ν.

ΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

1) Τὸ 52ον Δημ. Σχολεῖον Ἀθηνῶν
Γ' περιφέρειας, ἔστειλε 2 χαρτοκιβώτια μὲ
σχολικὸν ὑλικὸν διὰ τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον Κοντείκων
Ζακύνθου.

2) Τὸ Δημ. Σχολεῖον Βελανιδίων
Βοίων Λακωνίας ἔστειλε 2 χαρτοκιβώτια μὲ
εἶδη βοήθειας διὰ τὸ Δημ. Σχολεῖον Ἀδόρου Δωρίδος.

3) Τὸ 70ον Δημ. Σχολεῖον Δ' περι-
φέρειας Ἀθηνῶν, ἔστειλε 1 χαρτόδεμα μὲ
διάφορα εἶδη διὰ τὸ Δημ. Σχολεῖον Λευκοπέτρας
Ξάνθης.

4) Ἡ Σχολὴ Εὐαγγελινίδου Ἀθη-

ΕΣΝ μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχ. Σταυρουπόλεως Ξάνθης ἔψαλαν τὰ
κάλαντα καὶ ἐβοήθησαν 20 ἀπόρους συμμαθητὰς κατὰ τὰς ἐορτὰς
τῶν Χριστουγέννων.

Juniors of Elem. School Stavroupolis sang the carols and with
the money they collected helped 20 poor school mates.

νῶν, ἔστειλε 1 σάκκον μὲ διάφορα εἶδη διὰ τὸ Δημ.
Σχολεῖον Καλπακίου Ἡπείρου.

Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΔΙΑ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΝ

Ἡ ἐν Βοστώνῃ ἐκδιδομένη ἐφημερὶς «Christian
Science Monitor» εἰς πολὺστηλον ἄρθρον τῆς, τὸ
ὁποῖον μὰς ἀπεστάλη, ἀσχολεῖται διὰ μακρῶν μὲ τὸ
πλοῦσιον καὶ καρποφόρον, ἐπὶ 48 ἔτη, ἐκπαιδευτικὸν
ἔργον τῆς Ἑλένης Παρασκευᾶ, Διευθυντρίας τοῦ Δη-
μοτικοῦ Σχολείου Ψυχικοῦ Ἀθηνῶν καταγομένης ἐκ
Κύπρου.

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος χαίρει,
διότι ὁ ξένος τύπος ἐξαίρει τὸ ἔργον τῶν Ἑλλήνων
Ἐκπαιδευτικῶν καὶ ἀποτίει οὕτω, ἐν τῷ προσώπῳ
τῆς Κυπρίας Ἑλένης Παρασκευᾶ, τὴν προσήκουσαν
τιμὴν εἰς τὸν Ἑλληνα Διδάσκαλον.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕΝ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ:

1) Πρέπει νὰ στέλλετε εἰς τὰ Γραφεῖα μας
σύντομον περίληψιν τῆς Ἐρυθροσταυρικῆς
δράσεως τῶν μαθητῶν γιὰ νὰ τὴν δημοσιεύωμε
εἰς τὸ περιοδικὸ καὶ νὰ ἐνημερώνωμε σχετικῶς
τὴν Γενεὴν.

2) Ὑπάρχουν εἰς τὰ Γραφεῖα μας ὠραία
μεταλλικά σήματα Ε.Σ.Ν., καμωμένα εἰς τὴν
Ἀγγλίαν, ἀντὶ 0,50 δραχ. ἕκαστον, τὰ ὁποῖα
ἀποστέλλονται κατόπιν παραγγελίας καὶ ἀπο-
στολῆς τοῦ ἀντιτίμου.

3) Τὰ ἐμβάσματα διὰ τὸ περιοδικὸν νὰ μὴ
στέλλωνται προσωπικῶς, ἀλλὰ ἀπὸ σὺν-
πῶς Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος,
ὁδὸς Μάκενζυ Κίγκ 1, διότι ἄλλως δυσχεραί-
νεται ἡ εἰσπραξις.

4) Ἐπιστροφὰι φυλλαδίων περιοδικοῦ γί-
νονται δεκτὰ μόνον μέχρι τέλους τοῦ ἐπομέ-
νου μηνός, δηλ. φυλλάδια τοῦ Μαρτίου ἐ.ἔ.
θὰ γίνωνται δεκτὰ μόνον μέχρι τέλους Ἀπρι-
λίου κ.ο.κ.

ΕΣΝ τοῦ Ε' Γυμν. Θηλέων Ἀθηνῶν ὠργάνωσαν ἐορτὴν καὶ προσέ-
φεραν δῶρα εἰς τὰ παιδία τῆς ἐνορίας τῶν.

Juniors of 5th High School for girls Athens organized a program
and distributed gifts to the children of their neighbourhood.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΑΘΗΝΑΙ

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Κολλεγίου 'Αθηνών Ψυχικού κατά τας εορτάς των Χριστουγέννων επασκέφθησαν Παιδική Νοσοκομεία. 'Απεστείλαν βιβλία παιδικής λογοτεχνίας δια τὰ Σχολεία τῆς ὑπαίθρου. 'Εν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς 'Επιτροπῆς τῆς 'Εθνικῆς δράσεως τοῦ Μαθητικοῦ Συμβουλίου των, ἐφρόντισαν διὰ τὴν συντήρησιν καὶ τὸν πλουτισμὸν διὰ τῶν ἀπαραίτητων σχολικῶν εἰδῶν τῶν ἰδρυθέντων δι' ἐράνων των 4 σχολείων τῆς ὑπαίθρου. 'Ετοιμάζουν Λευκάματα καὶ ἔργα ἰχθυογραφίας πρὸς ἀποστολὴν εἰς τὰ ἐξωτερικόν.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ 1 οὐ Δ.η.μ. Σχολείου 'Ηλίου πόλεως φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. 'Επιχωμάτωσαν τοὺς λάκκους τῆς αὐλῆς τοῦ Σχολείου των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. 'Εφύτευσαν ἀνθ. καὶ καρποφόρα δένδρα. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητῶν. 'Εχουν σχολ. φαρμακείο. 'Ασκούνται εἰς τὰς Α' Βοηθείας. 'Εχουν μαθητικὸν κουρεῖο. 'Εκαθάρισαν τὰ πεύκα ἀπὸ τῆς κάμτης.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου τοῦ Προτύπου Λυκείου 'Αθηνῶν κατὰ τὰς εορτάς των Χριστουγέννων με συγκινητικὸν ἐνθουσιασμὸν συνεκέντρωσαν εἶδη ρουσιῶν, βιβλία καὶ παιχνίδια (7 κιβώτια) διὰ τὰ Δ.η.μ. Σχολεία Σαππῶν Κομοτινῆς, Δάφνης Ναυπακτικῆς, Γιαννουλῆς Σουφλίνης, Κάτω Μαλλακίων Κρήτης καὶ Μόρφης Δυτ. Μακεδονίας καὶ 250 παιγνίδια διὰ 2 περιπτώσεων 'Ασκληπιείου Ε.Ε.Σ. Βούλας. Οἱ δὲ 'Ερυθροσταυρίται τοῦ Γυμνασίου διέθεσαν 5.000 δρχ. διὰ τὸ 'Εκκλησιαστικόν 'Ορφανοτροφεῖον Βουλγαρίας (διὰ πούλδερ των τροφίμων των) 200 δρχ. (μετὰ τὸ Δ.η.μ. Σχολεῖον) διὰ παιγνίδια διὰ τὰ παιδιά του 'Ασκληπιείου Βούλας καὶ δρχ. 3.417 διὰ τὸ σχολεῖον Σκηνῆς τῆς Κεφαλληνίας, τὸ ὁποῖον ἐβοήθησαν καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Πειραματικῶν Σχολείων Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν προσέφεραν 3.332 δρχ. εἰς τὴν Φανέλλαν τοῦ Στρατιώτου, κατὰ τὰς εορτάς των Χριστουγέννων διένειμαν 85 δέματα με ἱματισμὸν, ὑπόδησιν, γραφ. ὕλην καὶ παιγνίδια εἰς τὸ 'Ορφανοτροφεῖον Βουλγαρίας, 40 δέματα καὶ 462 δρχ. εἰς τὴν Στέγην Παλαιῶν Φαλήρου 'Αγ. 'Αλέξανδρος καὶ 61 δέματα εἰς τὸ Δ.η.μ. Σχολεῖον Οἰτύλου Λακωνικῆς.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ 1 οὐ Δ.η.μ. Σχολεῖου Καίσαριανῆς φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. 'Εχουν σχολ. φαρμακείο. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. 'Οργανώνουν εορτάς.

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ ΣΤ' Μικτοῦ Γυμνασίου Καστέλλας ἐστειλαν 6 δέματα με σχολικά βιβλία εἰς τὸ Δ.η.μ.

Σχολεῖον Νικολῆ Λευκάδος, τὸ ὁποῖον υἱοθέτησαν. 'Οργανώνουν ἐκδρομὰς.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Β' Γυμνασίου Θηλέων Πειραιῶς ἀγόρασαν εἶδη ἱματισμοῦ καὶ γραφικῆς ὕλης ἀξίας 5.764 δρχ. τὰ ὁποῖα ἀπέστειλαν εἰς τὸ Δ.η.μ. Σχολεῖον 'Αλεξάνδρου Λευκάδος, τὸ ὁποῖον ἔχουν υἱοθετήσει. Βοηθοῦν τὰς πτωχὰς συμμαθήτριάς των καὶ ἐπισκέφθησαν 2 πτωχὰς οἰκογενεῖας, εἰς τὰς ὁποίας προσέφεραν τροφίμα καὶ γλυκά. 'Επίσης ἐπισκέφθησαν τὴν Παιδικὴν Στέγην Πειραιῶς, τὸ Γηροκομεῖον καὶ τὸ Χατζηκυριακεῖον εἰς τοὺς τροφίμους των ὁποῖων προσέφεραν αὐτὰ, κουλουράκια καὶ 60 κυτία σιγάρων καθὼς καὶ τὸ 'Ορφανοτροφεῖον Βουλγαρίας, ὅπου ἐμυχαλῶνσαν τὰ ὄρφανὰ καὶ τοὺς ἐβοήθισαν καραμέλλας καὶ πικνὸτά ἀξίας 456 δρχ. καὶ 38 ἐξασχολικά βιβλία διὰ τὴν βιβλιοθήκην του. 'Επίσης ἀπέστειλαν εἰς τὴν Στέγην ἐργαζομένον ὄρφανόν 950 δρχ.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Παλλεῖου Γυμνασίου Θηλέων Πειραιῶς ἀγόρασαν με χρήματα, πού ἐμάζεψαν ἀπὸ οἰκονομίας τους, 3.500 δρχ. ἐπιπλέον.

— Ποιὸ σχολεῖο δὰ φυτέψῃ ἐφέτος περισσότερα δένδρα ;
— Τὸ δικό μας !

βιβλία καὶ διάφορα ἐπαικτικὰ εἶδη καὶ τὰ ἀπέστειλαν εἰς τὸ Δ.η.μ. Σχολεῖον Βλαχάτων Κεφαλληνίας.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Λευκαδίου Φωκίδος φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των, τὴν ἰδικήν των καὶ τοῦ χωρίου. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. 'Εχουν μαθητικὸν κουρεῖο, σχολ. φαρμακείο. 'Ασκούνται εἰς τὰς Α' Βοηθείας. Φροντίζουν διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ πρσίνου.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δ.η.μ. Σχολείου Κατοχῆς Μεσολογγίου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των, τὴν ἰδικήν των καὶ τοῦ χωρίου. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. 'Εχουν μαθητικὸν κουρεῖο, σχολ. φαρμακείο. 'Ασκούνται εἰς τὰς Α' Βοηθείας. Φροντίζουν διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ πρσίνου.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δ.η.μ. Σχολείου Καλοσκοπῆς Φωκίδος φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των, τὴν ἰδικήν των καὶ τοῦ χωρίου. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. 'Εχουν μαθητικὸν κουρεῖο, σχολ. φαρμακείο. 'Ασκούνται εἰς τὰς Α' Βοηθείας. Φροντίζουν διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ πρσίνου.

σθσαν διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Ναοῦ τοῦ χωρίου των.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δ.η.μ. Σχολείου 'Αγ. Γεωργίου Λεβαδείας φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. 'Εχουν σχολ. φαρμακείο. Παρακολουθοῦν μαθήματα Α' Βοηθείας. 'Ανοῖξαν λάκκους διὰ τὴν διενδοφύτευσιν τῆς δημοσίας ὁδοῦ 'Αθηνῶν—Λεβαδείας. Περιποιοῦνται τὰ πεύκα, πού ἐφύτευσαν. 'Επεσκέψαν τὸν κεντρικὸν δρόμον τοῦ χωρίου των. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς. 'Επισκέπτονται τοὺς ἀσθενεῖς συμμαθητὰς των. 'Απέστειλαν δέμα με γραφικὴν ὕλην εἰς τὸ Δ.η.μ. Σχολεῖον Κουρουκλιῶν Κεφαλληνίας.

ΗΠΕΙΡΟΣ

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δ.η.μ. Σχολείου Τριστενίου Ζαγορίου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των, τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἰδικήν των. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς συμμαθητὰς των καὶ τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα. 'Εχουν μαθητικὸν κουρεῖο. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. 'Ασκούνται εἰς τὰς Α' Βοηθείας.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δ.η.μ. Σχολείου Γρεβεντιῶν Ζαγορίου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των, τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. 'Εχουν μαθητικὸν κουρεῖο. 'Οργανώνουν σχολ. εορτάς. 'Εχουν σχολ. φαρμακείο καὶ παρέχουν τὰς πρώτας βοήθειας εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. 'Οργανώνουν ἐράνους ὑπὲρ τῶν σεισμοπλήκτων καὶ τῆς Φανέλλας τοῦ Στρατιώτου.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δ.η.μ. Σχολείου 'Αρχαγγέλου Πρεβέζης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. 'Εχουν φυτῶν ἀμυγδαλέων. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητῶν. 'Εβοήθησαν εἰς τὴν ἐπισκευὴν τοῦ ὁδωγείου τοῦ χωρίου των.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Β' Δ.η.μ. Σχολείου Πρεβέζης ἀγόρασαν με χρήματα, πού ἐμάζεψαν μεταξὺ των, κάλτσες, ὑποδήματα καὶ φορέματα, τὰ ὁποῖα προσέφεραν εἰς τὰ ὄρφανὰ καὶ πτωχὰ παιδιά τοῦ Σχολείου των.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δ.η.μ. Σχολείου Δραγάνης Παραμυθίας φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των, τὴν ἰδικήν των καὶ τοῦ χωρίου των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. 'Εχουν μαθητικὸν βιβλιοθήκην, μαθητ. κουρεῖο καὶ σχολ. φαρμακείο καὶ παρέχουν τῆς πρώτης βοήθειας εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητῶν.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί τοῦ Δ.η.μ. Σχολείου Βλαχοχωρίου Παραμυθίας φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των, τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητῶν.

Ὁμάδες Ε.Ε.Σ.Ν. Δ.η.μ. Σχολ. 'Ακράτας ποτίζουν τὰ πεύκα, πού ἐφύτευσαν εἰς θεῖον «'Αγ. Γεώργη».

Juniors of Elem. School Acrata watering the pine trees they planted.

Ε.Ε.Σ.Ν. τοῦ Δ.η.μ. Σχολ. Ν. Μαθύτου εἰς τὸν σχολ. κήπον.

Juniors of Elem. School N. Mathytos in their School garden.

Ἀγαπητά μου ἀνήψια.

Καθὼς στέκεται ἀναποφάσιτος ὁ Μάρτης ἀνάμεσα στὸν χειμῶνα καὶ στὸ καλοκαίρι, παίρνει κάτι καὶ ἀπὸ τὶς δύο ἐποχὲς κι ἔχει ἰδιαίτερο θέλητρο.

Γιὰ μὰς ὅμως τοὺς Ἕλληνας ἔχει κάτι περισσότερο ἀπὸ ὁμορφιά, ἔχει μιὰ μέρα, πού συγκέντρωσε κάθε μας πίστη καὶ κάθε μας ἐλπίδα.

Τὴ μέρα αὐτὴν ἐνσαρκώθηκε ὁ Χριστὸς, τὴν ἴδια αὐτὴ μέρα, αἰῶνες ἀργότερα, ἐνσαρκώθηκε καὶ πάλιν ἡ Ἑλλάδα.

Ἡ μέρα αὐτὴ μὰς ἔφερε δύο μνημάτα, τὸ ἕνα ἄφινε πίσω γιὰ τοὺς Χριστιανοὺς τὸ χειμῶνα τῆς ἀπιστίας, τὸ ἄλλο ἄφινε πίσω γιὰ τοὺς Ἕλληνας τὸν χειμῶνα τῆς δουλείας. Δύο μνημάτα, ἀπ' ὅπου ξεπήδησε ἡ ἀνοῖξις τῆς νέας μας ζωῆς.

Κάθε χρόνον τόσα καὶ τόσα λέγονται γι' αὐτὴν τὴ μέρα καὶ ὅμως κάθε χρόνον ξημερώνει καὶ πάλιν ἀνέγχιχη καὶ ἀμόλυπτη καὶ μὰς χαμογελά με ὄλην τῆς τῆς μυστικῆς ἐννοια.

Τὴν ἐννοία τῆς αὐτῆς, πού, τὸ κάθε ἕνα ἀπὸ σὰς ἀνήψια μου θὰ τὴν συλλάβῃ μόνο του με τὴν δική του πείρα, καθὼς περνοῦν τὰ χρόνια.

Καὶ τώρα σὰς ἀφίνω, γιατί ἔχω νὰ πῶ τόσα στὸ καθένα χωριστά.

Σὰς φιλῶ

Ἡ θεία σου Σταυρούλα

Υ. Γ. Ὅσα ἀνήψια μοῦ ἔστειλαν μόνον συνεργασίης ἀς μὴν ἀπαρῶσιν ἂν δὲν δούν τὸ ὄνομά τους. Τὶς συνεργασίης διεβίβασα ὅλες εἰς τὴν ἀρμόδιαν Ἐπιτροπὴν. Καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω μὴ μοῦ στέλνεται τὶς συνεργασίης σας.

Ζ. Λυμπερίδου. Νεοχώριον. Λυτοῦμαι Ζαφείρου, πού δὲν μπορῶ νὰ σὲ βοηθῶ σ' αὐτὸ πού ζητεῖς. Γιὰ νὰ ἔλθῃς ἐδῶ θὰ χρειασθῇς ἔξοδα καὶ ἐδῶ πάλι γιὰ νὰ μῆς στῇ Σχολή, πού θέλεις, πρέπει νὰ δοῦναι πολλὰ. Ἐλπίζω κατὰ νὰ βρῇς ἐκεῖ γιὰ νὰ μὴν πρέρῃς νὰ βοηθήσῃς τὴν οἰκογένειάν σου.

Μ. Καραγιαννίδου. Χρυσόπολις. Τὴ διέβησαν, πού ζητᾷς, δυστυχῶς δὲν μπορῶ νὰ σοὶ τὴ στείλω. Ἡ Σχολὴ εἶναι γιὰ νοσοκόμους πού σπρωτῶν, ἀλλὰ δὲν μπόρεσα νὰ μάθω περισσότερα. Καταλαβαίνω τὴν ἀγωνία σου τώρα πού τελειώνει τὸ Γυμνάσιον, ἀλλὰ σκέψου ὅτι εἶσαι νῆα καὶ γεμὴ καὶ ὅτι κάθε μέρα φέρνει κάτι καινούργιον μαζί της.

Ε. Σωτηροπούλου. Τ. Καμπερούκη καὶ Σ. Τερζοπούλου. Μεσσηνία. Δὲν φαντάζεσθε παιδιά πόσο μοῦ ἀρεσὴ ἡ ὁμορφὴ περιγραφή τῆς πατρίδος σας. Νομίζω ὅτι ἐκεῖ κοντὰ εἶναι καὶ ἡ μὴν τοῦ Βουλκάνου καὶ τὰ ὄρη τῆς ἀρχαίας Μεσσηνίας. Δὲν εἶναι ἔτσι ἡ κῶν λάθος; Νὰ

Ἡ ἀγιογραφία τῆς θείας Σταυρούλας

μοῦ ξαναγράψετε γιὰ νὰ βεβαιωθῶ. Γεῖα σας καὶ εὐχαριστῶ.

Ε. Ἀλικάτου. Πύργος. Πόσα πράγματα θέλεις νὰ κάμῃς Εὐδοκίᾳ! Πόσα πράγματα σοὺ ἀρέσουν! Πιστεύω ὅτι θὰ γινῇ μεγάλη σου βρῇς τὸν δρόμον πού προτιμᾷς καὶ ὅτι θὰ σὲ βοηθήσῃ ὁ Θεὸς νὰ τὸν ἀκολουθήσῃς καὶ νὰ προκόψῃς. Ἐλπίζω καὶ ἐγὼ νὰ γνωρισθῶμε κάποτε, ὅς τότε σοὺ στέλνω δύο φιλάκια.

Ε. Μήταλα. Προσήλιον. Μ' ἀρεσὴ τὸ γράμμα σου Εὐαγγελία, ἀλλὰ θέλω νὰ μοῦ κάμῃς μιὰ χάρι καὶ νὰ προσέγῃς τὴν ὁρθογραφία σου, γιατί εἶναι δύσκολη ἡ ὁρθογραφία μας καὶ πρέπει ὅλοι νὰ κοπιάσουμε λίγο γιὰ νὰ τὴν μάθουμε. Θέλω ὅταν μοῦ ξαναγράψῃς νὰ δῶ ὅτι ἔκανες μεγάλη πρόοδο. Θὰ μοῦ ξαναγράψῃς δὲν εἶναι ἔτσι; Καὶ μὴ σοὺ κακοφάνῃ γιατί καὶ ἐγὼ ἔκανα πολλὰ λάθη καὶ μιὰ καλὴ μου θεία με διόρθωσε.

Δ. Δρόσος. Κῶς. Νὰ λοιπὸν πού ἡ ἐπιθυμία σου ν' ἀρχίσουμε ἀλληλογραφία ἐξεπληρώθη. Τώρα πού ἀρχίσουμε περιμένω γράμμα σου με περιγραφή τῆς πατρίδας σου, πού ἀκούω πᾶς εἶναι ὡραία ἀλλὰ πού δὲν ἀξιώθηκα νὰ τὴν γνωρίσω.

Γ. καὶ Σ. Παναγιωτάκη. Βουλιασμένη. Ἡ... νὰ λοιπὸν πού σὰς ἔλαβα ὑπ' ὄψει καὶ ἄς εἰσθε μικρά. Τὴν ξέρω τὴν μνημόνευ ἀμὴ με θωρῆς κοντὸ, κοντὸ καὶ χαμηλοκωσμένο. Τὰ γράμματά σας εἶναι ἔκτακτα καὶ περιμένω νὰ μοῦ ξαναγράψετε.

Π. Νατιβανίδου. Ροδόλειος. Περιμένω Παρθένω, ὅλα ὅσα μοῦ ὑπόσχεσαι. Περιγράφῃς καὶ διηγῇσαι καὶ φωτογραφία. Ὅταν μοῦ τὰ στείλῃς δὲ ξανακουδενιάσουμε καλλίτερα. Σ' εὐχαριστῶ πάντως γιὰ ὅλα τὰ συμπαικτικὰ σου λόγια.

Α. Μπαλασοπούλου. Ἀθήναι. Τὰ γράμματά τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἶναι στὴν ὁδὸν Μακεδνίου Κινγκ. Ἐλα ἐκεῖ καὶ θὰ λάβῃς τὶς πληροφορίες πού θέλεις.

Κ. Παναγιωτάκη. Ἀθήναι. Δυστυχῶς δὲν μπορῶμε νὰ κυκλοφοροῦμε πῶς συχνά. Μπορεῖς νὰ γράφῃς ὅσες φορές θέλεις. Καὶ μὴν μοῦ ἀρέσουν τὰ ποιήματά καὶ εὐτυχῶς στῇ γλῶσσα μας γράφηκαν τόσα θαυμάσια πράγματα. Ποιῶς ποιητὴς προτιμᾷς;

Μ. Τριανταφυλλίδου. Β. α. π. τ. σ. τ. Σοὺ εὐχομαι Μαρία, νὰ μὴν πρέρῃς νὰ πᾶς στὸ Γυμνάσιον, ἀφοῦ τόσο τὸ ἐπιθυμῇς. Ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν μὴν πρέρῃς, νὰ μὴν τὸ πάρῃς κατὰ κράτος. Πολλοὶ ἄνθρωποι δὲν πῆγαν στὸ Γυμνάσιον καὶ ὅμως ἔγιναν πρώτης τάξεως.

Β. Ζυχλοῦδης. Ἀδελφόν. Ὁ δασκαλὸς σας εἶχε δικήν νὰ σὰς μιλήσῃ γιὰ τὸν Ἐρυθρὸ Σταυρὸ καὶ νὰ σὰς ἐκπαιθεῖ. Ἀγαπήστε καὶ νὰ προσπαθήσετε νὰ γίνετε ἀληθινοὶ μικροὶ Ἐρυθροσταυρίτες. Γράψε μοῦ πᾶς δουλειὴς θὰ εὐχαριστήθῃ πολύ.

Σ. Κεκελίδου. Κατὰ χῶς. Νὰ μοῦ χαίρεται Σοφία τοὺς γονεῖς σου καὶ τ' ἀδελφία σου. Ὅσα μοῦ γράφετε γιὰ τὴν ἀγάπην σου γιὰ τὸν Ἐρυθρὸ Σταυρὸ μ' εὐχαρίστησαν πολύ. Κοίταξε νὰ διατηρήσῃς σ' ὅλη σου τὴ ζωὴ τὴν ἀγνή καὶ καθαρή αὐτὴν ἀντίληψιν, πού ἔχεις τώρα, πού εἶσαι ἀκέραια παιδί.

Π. Πουγκίδου. Κατὰ χῶς. Νὰ καὶ ἄλλο ἀνηψάκι ἐπὶ τὸν Κατὰχῶν, τὸ ὁμορφὸ χωριό. Πόσο μοῦ ἀρεσὴ τὸ γράμμα σου! Τὸ εἶδα τὸ χωριουδάκι σου ἐπάνω στὸ ὄψωμά του με τὰ πολλὰ κάπνα καὶ τὰ ἀμπέλια τριγύρω. Σοὺ εὐχομαι καὶ φέτος ἕνα μεγάλο δέκα στὸ ἐνδεκτικόν.

Ν. Μπούζου. Περαιτάτα. Πόση χαρά μὰς δίνουν γράμματά σας τὰ δικά σου. Ὅταν σκέπτομαι ὅτι ἴσως ὁ Ε.Ε.Σ.Ν. μπορεῖ νὰ σὰς ἀνακουφίσῃ στῇ μεγάλῃ σου καταστροφῇ, ἀισθανομαι ὅτι καπὼς ἀνταποκρίνεται στὸν ὕψλον τοῦ προορισμοῦ. Μὴν ξεχᾷς λοιπὸν τὴν καινούργια σου θεία, πού πάλωσε πιά καὶ γράφε τῆς πάντοτε.

Κ. Φράγκου. Πόρος. Πόσο ὁμορφὸ εἶναι τὸ νησί σου καὶ πόσο τὸ ἀναπόλητο διαβάζοντας τὸ γράμμα σου. Ἐδῶκα τὸ ποιήμα σου καὶ θὰ λάβῃς ἀπ' εὐθείας ἀπάντησιν. Γεῖα σου καὶ ξαναγράψε μοῦ ὅταν μὴν πρέρῃς.

Η. Μαρκαντωνάτου. Σκηνῆς. Δὲν μπορῶ νὰ σοὶ στείλω φωτογραφία μου, ἀλλὰ νὰ με κοιτάξῃς τὸν περιοδικὸν καὶ νὰ με φαντάζεσαι ὅπως θέλεις. Χαίρομαι πού εἶσαι

καλὴ μαθήτρια καὶ καλὴ νοικοκυροῦλα. Πᾶς τὰ πᾶτε τώρα στὸ χωριὸ σας. Ξαναφτιάξτε τὰ σπιτία σας;

Μ. Μπαρντά. Χρισσός. Μαρία ἡ περιγραφή τοῦ χωριοῦ σου εἶναι ὁμορφὴ γιατί μοῦ γράφετε γιὰ πράγματα πού τὰ γνωρίζεις. Ἀλλὰ κάνεις ἕνα μεγάλο λάθος γιὰ τὸ Μουσείο τῶν Δελφῶν. Θέλω νὰ πᾶς ἐκεῖ μόνη σου καὶ νὰ μοῦ γράψῃς ἕνα γράμμα με τὴν περιγραφή τῶν ἀγαλμάτων, πού θὰ ἴδῃς με τὰ μάτια σου, καὶ ὅχι νὰ μοῦ γράφῃς πράγματα πού ἀκούσεις ἴσως καὶ δὲν εἶναι σωστά. Περιμένω λοιπὸν.

Α. Μαραγκοῦδάκη. Πειραιεύς. Αὐτὸ πού ἔχεις Ἄννουλα διορθώνεται με θέλησιν καὶ ἐπιμονή. Μὴν ἀπελπίζεσαι τώρα ὑπάρχουν ἀπειρα μέσα, πού βοηθοῦν τοὺς ἀνθρώπους νὰ διορθώσουν πολὺ πῶς τρομερὰ φυσικὰ ἐλαττώματα.

Α. Χαλκιά. Ἀγριά. Θέλω νὰ μοῦ γράψῃς καὶ ἄλλα γιὰ τὴν δρᾶσιν σου ὡς Ἐρυθροσταυρίτισσα, ἀφοῦ ἀκοπάζεις νὰ γίνῃς ἀδελφὴ τοῦ Ε.Ε.Σ. ἂν βέβαια, κατάλαβα καλά. Καὶ μεταδίδῃς στὴν ἄλλῃ ἀδελφῇ σου τὰ χαίρετά σου. Γεῖα σου.

Μ. Ρούσου. Σύρος. Καὶ ἐγὼ σ' ἀγαπᾷ Μαρία καὶ σοὺ ἀπαντᾷ ἀφοῦ τόσο πολὺ τὸ ἐπιθυμῇς. Δὲν μοῦ γράφετε ὅμως πολλὰ καὶ θὰ περιμένω ἄλλο σου γράμμα με περισσότερα νῆα.

Ι.φ. Μαραγκοῦδάκη. Δοξάτονον. Πόσο ἀπλό καὶ πόσο συγκινητικὸ τὸ γράμμα σου. Σοὺ εὐχομαι νὰ προκόψῃς στῇ ζωῇ σου καὶ νὰ λάβῃς στὸ σπῆτι σου τὴν θέσιν πού πρῶτα ἄφησε ἡ μητέρα σου.

Ε. Λαρδάκα καὶ Σ. Μενασσέ. Κῶς. Εἶναι ἀστέρι νὰ σὰς εὐχαριστῶ τώρα μέσα στὸ Μάρτιον γιὰ τὴν πρωτοχρονιάτικὴν καρτοῦλῃν σας. Μὰ πάλι, μπορῶ νὰ μὴν ἀνστήσω; Καὶ Αὐγουστὸς νὰ ἦταν πάλι θὰ σὰς ἐστῆσαν ἕνα θερμὸ εὐχαριστῶ.

Σ. Παπαδημητρίου. Ἀστυκό. Καθόλου δὲν με κουράζει νὰ ἀπαντᾷ στὸ ἀνηψάκι μου. Ἰσὶα, ἴσὶα πού αὐτὴ εἶναι ἡ μεγάλῃ μου εὐχαριστία εἰς αὐτὴν ἐγὼ πῆγα γυρεύοντας νὰ γίνω θεία σου. Σὲ παρακαλῶ λοιπὸν νὰ μοῦ ξαναγράψῃς γιὰ νὰ μοῦ πῇς τί κάνεις ὡς ἐρυθροσταυρίτισσα. Χαίρεταις σου καὶ στὴν οἰκογένειάν σου.

Αἰ.κ. Παπαλάτση. Πειραιεύς. Νὰ πού ἔγινες καὶ σὺ ἀνηψάκι μου με στράμην ἀλληλογραφία. Γράψε μοῦ ὅμως περισσότερα στὸ ἄλλο σου γράμμα γιὰ νὰ σὲ γνωρίσω καλλίτερα.

Σ. Κοπίτσα. Πειραιεύς. Νὰ πού βλέπεις τὸ ὄνομά σου στὴν περιοδική, ἀλλὰ πρῶτα νὰ μοῦ γράψῃς τὴν ἄλλη φορὰ πῶς πολλὰ πράγματα καὶ με περισσότερη προσοχή. Σπουδαίως. Κι ἂν τὸν Φαίνεται ὅτι εἶσαι ῥωμαντικὴ ἀφοῦ διάλεξες καὶ ψευδώνυμο γιὰ νὰ μοῦ γράφῃς. Πόσο χαίρομαι, πού σοὺ ἀρέσει ἡ μουσικὴ. Εἶναι ἀλήθεια ἕνα ἀπὸ τὰ ὠραιότερα πράγματα στὸν κόσμον. Δὲν μπορῶ δυστυχῶς νὰ σοὺ γράψω πολλὰ, γιατί ὁ χρόνος εἶναι περιορισμένος, ἐλπίζω καὶ ἐγὼ ὅτι κάποτε θὰ γνωρισθῶμε καλλίτερα.

Β. Κωτσοπούλου. Τεγέα. Πόσο μοῦ ἀρέσει ἡ πατρίδα σου Βασιλική. Πῆγα στὸ Μουσείο σου καὶ πολλὰς φορές. Ἐνὶ πῆγες ποτέ σου; Γράψε μοῦ τί κάνεις ὡς ἐρυθροσταυρίτισσα καὶ ὡς μαθήτρια καὶ ποῖα εἶναι τὰ σχέδιά σου γιὰ τὸ μέλλον. Περιμένω νῆα σου.

Κ. Κονερτάς. Νάξος

νουν πράξεις και ότι γρήγορα θα διακριθής για την ευθυνοσυναισθητική σου εργασία.

Β. Δράκου. Κ α λ λ ι θ έ α. Χαίρομαι Βαρβαρούλα, και ακόμη περισσότερο, που έλαβα από σένα ένα τόσο καλοπροσμένο και συμπαθητικό γραμματάκι. Την συνεργασία σου έδωκα. Άλλοτε να την στείλεις όμως χαριστά. Τώρα σ' αφήνω και σου δίνω ένα αλληλογραφικό φιλάκι.

Β. Μηνά. Πειραιεύς. Νά λοιπόν που γίνονται και παράξενα πράγματα και στην πεζή μας εποχή ακόμη και από και που δεν το περιμένετε βρίσκει με καινούργιες θείες. Τι μαθαίνεις να μαγειρεύεις και ποιές δελονιές ξέρεις να καντάς; "Εφτιαξες ως τώρα τίποτα ωραία εργόχειρα και νούστιμα φαγητά; "Αχ είμαι λιχουδά και πολύ θα ήθελα να δοκιμάσω κάτι φτιαγμένο από χερσάκι ανηψιάς.

Τ. Στ α μί ρ η. Σάκυνθος. Δεν θα μπορούσα Τασία να σε ικανοποιήσω σ' αυτό που ζητάς. Θα προσπαθήσω όμως να πω σε διάφορα μέρη για το ζήτημά σου και ελπίζω κάτι να μπορέσω να γίνει. Ξέρω πόση δυστυχία υπάρχει στο νησί σου και πόσο δύσκολο είναι να ανακουφισθ.

Δ. Πισσανίδου. Σ α λ α μί ς. Και βέβαια τη γνωρίζω τη δοξαμένη σου και όμορφη πατρίδα και ξέρω ακμή ότι ή Γυμνασίον είναι δύσκολη τάξις, αλλά κουράγιο. Φαίνεται καλή μαθήτρια. Μη στενοχωριέσαι λοιπόν, θα τα καταφέρεις.

Α ν ν α Ν τ ά γ κ α. Χ α λ ά ν δ ρ ι ο ν. Σου γράφω έσένα Άννα αλλά είναι το γραμματάκι για τις τρεις σου. Σας ευχαριστώ για τα συγχαρητήρια και στέλνω μέσω του περιοδικού τα χαιρετίσματα σας στη μαθήτριά σου Γυμνασίον Παρμαυιδά. "Ηπειρου Άλκινόη Δαφνή. Νά δούμε θα μάς γράφει ή Άλκινόη;

Χ. Στ ε φ α ν ά τ ο ν. Κ α λ ά β ρ υ τ α. Αυτό που μου ζητάς Χαράλαμπε δεν μπορεί να γίνει. Τι γυαλιά θέλεις, τί αριθμό, για πιά πάθισι τών ματιών; "Αν έχεις ματιά αθύνατα, που κουράζονται πρέπει να πιάς σε γιαντρά κι εκείνος θα σου πει τί πρέπει να φορέσης και τότε με τη συνταγή ευχαρίστως σου συστήνω όσα θέλεις όπτικά καταστήματα, όπου μπορείς να παραγγείλεις τα γυαλιά σου. Σου εύχομαι καλή επιτυχία στη συγγραφή του έργου σου και ελπίζω να λάβω και έγω ένα αντίτυπο, όταν θα είναι έτοιμο.

Δ. Νέπκα. Έδεσσα. Δημητρούλα μου σ' ευχαριστώ για την ευγενική σου πρόσκληση, έχω αλήθεια τόση όρεξη να δώ την όμορφη Έδεσσα με τό πολλά νερά της. "Αν ποτέ με άξιωση ο Θεός να έλθω εκεί δεν θα έχασω να σ' επισκεφθώ. Το γραμματά σου ήταν ακριβώς όπως έπρεπε να είναι, ένα γλυκό γραμματά ανηψιάς σε θεία. Τώρα που άρχισες ελπίζω να μη διακόψεις την αλληλογραφία.

Α. Βαρθολομάτου. Κ ε φ α λ λ η νί α. Σου στέλνω απάντησι στο γραμματά σου γιατί καταλαβαίνω ότι θέλεις να δής το όνομά σου και να διαπιστώσης ότι ή θεία σου δεν σε παραμέλησε. Θέλω όμως άλλη φορά να μου γράφεις περισσότερα.

Ν. Κ ο μ μ έ. Έρμιόνη. "Ομορφη που είναι ή Έρμιόνη. Ευχαριστώ για την φωτογραφία και τις εύχες.

Α. Τ σ ι ρ ώ ν η. Μήλοι. Πώς να σε δημοσιεύω με τη φωτογραφία σου στο περιοδικό; "Αν σκεφθής καλά "Αργυρώ θα δής ότι για να δημοσιευθώ κάτι δικό σου, το περιοδικό πρέπει να στείλεις κάτι και όσο για τις φωτογραφίες δημοσιεύει μόνον όμαδικές φωτογραφίες. Σ' ευχαριστώ για την καρτούλα.

Ε φ η. Α γ ρ ι ά. Δεν περάει που θα κόμης λίγο περισσότερο κόπο για να μπορέσης να παρακολουθήσης τα μαθήματα του Γυμνασίου. "Αφού οι γονείς σου συμφωνούν και το θέλουν να πιάς στο Γυμνάσιο και ο κόπος είναι για τους ανθρώπους.

Α. Μ α ν ρ ο μ ά τ η ς. Κ ε φ α λ ά β ρ υ σ ο ν. Θα είναι ίσως σκληρή ή ζωή σου αλλά θα έχη και τις όμορφιές της. Νά ξεκινάς να πηγαίνεις στην έσοχη μακριά για να μαζεύεις τα φύλα του χειμώνα. Χαίρομαι όμως ότι δεν παραμέλησες και το σχολείο. Στη μητέρα σου και στον αδελφό σου στέλνω χαιρετισμούς.

Μ. και Σ. Άναστασίου. Πειραιεύς. Ευχαριστώ για την χαριτωμένη σας καρτούλα και για τις εύχες που μου έφερε.

Ε. Κ ο υ τ ο β ά. Πειραιεύς. Θέλω Ευγένια να προσέξεις στο άλλο σου γραμματάκι λίγο περισσότερο την ορθογραφία σου. Ξέρω ότι τα περισσότερα λάθη τα κάνετε από άπροσεξία, αλλά αυτό διορθώνεται και πολύ θα χαίρομουν να έπαιρνα ένα γραμματά, που να μην έχη κανένα λάθος. Τί λες θα το λάβω;

Θ. Ά μ π α ν τ ζ ή. Πειραιεύς. Και από τώρα μπορείς να γίνης μία καλή έρυθρο-

σταυρίτση, έρκει να το θέλεις. Και τώρα που γνωριστήκαμε γράψε μου πώς σκέπτεσαι να το κατορθώσης αυτό που θέλεις τόσο πολύ.

Ε. Μ α σ σ α λ ά ς. Θ ε σ κ η. Ξέρεις τί έπαθες Λευτέρη; Μου έστειλεις τις εύχες που προορίζονταν για κάποια άλλη θεία σου, αλλά εγώ σ' ευχαριστώ πολύ γιατί ελπίζω ότι έστειλεις και σε κείνη τις δικές μου.

Μ. Γ κί κ α. Σ' ευχαριστώ για τις εύχες και περιμένω να μου γράψης ένα μεγάλο γραμματά.

Θ. Τ σ α κί ρ η. Ά θ ή ν α ι. Καλά έκανες και άποφάσεις να μου γράψης. Για σκέψου αν κανένα ανηψάκι μου δεν άποφάριζε να προβή στο διάβημα αυτό θα έμενα δίχως δουλειά ενώ τώρα δόξα τόν Θεό δεν μου λείπει διόλου.

Μ. Ρ ο υ σ σ ά κ η. Ά γ. Ν ι κ ό λ α ο ς. Εύγε για το άραίο, καλοπροσμένο και άνευ σφαλμάτων γραμματά σου. Είσαι τυχερή, που έχεις γονείς, που ενδιαφέρονται και φροντίζουν τόσο πολύ για την μόρφωσή σου. Ευχομαι όταν έλθη ή στιγμή να φανής άνταξία των.

Εύ α γ. Κ ο λ ο κ ο ύ ρ η ν. Λ α κ ω νί α. Είναι σπουδαίο πράγμα να έχης τόσο μικρός έφσει στα γραμματά και στην έκκλησία. Τί σκέπτεσαι να γίνης όταν μεγαλώσης, ή δεν άποφάσεις ακόμη;

Κ. Κ ο τ σ ο β ο ύ. Κ ρ α νί δ ι ο ν. Μη λυπάσαι που σταμάτησες το σχολείο, αφού άγοπάς το διάβασμα θα μπορέσης και μόνη σου να μορφωθείς. Το να προσφέρης τη βοήθειά σου στο σπίτι σου και στην οικογένειά σου δεν είναι μικρό πράγμα και πρέπει να είσαι ύπερρήνη που μπορείς να το κάνης.

Δ. Σ α ρ α ν τ ο π ο ύ λ ο υ. Κ ρ α νί δ ι ο ν. Είναι ωραίο πράγμα το διάβασμα και καταλαβαίνω ότι διαθέτεις πολλές άρες γι' αυτό. Σου εύχομαι να πραγματοποιή ή έπιθυμία σου και να τελειώσης το γυμνάσιο, αλλά και αυτό να μην γίνη μόν το πόρης κατάκαρδα.

Φ. Μ π α γ ι α τ ζ ί δ ο υ. Δ ο ξ ά τ ο ν. Μου έδωκες μεγάλη διάθεσι, με την γλαφυρή περιγραφή σου, να πετοχτώ σαν αερόλιθος να δώ το Δοξάτο, το Γυμνάσιό σας μέσα στα πεύκα του και όλες τις όμορφιές του. Προς το παρόν το μόνο που μπορώ να κάνω είναι να σε φιλήσω από μακριά και να στείλω θερμούς χαιρετισμούς στους δικούς σου και στην πατρίδα σου.

Α. Μ π α μ π ο ύ ρ η. Ά σ τ α κ ό ς. Σ' ευχαριστώ για τα χαιρετίσματα και παρακαλώ να δόσης και τα δικά μου χαιρετίσματα στην οικογένειά σου. "Αλλά έχω μία άπνοια. Γιατί μου έστειλεις φωτογραφία άλλης τάξεως; Περιμένω τώρα την δική σου τάξι.

Π. Λ ά μ π ρ ο υ. Ά θ ή ν α ι. Βεβαίως ακολουθήσης το στάδιο της δασκάλισσας. Είναι λαμπρό και χαίρομαι να βλέπω ότι πολύ νέοι θέλουν να γίνουν δασκαλοί.

Π. Ν ά ν τ η ς. Ά ρ γ ο ς. "Αν διάβαζες προσεκτικά την αλληλογραφία μου θα έβλεπες ότι έγω δεν είμαι άρμεδία για την συνεργασία, και γι' αυτό την έδωσα στο άρμόδιο πημά.

Δ. Μ α λ λ ι α γ ρ ό ς. Ά ρ γ ο σ τ ό λ ο ν. Σωστά παρατήρησες την όμοιότητα μεταξύ των δύο αυτών κινήσεων. Το έργο όμως το έ. Σ είναι πιο πλήρες, πιο καθολικό. Πάντως φαίνεται ότι κατενόησες βαθιά την σημασία του. Την συνεργασία σου έδωκα. Σ' ευχαριστώ προσωπικώς για τα καλά σου λόγια.

Εύ σ τ. Β λ η σ μ ά ς. Ί θ ά κ η. Έσύ Στάθη μου έστειλεις το πρώτο γραμματά από την Ίθάκη. Πόσο μ' ευχαριστεί όταν άκούω τον πηγαίο ένθουσιασμό σας για το περιοδικό μας. "Ελπίζω ή απάντησίς μου αυτή να σε βρή στο έμορφο δάσος σας που το φαντάζομαι γεμάτο πουλιά και εύδιες.

Δ. Ν ι κ η τ ο π ο ύ λ ο υ. Μ ε γ α λ ό π ο λ ι ς. Το γραμματά σου Δώρα είναι πολύτιμο. Το επάγγελμα που θέλεις να διαλέξεις είναι δύσκολο, αν όμως αισθάνομαι κλίσι προς αυτό, νομίζω ότι δεν θα σου είναι ακατόρθωτο να καταλάβης μία καλή θέσι ανάμεσα στους άλλους συναδέλφους σου.

Β. Μ α ρ κ α ν τ ω ν ά τ ο υ. Σ κ η ν έ α. Την φωτογραφία δεν μπορώ να σου τη στείλω γιατί φοντάξωσαι πόσα ανήψια έχω που μου την ζητούν, έσύ όμως που έχεις μία θεία Σταυρούλα μπορείς ίσως να της την στείλεις. "Ελπίζω ό χειμώνας να μην ήταν πολύ σκληρός για σάς που αισθάνεσθε ακόμη τις συνέπειες της τρομερής σας καταστροφής.

Σ. Κ ο υ τ σ ο β ό ν τ η ς. Πειραιεύς. Και έγω Στέλλιο σε συμπαύθησα από το γραμματά σου. Φωτογραφία όμως δεν μπορώ να σου στείλω. "Εχω και παιδιά και σου στέλνω χαιρετίσματα.

Θ. Π έ π ε λ α. Πειραιεύς. Βέβαια

ΣΗΜ. Από έλλειψι χώρου αρκείται απαντήσεως της θείας Σταυρούλας παρέμειναν δια το προσεχές τεύχος.

θέλω να συνεχίσουμε την αλληλογραφία μας και θα επιθυμούσα πολύ να δώ και μία φωτογραφία σου. Δική μου όμως να μην περιμένεις. Πού να βγάλω τόσες φωτογραφίες όσα είναι τ' ανήψια μου;

Γ ω γ ώ Β. Πάτραι. Το ζήτημα της δημοσιεύσεως μαθητικής συνεργασίας δεν εξαρτάται από μένα, γι' αυτό και δεν μπορώ να σου άπαντήσω. Η καλή σου γνώμη για το περιοδικό μ' ευχαρίστησε ιδιαίτέρως.

Α. Μ ε σ σ ά ρ η. Χ ε λ μ ά τ α. Γι' αυτό που ζητάς στα γραμματά σου μήλτρα στον ΕΕΣ. Δεν μπορώ όμως να ύποσχεθώ τίποτα ούτε σε σένα ούτε στη φίλη σου την Ειρήνη γιατί είναι δύσκολα πράγματα. Δεν πρέπει να πιστεύεις ότι γίνονται άδικιες. Ξέρω ότι ή δυστυχία είναι πράγμα δυσκολοβάσταχο. Μα τώρα μεγαλώνεις, έχεις και μία τέχνη στα χέρια σου, γρήγορα θα καλλιερεύση ή κατάστασις.

Γ. Γ κέ κ ι ν α. Σ ι ά τ ι σ τ α. Πολύ καλά τα έχεις γραμμένα και μου έδωκες μία καθάρη και ζωντανή εικόνα της πατρίδας σου. Μπράβο σου. Γιατί το δικό σου ήταν και το πρώτο γραμματά από την Σιάτιστα που έλαβα. Λοιπόν, όπως ύποσχεσαι, περιμένω τώρα να σε ξαναδιαβάσω. Χαιρετισμούς σε όλόκληρο το σπιτικό σου.

Α. Μ π α ζ ά κ α. Θ ε σ κ η. Νά λοιπόν που βλέπεις και το όνομά σου μέσα στο άγαπητό σου περιοδικό αλλά αυτό να μη σε κάμη να μάς ξεχάσης, και τώρα που γνωριστήκαμε θέλω τακτικά νέα σου.

Τ. Ν ι κ η τ ο π ο ύ λ ο υ. Μ ε γ α λ ό π ο λ ι ς. "Αφού άγαπάς την Λογοτεχνία πρέπει να διαβάσης πολύ τους καλύτερους μας Νεοέλληνες συγγραφείς. "Ο πατέρας σου και οι δασκαλοί σου θα σε συμβουλεύουν ποιους πεζογράφους και ποιητές να διαλέξης. Μην άφηνες όμως την χειροτεχνία και την ανθοκομία είναι και αυτά έχη μόνον χρήσιμες αλλά και φιλόκαλες άπασχολήσεις. Πήγες ποτέ στο άρχαιο θέατρο της πατρίδας σου;

Μ. Φ ρ α γ κ ο υ δ ά κ η ς. Ρ ο δ ο β ά ν ι. Γρήγορα Μιχαλάκη ο πόθος σου θα γίνη πραγματικότητα. Θέλεις να δής την Άθήνα για την αρχαία της δόξα. Μα και στην Κρήτη θα από δόξα αρχαία δεν στερείσθε. Πήγες ποτέ σου να δής την Κνωσσό ή την Φαιστό. Πήγαινε και θα με θυμήθης.

Θ. Ά θ α ν α σ ι α δ ή ς. Θ ε σ κ η. Πόσο θα ήξελα να σου δώσω τα ευχαρίστητά νέα που έπιθυμείς μα δεν μπορώ γιατί δεν είμαι άρμεδία. Χρειάζεται πολύ δουλειά για να επιτύχη κανείς ως λογοτέχνης, αλλά νομίζω ότι κανείς λάθος όταν θεωρείς την διαφήμισι ως μέσον επιτυχίας. "Η δουλειά και πάλι ή δουλειά μαζί με το φυσικό τάλαντο, αυτά είναι που φέρνουν την επιτυχία.

Α. Β ε ν ι α μ ά ρ ι ο υ. Σ η τ ε ι α. Πώς να σου δώσω συμβουλή αφού δεν ξέρω ούτε τί άγοπάς, ούτε τί μπορείς να κάμης. Γράψε μου λοιπόν περισσότερα πράγματα για σένα και ίσως μπορέσω να σε βοηθήσω.

Ζ. Κ α ρ α γ κ ο ύ ν η. Μ ε σ σ ο π ο τ α μί α. Μου φαίνεται πώς θα γίνης καλή και άξια άπτη δασκάλισσα. Σου εύχομαι να έρθουν όλα δεξιά και μία μέρα να διδάσκη και να φροντίζης τους μαθητάς σου όπως και οι δασκαλοί σου σε φροντίζουν σήμερα.

Κ. Κ α λ ο γ ε ρ ο π ο ύ λ ο υ. Μ ε σ σ ή ν η. Καλλιρρόη πώς τόπαθες και έχασες ένα σπουδαίο προϊόν της πατρίδας σου; Βγάλε και ανήψια της θείας Σταυρούλας που κλείνουν μέσα στα γραμματά τους όμορφα λουλούδια.

Κ. Ά ρ χ ι μ α ν δ ρί τ ο υ. Ηρά κ λ ε ι ο ν. Καπούλα μου σ' ευχαριστώ για τα καλά σου λόγια, μα αυτό που μου ζητάς δεν μπορώ να το κάνω γιατί και κανείς άλλος να μην το ξέρη, έγω θα ξέρω ότι έκανα κάτι που δεν είναι και πολύ σωστό και ούτε έσύ ούτε έγω θα είμαστε ευχαριστημένες. Να μου χαιρετίσης τους γονείς σου και να μου γράφης πολλά για την ημερομηνία σου πατρίδα.

Ν. Π ο λ έ ς έ λ ο ς. Κ ώ ς. Περιμένω με άνυπομονησία την φωτογραφία σου. Το νησί σου δεν το είδα ακόμη αλλά άκούω ότι είναι γεμάτο όμορφιές. Γράψε μου κάτι για την ιστορία του και την σημερινή του ζωή. Περιμένω.

Το παραμύδι μας

Τα μαγικά μήλα

Μία φορά κ' έναν καιρό, στους παραμυθένιους χρόνους, μακριά πολύ από δω ήταν ένα κράτος που τώλεγαν Χαλιμανδία. 'Ο βασιλιάς της Χαλιμανδίας, ένας καλός και δίκαιος άνθρωπος, είχε τρεις γιούς. Μα ό μόνος που άξιζε από τους τρεις ήταν ό μικρότερος, που τον έλεγαν Μπαλίν. Είηγενικός, έξυπνος, άποφασιστικός και γενναίος. Γι' αυτό και οι δύο μεγαλύτεροι άδελφοί του τον ζήλευαν πολύ, και κοίταζαν πώς να τον καταστρέψουν.

Πριν όμως προχωρήσουμε πρέπει να σάς πώ, ότι ό βασιλιάς της Χαλιμανδίας είχε άρρωσθήσει βαριά, κι άγόρασε από ένα μάγο ένα κλαδί μηλιάς. Το φύττει στο περιβόλι του παλατιού, και τρώγοντας τα μαγικά του μήλα έγινε καλά. Και όχι μόνο αυτό, αλλά ξανάινωσε κιόλα ! Κι όσο έτρωγε, τόσο αισθανόταν τον έαυτό του πιο δυνατό και πιο νέο!

Θέλοντας λοιπόν να το διατηρήση για πάντα στο περιβόλι του το θαυματουργό αυτό κλαδί, που δέ μεγάλωνε ποτέ του, άνέθεσε στον άγαπημένο του Μπαλίν να το περιποιήται και να το φυλάη. Και ό καλός Μπαλίν έκανε ότι μπορούσε για το κλαδί που έδινε τό σωτηρία μήλα στον πατέρα του.

Μα δεν πέρασε πολυς καιρός, και μία βραδυά ένας κλέφτης χύμηξε ξαφνικά, ξεροζύωσε το κλαδί, τό πήρε κ' εξαφανίστηκε. Πριν φύγη όμως, ό Μπαλίν πρόλαβε και τον πλήγωσε στο χέρι.

Καταθλιμμένος τώρα ό νεαρός πρίγκηπας έτρεξε να τό πή στον πατέρα του. Και στο τέλος γεμάτος πείσμα πρόσθεσε :

— Άλλά μη στενοχωρηθής, πατέρα. Θ' ακολουθήσω τις σταλαματιές, που άφησε στο δρόμο το ματωμένο χέρι του και θα τον βρώ όπου κι άν έχη πάει.

— Πάρε μαζί σου και τ' άδελφια σου, για να σε βοηθήσουν, άποκρίθηκε ό βασιλιάς.

Κ' οι τρεις άδελφοί, άρματωμένοι από τα νύχια ως την κορφή, ξεκίνησαν τό πρωί. Κι αφού περπάτησαν όλη τη μέρα, βλέπον τις σταλαματιές να σταματούν σ' ένα πηγάδι. Σταματούν λοιπόν κι αυτοί. Πρώτος κατεβαίνει στο πηγάδι ό Μπαλίν και πίσω του κατεβαίνουν με δισταγμό κ' οι άλλοι.

Στό βάθος του πηγαδιού βλέπουν μία πόρτα. Την άνοίγουν και μπρός τους ξάφνου παρουσιάζεται μια πεντάμορφη παραμυθένια πολιτεία!

— Νά, οι αίματινες σταλαματιές συνεχίζονται κ' έδω, φωνάζει ό Μπαλίν.

Τις ακολουθούν και φτάνουν σ' έναν πύργο. Σπρώχνουν τη σιδερόπορτα και μπαίνουν.

— "Ε, παλληκάκια μου, τους φώναξε τότε μια όμορφη κοπέλλα. Τί σάς έφερε έδω πέρα;

Τα τρία άδελφια της έξηγήσαν άμέσως ποιόν ζητούν.

— Μ' αυτός είν' ένας δράκος φοβερός, άποκρίθηκε εύθύς ή νέα.

— "Ο,τι κι άν είναι, έγω θα τον σκοτώσω, της λέει άφθοβα ό Μπαλίν.

— "Ωστε δέ φοβάσαι; Καλά. Άνοιξε λοιπόν έκείνη την πόρτα. Έκεί μέσα κοιμάται αυτή τη στιγμή ό δράκος. Σιγά όμως, γιατί άν ξυπνήση είσαι χαμένος.

'Ο Μπαλίν βγάει τό σπαθί του και προχωρεί άτρόμητος. Άνοίγει και βλέπει τό δράκο να κοιμάται και δίπλα του το κλαδί της μηλιάς. Ούτε στιγμή δέ διστάζει. Με δύο βήματα βρίσκει πλάι του και φράπ... του κόβει τό κεφάλι !

Και κρατώντας τώρα τό κλαδί με τα μαγικά μήλα, βγαίνει από την πόρτα.

— Νάτο! Τό πήρα, φωνάζει. 'Ο δράκος δεν ύπαρχει πιά!

Στό μεταξύ τ' άδελφια του είχαν κρυφτή από τον τρομό τους σ' ένα ντουλάπι. Μα μόλις άκουσαν τα λόγια του άδελφού τους, πετάχθηκαν έξω.

— Καλά του κάναμε... ξεφώνησαν θριαμβευτικά. — Μπράβο σας γενναίοι μου, τους φωνάζει κι ό Μπαλίν.

Τότε πετιέται βιαστική από μια πόρτα ή νέα κοπέλλα, που τους είχε μιλήσει πριν και φιλώντας τα χέρια του Μπαλίν δεν ήξερε με τί λόγια να τον ευχαριστήση, που την έσωσε από τό δράκο.

— Με είχε σκλάβο του, λέει, και σ' μ' έλευθέρωσε. Εύτυχημένος νάσαι πάντα.

— Νάσαι καλά, ωραία μου κοπέλλα, της άπαντά ό Μπαλίν.

— Έμπρός λοιπόν, να γυρίσουμε στη Χαλιμανδία, λένε άνυπόμονα τ' άδελφια του και κινούν προς την πόρτα, για να βγούν από τον πύργο.

Ξεκινά πίσω τους και ό Μπαλίν και τότε βρίσκει εύκαιρία και του ψιθυρίζει σιγά - σιγά ή σκλάβο :

— Άκου να σου πώ, άφέντη μου. "Οση ώρα ήταν στο ντουλάπι οι δύο τους, έγω ήμουν από πίσω και τους άκούγα. 'Ο ένας ψιθύρισε : «'Ο Μπαλίν θα τον σκοτώση τό δράκο. Άμα λοιπόν θα ξεκινήσωμε μαζί του για τό παλάτι μας, (Συνέχεια εις σελ. 24) .

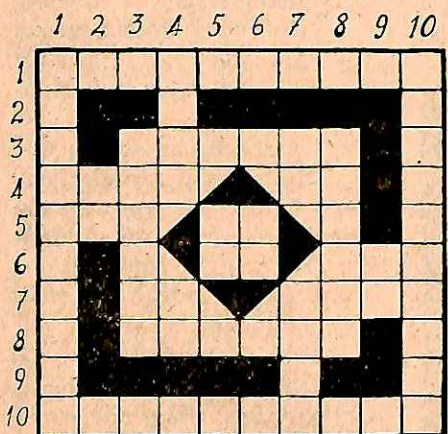
Βρήκε εύκαιρία και του ψιθύρισε όσα άκουσε να λένε οι άδελφοί του.

ΑΘΑΝΑΤΗ ΕΛΛΑΔΑ

Πήτε το μέσ' στις ρηματιές
 με περηφάνειας δάκρυ
 να γίνεται αντίλαλος
 να φθάνη απ' ἄκρη σ' ἄκρη·
 ναί, πήτε 'Ελληνόπουλα
 με πίστη καὶ μ' ἐλπίδα:
 — «Δὲν ἔχουν ἄλλοι σὰν κι ἐμᾶς
 μιὰ 'Ελλάδα γιὰ Πατρίδα!»
 Καὶ μιὰ κ' ἡ μοῖρα τὸ καλεῖ
 πήτε καὶ τοῦτο ἀκόμα:
 — «Ἐδῶ, στὴν γῆ τῆς Λευτεριάς,
 στῶν ἰδεῶν τὸ χῶμα
 ὅ,τι καὶ ἂν τύχη νὰ γενῇ
 ὅ,τι καὶ ἂν περιμένῃ
 μύριοι καὶ ἂν τῆς στηθοῦν σταυροὶ
 ἢ 'Ελλάδα δὲν πεθαίνει!»
 Γ. Β. ΞΕΝΙΚΑΚΗΣ
 Γυμν. Μοσχάτου

ΚΑΘΕΤΑ

- Χρησιμεύει διὰ τὴν κατασκευ-
 ῇ τῶν ὁδῶν.
- Λουλούδια.
- Εἶναι ἡ κινητήριος δύναμις τῶν
 ἰστιοφόρων.
- Ἀπαραίτητα στὸν πόλεμο —
 ξενικὴ ἄρνησις.
- Καθῶς.
- Τὰ τρία συμβολίζουν ποιό-
 τητα.
- ΙΚ— τοπικὸν ἐπίρρημα.
- Κλίμαξ (αἰτ.).
- Ἀρθρον (ἀντιστρ.).
- Κάτοικος ἡπείρου (αἰτ.).

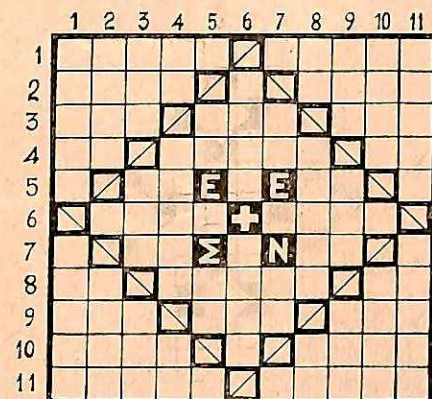
ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

- Εὐφλεκτός ὕλη.
- ...
- Σύμπλεγμα κρίκων.
- Ὁρος ἀναφερόμενον εἰς τὴν
 ἁγίαν γράφην — δύο ὅμοια σύμ-
 φωνα.
- Ἀεροπορικὴ ἐταιρία — θρε-
 πτικὴ τροφὴ (πληθ.).
- Τὰ δικά σου — στρατιωτ
 σῶμα.
- Εἶναι ὁ ἄνθρωπος — πρόθε-
 σις.
- Πρωτεύουσα εὐρωπ. κράτους
 (αἰτ.).
- ...
- Ἐχει σχέσιν μετὰ τὰ ἐρτζιανὰ
 κύματα.

ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ
 Μαθ. ΣΤ' Τάξεως Γυμνασίου Μοσχάτου

Ὅριζοντίως

- Κάτοικος 'Ελλην. νήσου —
 πόλις τῆς Κιλικίας.
- Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης —
 μετοχὴ τοῦ ἐνέμι.
- Θεὸς τῶν ἀρχαίων — ὑποθε-
 τικὸς σύνδεσμος — χρονικὸν ἐπίρ-
 ρημα.
- ὑπάρχει εἰς τὸ φωτοστέφα-
 νο τοῦ Ἰησοῦ — πλάτος (ἀρχ.)
 — ἀναφορ. ἀντωνυμία (γεν.).
- Προτρεπτικὸν ἢ συγκαταβα-
 τικὸν — ἄρθρον.

- μαζὶ — ἐκεῖ συχναῶν τὰ
 κουνούπια.
- Ἀναστεναγμὸς — ὑποθετι-
 κὸς σύνδεσμος.
- Πρόθεσις (ἀρχ.) — τὸ ἀντί-
 θετο τῆς νίκης (γεν.) — προσωπι-
 κὴ ἀντωνυμία.
- Αὕτῃ ἐφαρμόζουν οἱ ἐγκλη-
 ματίαι — ἀριθμητικὸν ἀπόλυτον
 — ἀρνητικὸν μόριον.
- Εἶναι ἡ Παναγία — Πέτρα
 (δοτ.).
- Πόλις τῆς Μ. Ἀσίας εἰς τὰ
 παράλια (δοτ.) — πρέπει γὰρ εἶναι
 στερεὰ (αἰτ.).

Καθέτως

- Ἀπαραίτητος εἰς τὸ πλῆθος
 — πρέπει νὰ χαρακτηρίσῃ πρὸ
 πάντων τοὺς νέους.
- Μηδέν... — ἐνὸς λεπτοῦ...
- Αὐτὸν (Ὀμηρικόν) — τὸ 3
 ὀριζοντίως γ' — ἀναφορικὴ ἀντω-
 νυμία (πληθ.).
- Νημάτιον — ἐξοχὰς καί...
 παρουσιάζουν τὰ ἀκρογιάλια (ἐνικ)
 — ἄρθρον (ἀντιστρ.).
- καλῶς — καί (ἀρχ.).
- Ἡ γυναῖκα τοῦ Ἀβραάμ —
 ἀναφ. ἀντωνυμία.
- Γενικὴ ἄρνησις — ἀναφορικὴ
 ἀντωνυμία.
- Σύνδεσμος ἀντιθετικὸς — ἐ-
 κεῖ δεχόμεθα τοὺς ἐπισκέπτας (δημ-
 γεν.) — Νότα.
- Πρόθεσις — λουλούδι — ἀ-
 ριθμητικὸν ἐπίρρημα.
- Βοσκή — ἐπέρχεται ἀπὸ τὸ
 κρασί (ἀνορθόγρ.).
- Ἐὰν σταματήσῃ πεθαίνομε
 — ἐκεῖ καταλύουν οἱ ξένοι.

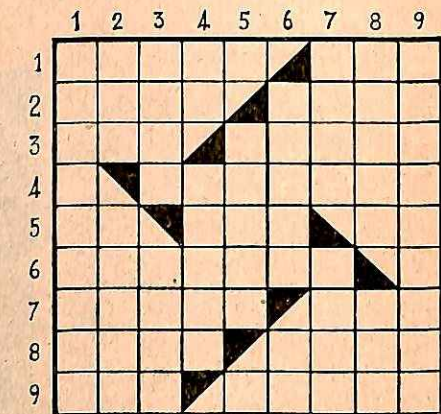
ΚΥΡΙΑΚΗ Β. ΦΟΥΝΤΟΠΟΥΛΟΥ
 Γυμνάσιον Αἰγίου

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- Σύγχρονος Ἰσπανὸς ζωγρά-
 φος — βλέπω (ἀντιστρ.).
- Τάξιμο — Ἀσιατικὸν Κρά-
 τος.
- Στρατιωτικὴ ἀστυνομία (ἀν-
 τιστρ.) — Ἀστοχος ἐνέργεια (δη-
 μοτ.).
- Ὁμάδες ἐγκληματιῶν.
- ἸΩ — τελικὸς σύνδεσμος —
 γράμμα (ἀντιστρ.).
- Διάσημος Ἀγγλος μυθιοτο-
 ριογράφος.
- Βασιλικὸν διάδημα — Τὸν
 νέο (δημ.) καὶ ἀντιστρ.).
- Ἐπιχρῖσμα (δημ. αἰτ.) —
 Διεθνὴς Ὀργανισμός.
- Τὸ 5 ὀριζ. β' — Ἑλλην λο-
 γοτέχνης καὶ δημοσιογράφος.

ΚΑΘΕΤΩΣ

- Ζωγράφος τῆς Ἀναγεννήσε-
 ως.
- Πρακτορεῖον εἰδήσεων — Αὐ-
 τί (καθαρ.).
- ... δὲ γ' ἐσόμεθα πολ-
 λῶ κάρρονες — Νῆσος τοῦ Εἰρηνι-
 κοῦ.
- Νότα — Λύπη.
- Τὸ σύνολον τῶν καταγομένων
 ἐκ τοῦ αὐτοῦ γενήτορος.
- ὑπὸ ... πολεμῆσων — ΝΕ.
- Τρέχω (ἀνορθόγραφον) καὶ
 ἀντιστρ. — Στοιχεῖον τοῦ Κράτους
 (ἀντιστρ.).

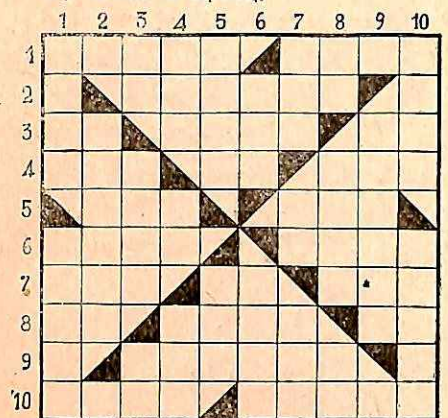
- ὑπάρχουν στὰ ἐνδύματα —
 ἄλογο (δημ. ἀντιστροφῶς).
 - Συγγενὴς ἐξ αἵματος (αἰτ.).
- ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ξ. ΤΙΜΟΛΟΓΟΣ
 Δημ. Ἑμπ. Σχολὴ Πειραιῶς

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- Ἦτο ἄλλοτε κοσμοκράτειρα
 (γεν.) — Μυρίζων.
- Ἀπολίτιστος.
- Βυζαντινὴ νότα — Ἐποχὴ
 (δοτ.) — Δύο ὅμοια σύμφωνα.
- Λουτρόπολις τοῦ Βελγίου —
 Μαζὺ — Ἀριθμητικὸν (δημ.).
- Ναυτικὴ ἀστυνομία — Τὸ ἀ-
 κοῦμε ἀπὸ τὸ ρολόϊ.
- Πόλις τῆς Ἑλλάδος — Ἀνε-
 πιθύμητη εὐχὴ (γεν.).
- Λατινικὸς ἀριθμὸς ὀπτικ. —

ΕΡ — Τὸ ἀκοῦμε ἀπὸ τοὺς ναυτι-
 κούς.

- ΛΟ — Αἰγυπτία θεὰ — Μέ-
 τρον μετρήσεως ἐπιφανείας (γαλ.).
- Εἶναι ὁ ἄμνος.

- Ἐγίνε μιὰ τέτοια στάσις —
 Ἐσυνοδευέτο μετὰ κλάδους βαίων ὁ
 χαιρετισμὸς αὐτὸς (ἀνορθ.).

ΚΑΘΕΤΩΣ

- Γάλλος λιθογράφος (1833—
 1898) — Πόλις τῆς Ἀλβανίας.
- Χωρίον τῆς Καρπάθου (χωρὶς
 τὸ τελευταῖο γράμμα).
- Δηλώνει διαταγμὴ — Πρόθε-
 σις (δημ.) μισὸς ἄκων.
- Παρατατ. ρήματος στρατιω-
 τικοῦ (γ' πρόσ.) — Ποιότης — Ἰ-
 δορυμα Ἀσφαλίσεως.
- Παράγγελμα στρατιωτικὸν
 (ἀντιστρ.) — Στρατιωτικὴ ἀστυ-
 νομία.
- Λίμνη τῶν Η. Π. — Πόρτο ...
 Μία ἐκ τῶν μεγάλων Ἀντιλλῶν νῆ-
 σος.
- Προσωπικὴ ἀντωνυμία (δοτ.)
 Ἀρθρον — Σῆμα κινδύνου.
- Χοῖρος (ἀρχ.) — Κι' αὐτὸ
 παράγγελμα — Κτητικόν.
- Προάστειον τοῦ Πειραιῶς.
- Γυναικεῖον ὄνομα — Ἡ Κάρ-
 παθος (δημ.).

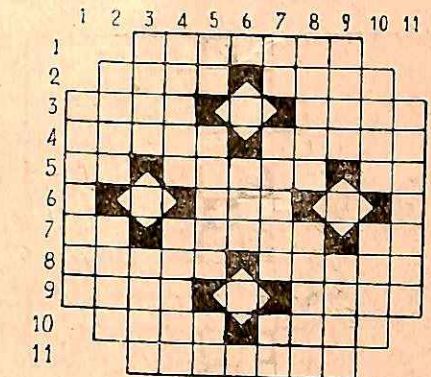
Β. ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ
 Β' Γυμν. Ἀρρ. Πειραιῶς

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- Ὁ ἀρχηγὸς τῆς πίστεώς μας.
- Πλοῖο — Ἐποχὰι τοῦ ἔτους
 (ἀρχ.).
- Βιβλικὸν πρόσωπον — Τὸ 9
 καθέτως (ἀντιστρ.).
- Δὲν εἶναι ἀνίκανα (ἀντιστρ.)
 — ἑκαψα (ἀρχ.).
- Μισὸ «λίνο» — Ἡ ἐλπίς τοῦ
 ἀρρώστου (κλητ.) — Προηγούνται
 τοῦ βασιλέως.
- Βεβαιωτικόν
- Δηλώνει διαταγμὴν (μόριον
 δημ.) — Ὑποδιαίρεσις τῆς Ἑλλά-
 δος (ἐνικ.) — Ἀρθρον (ἀντιστ.).
- Κατασκευάζεται ἀπὸ τὴν ἀ-
 ράχην — Ἀπαραίτητα διὰ τὸν τα-
 ξιδιῶτη.
- Κράτος τῆς Ἀσίας — Πρέ-
 πει νὰ γίνῃ ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς Ἐρυθρο-
 σταυρίτας ὁ κόσμος.
- Δὲν παρευρίσκεται — Γνω-
 στὴ γιὰ τὰ χρώματά της.
- Γυμν. παράγγελμα.

ΚΑΘΕΤΩΣ

- Ἐνδοξος νησίς.
- Ἀποκοιμίζει τὰ μικρὰ — Ἡ-
 πειρος.
- Εὐχάριστο συναίσθημα —
 Βούλωμα, πόμα (δημ.).
- Μικρὸ ποταμάκι — Ἡ παρά-
 βασίς τῶν τιμωρεῖται.
- Λεπτὸ νῆμα — Θεὸς τῶν Ρω-
 μαίων — Δείχνει.
- Ἀκούεται στὴν ζούγκλα.
- Σοὶ πρέπει ὕμνος... Θεῷ —
 Μᾶς τὸ δίδουν τὰ πρόβατα — Τὰ ...
 ἐκ τῶν σῶν.
- Βλέπετε (ἀρχ.) — Γιὰ τὸν
 ἄνθρωπο εἶναι ὁ Χριστὸς... σωτηρί-
 ας.

- Τροφὴ ζῶων (πληθ.) — Ὁ-
 σία (ἀνορθόγρ.).
- Δὲν εἶναι ψημμένοι (ἀντιστρ.)
 — ἀόριστος ἀντωνυμία (πληθ.).
- Μεγάλος θόρυβος.

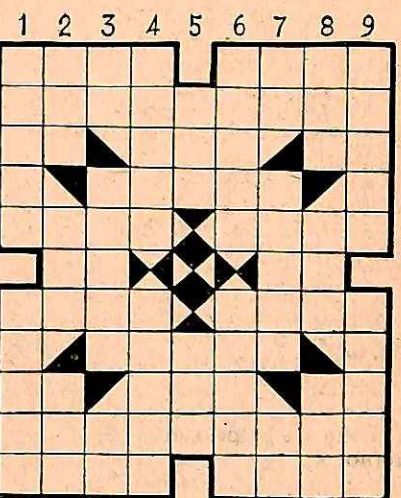
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΟΥΤΣΗΣ
 Μαθ. ΣΤ' Γυμνασίου Ἀμυνταίου

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- Ἀγάπη (ξενικά) — Κράτος
 τῆς Ἀσίας.
- Κάτοικος κράτους τῆς Ἀφρι-
 κῆς.
- Προτρέπει — Μονάδες Ἐθνι-
 κῆς Ἀσφαλείας — Τὸ λέγομεν δει-
 χνόντας κάτι.
- Χωρὶς βαφή.
- Ἐχὼ τὴν ἀπαίτησιν, ζητῶ —
 Τὰ ἀνευ γνώσεως ἢ πείρας.
- Ὑπουργεῖον Ναυτιλίας — Ὑ-
 παθέτει.
- Ποταμὸς τῆς Ἠπείρου —
 Ἀριθμητικόν.
- Μᾶς βοηθεῖ νὰ ἀνεδαίνωμε
 ψηλά.
- Δύο ὅμοια φωνήεντα — ἐπι-
 φώνημα — Ἀρθρον (ἀντιστρ.).
- Εὐρωπαϊκὴ χερσονήσος.
- Περνοῦν ἀπαρατήρητοι —
 Ὀμηρικὴ ἡμέρα.

ΚΑΘΕΤΩΣ

- Ὑπόνομος — δεικνύω ἀσέ-
 βειαν.
- Κτητικὴ ἀντων. — Εὐνω.
- Χρυσὸς (γαλ.) — Ἐκκλησι-
 αστικὸς ὕμνος — Νότα.
- Γεωμετρικὸν σχῆμα (δοτ.) —
 Παιχνίδι.
- Νῆσος τῶν Κυκλάδων —
 Χρονικὸν ἐπίρρημα.
- Ἐνα ἀπὸ τὰ χωρὶά τοῦ Σου-
 λίου — Αὕτῃ ὑπῆρξε ἡ αἰτία τοῦ

- Τρωϊκοῦ πολέμου.
- ἸΝ — Πόλις τῆς Κιλικίας —
 Νότα (ἀντεστραμμένη).
- Ἀρνήσις (ξενικά) — πρόθε-
 σις — τὰ ἔχει τετρακόσια.
- Ἀκαθόριστα — προσωπυμία
 τοῦ Χριστοῦ.

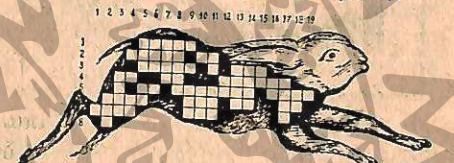
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΓΡΙΒΑΣ
 Γυμνάσιον Σπερχειῶδος

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- Σημεῖον ὀρίζοντος.
- Συγκρατεῖ ὅλην τὴν γῆν —
 Νησί τοῦ Αἰγαίου (γεν.).
- Χαρούμενο νησάκι τῆς ἐρή-
 μου — ... καὶ αἰεῖ.
- Νησί — Δύο ὅμοια φωνήεντα
 — Πόλις τῆς Αἰγύπτου.
- Νότα — Ἡμέρα τῆς ἐβδομά-
 δος — Τροφὴ ζῶου.
- Μητέρα τῆς Παναγίας — βε-
 βαιωτικὸν — ἀναφ. ἀντωνυμ. —
 Ὅχι (ξενικά).
- Ὁ ἦχος τῆς καμπάνας —
 Πρόθεσις.

ΚΑΘΕΤΩΣ

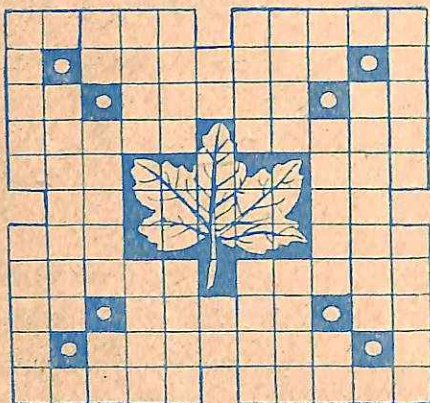
- Περίπατος (διάλεκτ. μαροῦ).
- Ἐκεῖ ἐγίνε τὸ πρῶτο θαῦμα
 τοῦ Ἰησοῦ.
- Δύο ὅμοια σύμφωνα.
- Νότα — Τὸ 5 ὀριζοντίως.
- Ἀπαντα.
- Ἀνδρικό ὄνομα (κλητικὴ).

- Ἐρχεται μετὰ τὸν Ἅγιον.
- Πρόθεσις.
- Τὸ μικρὸ ὄνομα γνωστοῦ ἡ-
 θοπαιοῦ.
- Σύνδεσμος — Κάποτε εἶναι
 καὶ ὠμή.
- 21.
- Ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους συγ-
 χρόνους Ὀργανισμούς.
- Στενὸς συγγενῆς.
- Δύο σύμφωνα μετὰ δύο φωνήεν-
 τα πίνονται.
- Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία.
- Τίτλος ἔργου τοῦ Ζολᾶ.
- Ἀρνήσις (ξενικά).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΓ. ΠΟΛΥΚΡΑΤΗΣ
 Β' Γυμνάσιον Ἀρρ. Ἀθηνῶν

- ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ**
- 1) 'Ο μήνας των λουλουδιών — όπλον του στρατού.
 - 2) Λέγεται και «Δημητριάκον».
 - 3) Μουσική νότα— Χώρα Β. Ευρώπης — Θεότις 'Αρχαίας Αιγύπτου.
 - 4) Ποταμός της Γερμανίας — Κυβερνήτης (αρχ.).
 - 5) Μία των αισθήσεων — 'Α-ψητη (δημ.).

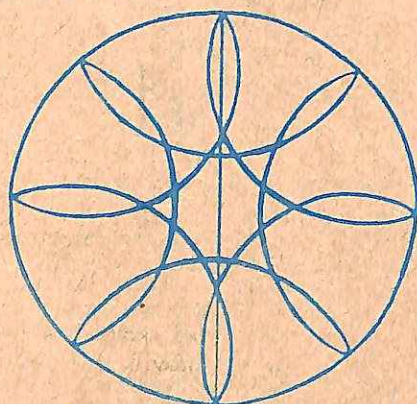
- 6) Το ήμισυ της λέξεως ΕΧΕΙ — 'Η ίδια Αιγυπτιακή Θεότης.
 - 7) 'Αναφορ. αντανύμια (θελ.). — 'Η ίδια αντανύμια.
 - 8) Πρωτεύουσα Μεγάλου Εύρωπ. κράτους — Το αντίθετον της φι-λίας.
 - 9) Τας όποιας (καθ.). — Βα-σική τροφή του ανθρώπου — Το ό με γράμματα.
 - 10) 'Απαραίτητον εις τους καλ-λιεργητάς (καθ.).
 - 11) 'Αόριστος του πίνω (δημ.— πληθ.). — Δημητριάκον.
- ΚΑΘΕΤΩΣ**
- 1) Δένδρον όπωροφόρον — Δέν ειναί ανώμαλη.
 - 2) 'Ο μεγαλύτ. ποταμός της Πε-λοποννήσου.

- 3) Λεπτή κλωστή — Πάθησις του λάρυγγος (δημ.) — 'Αρθρον.
- 4) «'Εν οίδα ότι ουδέν...» — Το αντίθετον της λύτης.
- 5) Εις τας — «'Αρον.... σταύ-ρωνσον Αυτόν».
- 6) Παρατατ. του είμι — Δύο ό-μοια σύμφωνα.
- 7) Σύνορα κράτους — Σήματα τηλεγράφου.
- 8) Ποταμός της Γαλλίας — 'Α-πολύτως όμοιοι.
- 9) Δύο διαδοχικά σύμφωνα — 'Ακαλύπτος έκτασις — 'Ελληνική γραφή του D.
- 10) Κάτοικος αρχαίας αυτοκρα-τορίας.
- 11) Διαμονή προβάτων — 'Ο κά-τοικος της πόλεως.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Κ. ΚΑΤΣΟΥΛΙΔΗΣ
Ταξ. ΣΤΙ Α' Γυμνάσιον 'Αθηνών

ΜΟΝΟΚΟΝΤΥΛΙΑ

Χωρίς να σηκώσετε το χέρι σας με μία μόνο κίνησι κάνετε το ακό-λουθον σχήμα.

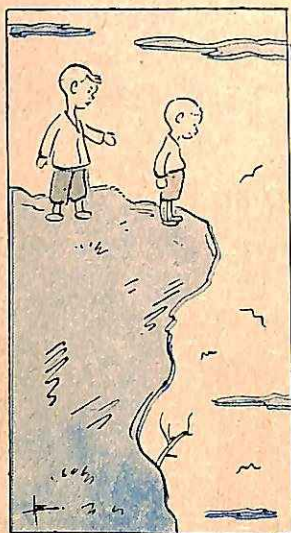

— Πώς πās με το φάρμακο; Το πίνεις;
— Όχι... 'Ακολουθώ τις οδηγίες...

— Τί λένε οί οδηγίες;
— Διατηρήστε το μπουκάλι κα-λά σφραγισμένο!...

Δάσκαλος: Τοτό, τί σημαίνει ή ύποκρισία;
Τοτός: Το να πηγαίνη κανείς στο σχολείο με το χαμόγελο στα χείλη.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΡΟΥΣΣΟΣ
Α' Πρωτ. Νυκτ. Γυμν. Πειραιώς

— "Ε, Τοτό, μη στέκεσαι τόσο άκρη, γιατί αν πέσης, καυμένη μου, θα το πω στη μαμά και..... δε θα σου δώση το μεσημέρι φρούτο.

(*Υπό ΑΝ. ΒΩ.)

ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ ΜΗΛΑ

(Συνέχεια από σελίδα 21)

καθώς θα περνάμε από το μεγάλο γκρεμό, που είδαμε στο δρόμο, με μια σπρωξιά θα τον γκρεμίσω κάτω, να ήσυχάσωμε για πάντα από την άφεντιά του». «Ναί, του απάντησε ο άλλος. Κάντο, κι ύστερα είν' εύκολο να πούμε στον πατέρα μας πως τον έσκότωσε ο δράκος κι' ύστερα σκοτώσαμε το δράκο έμείς».

— 'Αλήθεια;! Έκανε ο Μπαλίν. Καλά, ξέρω λοιπόν τί θα κάνω. "Εχε γεια, κοπέλλα μου, σε λίγες μέρες θάμαι πάλι εδώ.

'Εδώ που τα λέμε τώρα, ο Μπαλίν μπορούσε βέβαια να τους τιμωρήσει και τους δυό όπως έπρεπε. 'Αλλά ήταν μεγαλόκαρδος και δεν ήθελε να κάνει τέτοιο πράμα.. 'Αδέρφια του ήταν. Και γι' αυτό σκέφθηκε κάτι άλλο.

Καθώς κρατούσε το κλαδί, δάγκωσε ένα από τα μαγικά μήλα, αυτό του έδωσε άμέσως μιάν άπίστευτη δύναμη και πήρε μια τέτια τρεχάλα, που δεν έβλεπε ούτε ζαρκαδι!

Οι άδελφοί του οί άδελφοί έμειναν μ' άνοιχτό στόμα, άμα τον είδαν να τους αφήνη πίσω και να

φεύγει γρήγορος σαν άστραπή!

Κ' έφτασε ο καλός και γενναίος πρίγκηπας στο παλάτι, έδωσε το κλαδί στον πατέρα του, του διηγήθηκε το πως έσκότωσε το δράκο, το τί σχεδίαζαν οί άδελφοί του και πως τους ξέφυγε.

Κι ο βασιλιάς με δάκρυα στα μάτια του είπε:

— 'Από αύριο, καλό μου παιδί, το στέμμα που φορώ είναι δικό σου. Κι όσο για τ' άδέρφια σου θα δούμε τί θα γίνη.

— Καλά, πατέρα μου. "Ασε να γυρίσουν πρώτα και βλέπομε, είπε ο Μπαλίν.

'Αλλά δε θέλησε να φορέση από αύριο το στέμμα. Παρά σε λίγες μέρες πήγε κι έφερε από την παραμυθένια πολιτεία την καλή κι ωραία σκλάβα και την πήρε με την ευχή του βασιλιά γυναίκα του.

"Ετσι, ο βασιλιάς μαζί με τα στέφανα του γάμου τους φόρεσε και τα στέφανα τα βασιλικά.

Γιορτές μεγάλες έγιναν, όλος ο κόσμος πήγε και τους ευχήθηκε και μόνο οί δυό κακοί άδελφοί του Μπαλίν έλειπαν από τη χαρά. 'Αλλ' ούτε και ξαναγύρισαν πιά στη Χαλιμανδία ούτε κι έμαθε ποτέ κανένας τί άπόγιναν.

Διασκευή Β.

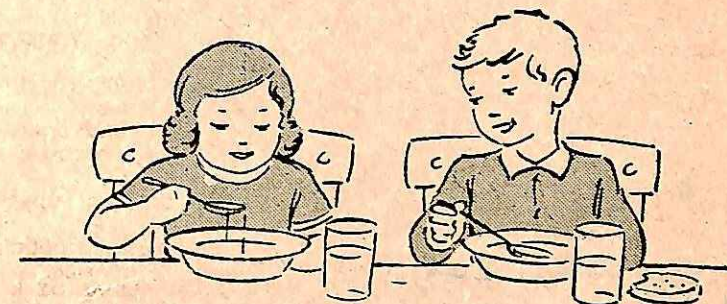
ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΕΣ

ΤΟ ΦΑΓΗΤΟ

ΥΠΟ ΑΝ. ΒΩ

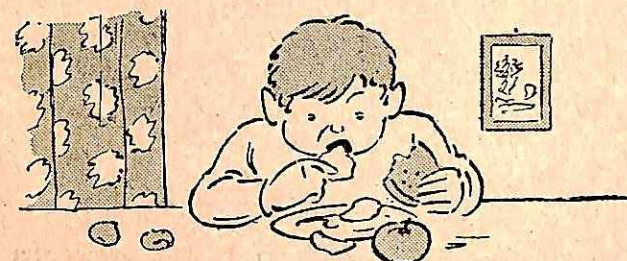
Ποτέ με βία να μη τρώς
σά να σε κυνηγάνε,
κι ούτε να τρώς ό,τι βρεθή
και ό,τι ώρα νάσαι.

Νάχετε τάξι στο φαί, παιδιά μου αγαπημένα.
Νά, ή Τιτίκα κι ο Κοκός, παιδάκια μυαλωμένα,
μπρός στο τραπέζι κάθονται με χέρια καθαρά
και τρώνε μιά χαρά!

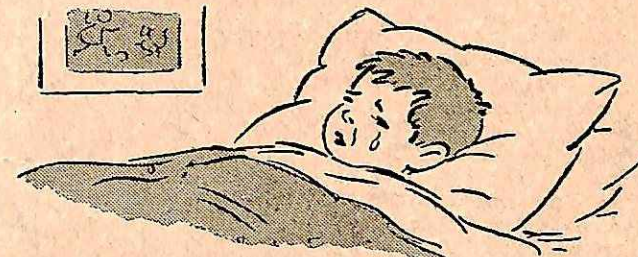
Το φαγητό τους και τὰ δυό καλά - καλά μασούνε
κι άμάσητο ποτέ - ποτέ δε θα το καταπιούνε.

Μα για να τρώνε τακτικά και με την ήσυχία τους,
δείτε τα, είναι πάντοτε θαυμάσια στην υγεία τους!

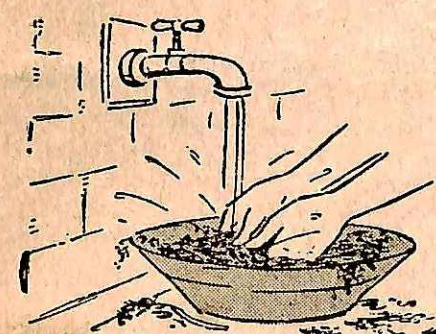

"Ενώ ο Ντιντής ο λαίμαργος, που παίρνει πάντα φόρα
και τρώει ό,τι μπρός του βρή και σ' όποια τύχη ώρα,

και καταπίνει το φαί άμάσητο άπ' τη διάση,
πάντα το μήνα μιά φορά ή δυό θα στομαχιάσει.

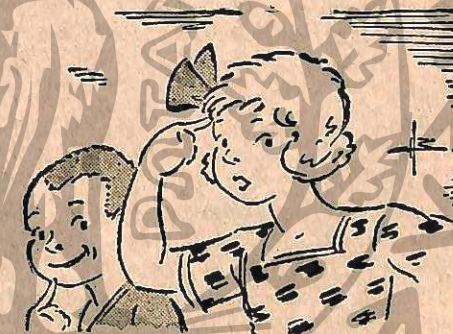

Οί πιό καλές κι όφέλιμες τροφές για τὰ παιδάκια
είναι τὰ χόρτα, οί καρποί, το γάλα, τ' αύγουλάκια.

Μα φρούτα και χορταρικά
προτού να φαγωθούνε
πρέπει με κάμποσα νερά
στη βρύση να πλυθούνε.

Κι αυτό καλά κάθε παιδί
οφείλει νο το μάθη,
γιατί αν τὰ φάη άπλυτα
πολλά μπορεί να πάθη.

ΓΛΥΚΕΙΑ ΜΟΥ ΕΛΛΑΔΑ

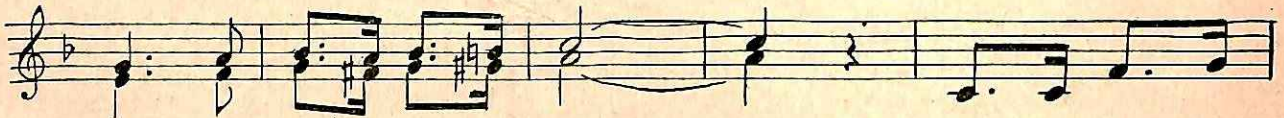
ΕΜΒΑΤΗΡΙΟΝ

ΣΤΙΧΟΙ:
Γ. ΑΘΑΝΑ

ΜΟΥΣΙΚΗ
ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

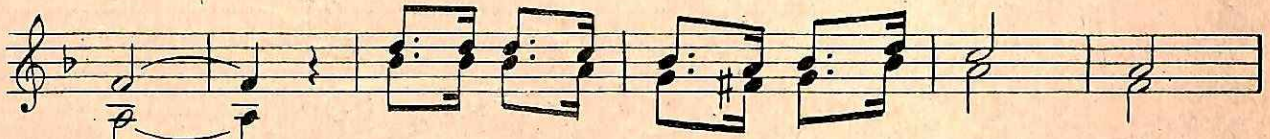
Ἄρ- μα-τ' ἂν σοῦ λεί- πουν καὶ κα- νό - νια σοῦ περ-
Μὲ τὸ ἄστρο- φτε- ρὸ σου ὁ- πλί- σου δί- κη, χτύ- πη.

-σεύ- ει ἡ πί- στη κί- ῃ καρ- δια Τρεῖς χι- λιά- δες
-σε τῇ δί- α θαρ- ρε- τῇ Κάλ- λιο νά'- χης

ἐν- δο- ξαῶ- λα χρό- νια τῇ χρυ- σῇ σου ἁ- γιά- ζουν λευ- τε-
δα- να- το ἂν- τρί- κειο πα- ρὰ νά- ζεις δί- χως ἄ- ρε-

ριά- Κι' εἴ- ναι κά- θε χρό- νος, καθ' αἰ- ώ- νας
τή- Μὰ γλυ- κειά μου Ἑλ- λά- δα δὲν πε- δαί- νεις

ἐ- να στέ- φος ἁῦ- λοῦ- νας στρα- τός - Ἄ- νι- σος σὰ
ὁ- πως δὲν ἐ- πέ- δα- νες πο- τέ ἱ- ῖς αἰ- ώ- νια

ΡΙΧ.
ΦΡΕΤΛΑΙ.

σί- δε- ραῶ- ἄ- γώ- νας, ἁ- νι- σος καὶ σὰ ὅπλα τοῦ φω- τός -
κί- ὄ- λους ἄ- να- σταί- νεις ὁ- ταν ξα- να- λές "Μολὼν λα- δε", -